બચ્ચોં કે નામ રખને કે લિયે ઇસ કિતાબ મેં સેંકડોં
અચ્છે નામોં કી ફેહરિસ ભી શામિલ હૈ

Naam Rakhne Ke Ahkaam (Gujarati)

નામ રખને કે અહકામ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી** دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહલે ઝૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

તરજમા : એ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ! હમ પર ઈલ્મો હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! એ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે !

(اَلْمُسْتَطْرَف ج ۱ ص ۴۰ دار الفكر بيروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મગ્ફિરત
13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428

કિયામત કે રોઝ હસરત

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم **:** સબ સે ઝિયાદા હસરત કિયામત કે દિન ઉસ કો હોગી જિસે દુન્યા મેં ઈલ્મ હાસિલ કરને કા મૌકઅ મિલા મગર ઉસ ને હાસિલ ન કિયા ઔર ઉસ શખ્સ કો હોગી જિસ ને ઈલ્મ હાસિલ કિયા ઔર દૂસરોં ને તો ઉસ સે સુન કર નફ્અ ઉઠાયા લેકિન ઉસ ને ન ઉઠાયા (યા'ની ઈસ પર અમલ ન કિયા). (تاريخ دمشق لابن عساكر، ج ۵۱ ص ۱۳۸ دار الفكر بيروت)

કિતાબ કે ખરીદાર મુ-તવજ્જેહ હોં

કિતાબ કી તબાઅત મેં નુમાયાં ખરાબી હો યા સફહાત કમ હોં યા બાઈન્ડિંગ મેં આગે પીછે હો ગએ હોં તો મક-ત-બતુલ મદીના સે રુજૂઅ ફરમાઈયે.

www.dawateislami.net

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

યેહ કિતાબ (**નામ રખને કે અહકામ**)

મજલિસે **"અલ મદીનતુલ ઈલ્મિય્યા"** ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં મુરત્તબ કી હૈ. મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ કિતાબ કો **ગુજરાતી** રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર **મક-ત-બતુલ મદીના** સે શાએઅ કરવાયા હૈ.

ઈસ કિતાબ કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દેતે હુએ દર્જે ઝૈલ મુઆ-મલાત કો પેશે નઝર રખને કી કોશિશ કી ગઈ હૈ :

(1) જહાં જહાં તલફ્ફુઝ કે બિગડને કા અન્દેશા થા વહાં તલફ્ફુઝ કી દુરુસ્ત અદાએગી કે લિયે જુમ્લોં મેં ડેશ (-) ઔર સાકિન હર્ફ કે નીચે ખોડા (્) લગાને કા એહતિમામ કિયા ગયા હૈ.

(2) ઉર્દૂ મેં લફ્ઝ કે બીચ મેં જહાં ع સાકિન આતા હૈ ઉસ કી જગહ ગુજરાતી મેં સિંગલ ઈન્વર્ટેડ કોમા (') ઈસ્તિ'માલ કિયા હૈ. મ-સલન دَعْوَت، اِسْتِعْمَال (દા'વત, ઈસ્તિ'માલ) વગૈરા.

ઈસ કિતાબ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી યા ગ-લતી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, E-mail યા SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

હુરૂફ કી પહચાન

ફ = پھ	પ = پ	ભ = بھ	બ = ب	અ = ا
સ = ث	ઠ = ٹھ	ટ = ٹ	થ = تھ	ત = ت
હ = ح	છ = چھ	ચ = چ	ઝ = جھ	જ = ج
ઢ = ڈھ	ડ = ڈ	ધ = دھ	દ = د	ખ = خ
ઝ = ز	ઢ = ڑھ	ડ = ڑ	ર = ر	ઝ = ذ
ઝ = ض	સ = ص	શ = ش	સ = س	ઝ = ژ
ફ = ف	ગ = غ	અ = ع	ઝ = ظ	ત = ط
ઘ = گھ	ગ = گ	ખ = کھ	ક = ک	ક = ق
હ = ھ	વ = و	ન = ن	મ = م	લ = ل
ઈ = اِی / ئ	ઈ = اِ	ઐ = اَے	એ = ے	ય = ی

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને,

તીન દરવાઝા, અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત, ઈન્ડિયા

MO. 9374031409 E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

www.dawateislami.net

યાદ દાશ્ત

દૌરાને મુતા-લઆ ઝરૂરતન અન્ડર લાઈન કીજિયે, ઈશારાત લિખ કર સફહા નમ્બર નોટ ફરમા લીજિયે. اِنْ شَآءَاللہ عَزَّوَجَلَّ ઈલ્મ મેં તરક્કી હોગી.

ઉન્વાન	સફહા	ઉન્વાન	સફહા

www.dawateislami.net

કિયામત કે દિન તુમ અપને ઔર અપને આબા કે નામોં સે પુકારે જાઓગે લિહાઝા અપને અચ્છે નામ રખા કરો.

(ابو داوٗد،٣٧٤/٤،حديث:٤٩٤٨)

નામ રખને કે અહકામ

પેશકશ

મજલિસે અલ મદીનતુલ ઈલ્મિય્યા (શો'બએ ઈસ્લાહી કુતુબ)

નાશિર મક-ત-બતુલ મદીના અહમદઆબાદ

www.dawateislami.net

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡم

નામ કિતાબ : નામ રખને કે અહકામ

પેશકશ : મજલિસે અલ મદીનતુલ ઈલ્મિય્યા (શો'બએ ઈસ્લાહી કુતુબ)

પહલી બાર : સપ્ટેમ્બર 2016 સિ.ઈ.

નાશિર : મક-ત-બતુલ મદીના અહમદઆબાદ

તસ્દીક નામા

તારીખ : 7 સ-ફરુલ મુઝફ્ફર 1435 હિ. **હવાલા : 192**

الحمد للّٰہ رب العٰلمین و الصلوٰۃ و السلام علٰی سید المرسلین و علی اٰلہ و اصحا بہ اجمعین

તસ્દીક કી જાતી હૈ કે કિતાબ

"નામ રખને કે અહકામ"

(મત્બૂઆ મક-ત-બતુલ મદીના) પર મજલિસે તફતીશે કુતુબો રસાઈલ કી જાનિબ સે નઝરે સાની કી કોશિશ કી ગઈ હૈ. મજલિસ ને ઈસે અકાઈદ, કુફ્રિય્યા ઈબારાત, અખ્લાકિય્યાત, ફિક્હી મસાઈલ ઔર અ-રબી ઈબારાત વગૈરા કે હવાલે સે મક્દૂર ભર મુલા-હઝા કર લિયા હૈ, અલબત્તા કમ્પોઝિંગ યા કિતાબત કી ગ-લતિયોં કા ઝિમ્મા મજલિસ પર નહીં.

મજલિસે તફતીશે કુતુબો રસાઈલ

(દા'વતે ઈસ્લામી)

12-11-2013

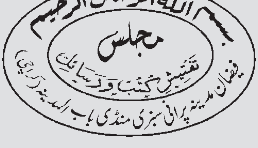

E-mail : ilmia@dawateislami.net

મ-દની ઈલ્તિજા : કિસી ઔર કો યેહ કિતાબ છાપને કી ઈજાઝત નહીં.

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

"બ-ર-કત વાલે નામ" કે ગ્યારહ હુરૂફ કી નિસ્બત સે ઇસ કિતાબ કો પઢને કી "11 નિય્યતેં"

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم **:** نِیَّۃُ الْمُؤْمِنِ خَیْرٌ مِّنْ عَمَلِہٖ مુસલ્માન કી નિય્યત ઉસ કે અમલ સે બેહતર હૈ. (معجم کبیر، ٦/١٨٥، حدیث: ٥٩٤٢)

દો મદની ફૂલ

﴾1﴿ બિગૈર અચ્છી નિય્યત કે કિસી ભી અ-મલે ખૈર કા સવાબ નહીં મિલતા.
﴾2﴿ જિતની અચ્છી નિય્યતેં ઝિયાદા, ઉતના સવાબ ભી ઝિયાદા.

﴾1﴿ હર બાર હમ્દ વ ﴾2﴿ સલાત ઔર ﴾3﴿ તઅવ્વુઝ વ ﴾4﴿ તસ્મિયા સે આગાઝ કરૂંગા (ઈસી સફહે પર ઊપર દી હુઈ દો અ-રબી ઈબારાત પઢ લેને સે ચારોં નિય્યતોં પર અમલ હો જાએગા) ﴾5﴿ હત્તલ વસ્અ ઈસ કા બા વુઝૂ ઔર ﴾6﴿ કિબ્લા રૂ મુતા-લઆ કરૂંગા ﴾7﴿ કુરઆની આયાત ઔર ﴾8﴿ અહાદીસે મુબા-રકા કી ઝિયારત કરૂંગા ﴾9﴿ જહાં જહાં **"અલ્લાહ"** કા નામે પાક આએગા વહાં عَزَّوَجَلَّ ઔર ﴾10﴿ જહાં જહાં "સરકાર" કા ઈસ્મે મુબારક આએગા વહાં صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم પઢૂંગા ﴾11﴿ કિતાબત વગૈરા મેં શર-ઈ ગ-લતી મિલી તો નાશિરીન કો તહરીરી તૌર પર મુત્તલઅ કરૂંગા. (મુસન્નિફ યા નાશિરીન વગૈરા કો કિતાબોં કી અગ્લાત સિર્ફ ઝબાની બતાના ખાસ મુફીદ નહીં હોતા)

www.dawateislami.net

અલ મદીનતુલ ઇલ્મિય્યા

અઝ : બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, આશિકે આ'લા હઝરત, શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત હઝરતે અલ્લામા મૌલાના **અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર** કાદિરી ર-ઝવી ઝિયાઈ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى اِحْسَانِهٖ وَ بِفَضْلِ رَسُوْلِهٖ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક **"દા'વતે ઈસ્લામી"** નેકી કી દા'વત, એહ્યાએ સુન્નત ઔર ઈશાઅતે ઈલ્મે શરીઅત કો દુન્યા ભર મેં આમ કરને કા અઝ્મે મુસમ્મમ રખતી હૈ, ઈન તમામ ઉમૂર કો બ હુસ્નો ખૂબી સર અન્જામ દેને કે લિયે મુ-તઅદ્દિદ મજાલિસ કા કિયામ અમલ મેં લાયા ગયા હૈ જિન મેં સે એક મજલિસ **"અલ મદીનતુલ ઈલ્મિય્યા"** ભી હૈ જો દા'વતે ઈસ્લામી કે ઉ-લમા વ મુફ્તિયાને કિરામ كَثَّرَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰى પર મુશ્તમિલ હૈ, જિસ ને ખાલિસ ઈલ્મી, તહકીકી ઔર ઈશાઅતી કામ કા બીડા ઉઠાયા હૈ. ઈસ કે મુન્દરિજએ ઝૈલ છ6 શો'બે હૈં :

﴾1﴿ શો'બએ કુતુબે આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه
﴾2﴿ શો'બએ દર્સી કુતુબ
﴾3﴿ શો'બએ ઈસ્લાહી કુતુબ
﴾4﴿ શો'બએ તરાજિમે કુતુબ
﴾5﴿ શો'બએ તફ્તીશે કુતુબ
﴾6﴿ શો'બએ તખરીજ

"અલ મદીનતુલ ઈલ્મિય્યા" કી અવ્વલીન તરજીહ સરકારે આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, અઝીમુલ બ-ર-કત, અઝીમુલ મર્તબત, પરવાનએ શમ્એ રિસાલત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, હામિયે સુન્નત, માહિયે બિદ્અત, આલિમે શરીઅત, પીરે તરીકત, બાઈસે

www.dawateislami.net

ખૈરો બ-ર-કત, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અલહાજ અલ હાફિઝ અલ કારી શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن કી ગિરાં માયહ તસાનીફ કો અસ્રે હાઝિર કે તકાઝોં કે મુતાબિક હત્તલ વસ્અ સહ્લ ઉસ્લૂબ મેં પેશ કરના હૈ. તમામ ઈસ્લામી ભાઈ ઔર ઈસ્લામી બહનેં ઈસ ઈલ્મી, તહકીકી ઔર ઈશાઅતી મ-દની કામ મેં હર મુમ્કિન તઆવુન ફરમાએં ઔર મજલિસ કી તરફ સે શાએઅ હોને વાલી કુતુબ કા ખુદ ભી મુતા-લઆ ફરમાએં ઔર દૂસરોં કો ભી ઈસ કી તરગીબ દિલાએં.

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ **"દા'વતે ઈસ્લામી"** કી તમામ મજાલિસ બ શુમૂલ **"અલ મદીનતુલ ઈલ્મિય્યા"** કો દિન ગ્યારહવીં ઔર રાત બારહવીં તરક્કી અતા ફરમાએ ઔર હમારે હર અ-મલે ખૈર કો ઝેવરે ઈખ્લાસ સે આરાસ્તા ફરમા કર દોનોં જહાં કી ભલાઈ કા સબબ બનાએ. હમેં ઝેરે ગુમ્બદે ખઝરા શહાદત, જન્નતુલ બકીઅ મેં મદ્ફન ઔર જન્નતુલ ફિરદૌસ મેં જગહ નસીબ ફરમાએ.

اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم

ર-મઝાનુલ મુબારક 1425 હિ.

www.dawateislami.net

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

દુરૂદ પઢને વાલે કા નામ બારગાહે રિસાલત મેં પેશ કિયા જાતા હૈ

સુલ્તાને દો જહાન, મદીને કે સુલ્તાન, રહમતે આ-લમિય્યાન, સરવરે ઝીશાન صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : બેશક **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને એક ફિરિશ્તા મેરી કબ્ર પર મુકર્રર ફરમાયા હૈ જિસે તમામ મખ્લૂક કી આવાઝેં સુનને કી તાકત અતા ફરમાઈ હૈ, પસ કિયામત તક જો કોઈ મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢતા હૈ તો વોહ મુઝે ઉસ કા ઔર ઉસ કે બાપ કા નામ પેશ કરતા હૈ કે ફુલાં બિન ફુલાં ને આપ પર ઈસ વક્ત દુરૂદે પાક પઢા હૈ. (مسند البزار، ٤/٢٥٥، حديث: ١٤٢٥)

سُبْحٰنَ اللّٰه ! દુરૂદ શરીફ પઢને વાલા કિસ કદર ખુશ નસીબ હૈ કે ઉસ કા નામ મઅ વલ્દિય્યત બારગાહે રિસાલત صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم મેં પેશ કિયા જાતા હૈ.

બે નિશાનોં કા નિશાં મિટતા નહીં
મિટતે મિટતે નામ હો હી જાએગા

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સરકારે મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم નામ પૂછા કરતે

સરકારે મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم જબ કિસી કો આમિલ (ઝકાત વ ઉશ્ર વગૈરા હાસિલ કરને વાલા ઝિમ્મેદાર) બના કર ભેજતે તો ઉસ કા નામ પૂછતે, અગર

www.dawateislami.net

ઉસ કા નામ આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કો પસન્દ આતા તો ખુશ હોતે ઔર ઉસ કી ખુશી આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે ચેહરે પર દેખી જાતી ઔર અગર ઉસ કા નામ ના પસન્દ હોતા તો ઉસ કી ના પસન્દી-દગી આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે ચેહરે પર દેખી જાતી.

(ابو داوٗد،کتاب الطب، باب فی الطیرۃ،٤/٢٥،حدیث:٣٩٢٠)

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત લિખતે હૈં : ઈસ લિયે ઉ-લમા ફરમાતે હૈં કે અપની ઔલાદ કે નામ અચ્છે રખો, નામ કા અસર નામ વાલે પર પડતા હૈ. બુરે નામ વાલે કો લોગ અપને પાસ નહીં બૈઠને દેતે. અચ્છે નામ વાલે કે કામ ભી اِنْ شَآءَاللّٰہ عَزَّوَجَلَّ અચ્છે હોતે હૈં. (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 263)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

નામ બચ્ચે કે લિયે પહલા તોહફા હૈ

નામ કિસી ભી આદમી કી શખ્સિય્યત કા અહમ હિસ્સા હોતા હૈ જિસ સે વોહ પહચાના ઔર પુકારા જાતા હૈ. ઘર, ખાન્દાન, મહલ્લે, સ્કૂલ, મદ્રસે, જામિઆ, બાઝાર ઔર દફતર મેં નામ હી ઉસ કી શનાખ્ત હોતા હૈ જિસ તરહ, કે કિતાબ કા નામ ઉસ કી શનાખ્ત હોતા હૈ. કઈ મરતબા નામ ઘરેલૂ માહોલ ઔર તહઝીબી રિવાયાત કી અક્કાસી ભી કરતા હૈ. નામ અચ્છા હો તો ઈન્સાન કા ઝમીર ઉસે કામ ભી અચ્છા કરને કી તરગીબ દેતા રહતા હૈ. બચ્ચે કે પૈદા હોતે હી ઉસ કા નામ રખને કે લિયે ગૌરો ફિક્ર શુરૂઅ હો જાતા હૈ, ઐસે મેં બાપ કો ચાહિયે કે અપને બચ્ચે કા અચ્છા નામ રખે, કે યેહ ઉસ કી

www.dawateislami.net

તરફ સે અપને બચ્ચે કે લિયે પહલા ઔર બુન્યાદી તોહફા હોતા હૈ જિસે બચ્ચા ઉમ્ર ભર અપને સીને સે લગાએ રખતા હૈ. **સરકારે** મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : اَوَّلُ مَا يُنْحِلُ الرَّجُلُ وَلَدَهٗ اِسْمُهٗ فَلْيُحْسِنْ اِسْمَهٗ યા'ની આદમી સબ સે પહલા તોહફા અપને બચ્ચે કો નામ કા દેતા હૈ ઈસ લિયે ચાહિયે કે ઉસ કા નામ અચ્છા રખે. (جمع الجوامع،۳/۲۸۵،حديث:۸۸۷۵)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! કિસી કે હાં બચ્ચા પૈદા હો તો મુબારક બાદ દેને કે બા'દ વાલિદૈન સે ઉમૂમન યેહી સુવાલ હોતા હૈ કે **નામ ક્યા રખા ?** બસા અવકાત બચ્ચે કા વાલિદ અપને દોસ્ત અહબાબ ઔર રિશ્તેદારોં સે પૂછતા દિખાઈ દેતા હૈ કે **નામ ક્યા રખેં ?**

નામ કૈસા હોના ચાહિયે ? નામ કૌન રખે ? કૌન સા નામ રખના અફઝલ હૈ ? કૌન સે નામ રખના ના જાઇઝ હૈ ? કિસી કા નામ બિગાડના કૈસા ? કુન્યત કિસે કહતે હૈં ? કુન્યત રખને કી ક્યા અહમ્મિય્યત હૈ ? લકબ ક્યા હોતા હૈ ? ઝેરે નઝર કિતાબ **"નામ રખને કે અહકામ"** (જિસ કા નામ શૈખે તરીકત અમીરે અહલે સુન્નત હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ને અતા ફરમાયા હૈ) ઈસ કિતાબ મેં ઈસી નૌઇય્યત કી મા'લૂમાત ફરાહમ કરને કી કોશિશ કી ગઈ હૈ, બચ્ચોં ઔર બચ્ચિયોં કે નામ રખને કે લિયે 538 અચ્છે નામોં કી ફેહરિસ ભી શામિલે કિતાબ હૈ. ઈસ કિતાબ કો ખૂબ સમઝ કર કમ અઝ કમ તીન મરતબા પઢિયે ઔર દૂસરોં કો ભી પઢને કી તરગીબ દીજિયે.

(શો'બએ ઈસ્લાહી કુતુબ મજલિસે અલ મદીનતુલ ઈલ્મિય્યા)

www.dawateislami.net

કિયામત કે દિન નામ સે પુકારા જાએગા

નામ કા તઅલ્લુક સિર્ફ દુન્યાવી ઝિન્દગી તક નહીં બલ્કે જબ મૈદાને હશ્ર કાઈમ હોગા તો ઈન્સાન કો ઉસી નામ સે માલિકે કાએનાત عَزَّوَجَلَّ કે હુઝૂર બુલાયા જાએગા જિસ નામ સે ઉસે દુન્યા મેં પુકારા જાતા હૈ, જૈસા કે હઝરતે સય્યિદુના અબૂ દરદા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ સે મરવી હૈ કે હુઝૂરે પાક, સાહિબે લૌલાક, સય્યાહે અફલાક صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : કિયામત કે દિન તુમ અપને ઔર અપને આબા કે નામોં સે પુકારે જાઓગે લિહાઝા અપને અચ્છે નામ રખા કરો.

(ابو داوٗد، کتاب الادب، باب فی تغییر الاسماء، ۴/۳۷۴، حدیث:۴۹۴۸)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب!   صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અપને કચ્ચે બચ્ચોં કા ભી નામ રખેં

બચ્ચોં કા નામ રખના ઈતના અહમ હૈ કે જો બચ્ચે માં કે પેટ મેં ઝાએઅ હો જાએં ઉન કા ભી નામ રખને કી તાકીદ કી ગઈ હૈ ચુનાન્ચે, હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ સે રિવાયત હૈ કે **સરકારે** નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : અપને કચ્ચે બચ્ચોં કા ભી નામ રખો, કે યેહ કચ્ચે બચ્ચે તુમ્હારે પેશ્રવ (આગે આગે ચલને વાલે યા આગે ગુઝરને વાલે) હૈં.

(کنز العمال، کتاب النکاح، الباب السابع، الجزء۱۶، ۸/۱۷۵، حدیث:۴۵۲۰۶)

એક હદીસે પાક મેં તો યહાં તક ઈર્શાદ હુવા કે કચ્ચા બચ્ચા નામ ન રખને કી સૂરત મેં બારગાહે ઈલાહી عَزَّوَجَلَّ મેં વાલિદૈન કી શિકાયત કરેગા કે ઈન્હોં ને મેરા નામ ન રખ કર મુઝે ઝાએઅ કર દિયા. ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને **સરકારે** નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કો

www.dawateislami.net

ફરમાતે હુવે સુના : કચ્ચે બચ્ચે કા ભી નામ રખો કે ઇન કે સબબ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ તુમ્હારે મીઝાન કે પલડે કો ભારી કરેગા, બેશક કચ્ચા બચ્ચા કિયામત કે દિન અર્ઝ કરેગા : ઐ મેરે રબ ! ઇન્હોં ને મેરા નામ ન રખ કર મુઝે ઝાએઅ કર દિયા. (کنز العمال، کتاب النکاح،الباب السابع، جزء١٦،ص١٧٥، حدیث:٤٥٢٠٧)

"સિક્ત" યા'ની કચ્ચે બચ્ચે કી વઝાહત કરતે હુએ મુફ્તી અહમદ યાર ખાન નઈમી رَحْمَةُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ફરમાતે હૈં : અ-રબી મેં "સિક્ત" વોહ બચ્ચા કહલાતા હૈ જો છ6 માહ પૂરે હોને સે પહલે શિ-કમે માદર (યા'ની માં કે પેટ) સે ખારિજ હો જાએ.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 2, સ. 519)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

બચ્ચા ફૌત હો જાએ તો ?

દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 1254 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત (જિલ્દ 1) કે સફહા 841 પર હૈ : બચ્ચા ઝિન્દા પૈદા હુવા યા મુર્દા ઉસ કી ખિલ્કત (યા'ની પૈદાઇશ) તમામ (યા'ની મુકમ્મલ) હો યા ના તમામ (ના મુકમ્મલ) બહર હાલ ઉસ કા નામ રખા જાએ ઔર કિયામત કે દિન ઉસ કા હશ્ર હોગા (યા'ની ઉઠાયા જાએગા) (دُرِّمُختار، ٣/١٥٣-١٥٤ , બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 841) લડકા હો તો લડકોં કા સા ઔર લડકી હો તો લડકિયોં કા સા નામ રખા જાએ ઔર મા'લૂમ ન હો સકા કે લડકી હૈ યા લડકા તો ઐસા નામ રખા જાએ જો મર્દ વ ઔરત દોનોં કે લિયે હો સકતા હો. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 603) (મ-સલન : રાહત, નુસ્રત, તસ્લીમ વગૈરા)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

નામ કબ રખેં ?

અફ઼ઝલ યેહ હૈ કે સાતવેં દિન બચ્ચે કા અકીકા કિયા જાએ ઔર નામ રખા જાએ, અકીકા કરને સે પહલે ભી નામ રખના જાઇઝ હૈ. (નુઝ્હતુલ કારી, જિ. 5, સ. 430), હઝરતે સય્યિદુના અમ્ર બિન શુ'ઐબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ સે રિવાયત હૈ : નબિય્યે કરીમ, રઊફ઼ુર્રહીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને બચ્ચે કી પૈદાઇશ કે સાતવેં દિન ઉસ કા નામ રખને કા હુક્મ ઇર્શાદ ફ઼રમાયા.

(ترمذی، کتاب الادب،باب ماجاء فی تعجیل اسم المولود،٤/٣٨٠، حدیث:٢٨٤١)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب!　　صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

નામ કૌન રખેગા ?

નામ રખને કી ઝિમ્મેદારી બુન્યાદી તૌર પર બચ્ચે કે વાલિદ કી બનતી હૈ, સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફ઼રમાયા : ઔલાદ કા વાલિદ પર યેહ હક હૈ કે ઉસ કા અચ્છા નામ રખે ઔર અચ્છા અદબ સિખાએ. (شعب الایمان،باب فی حقوق الاولاد و الاھلین،٦/٤٠٠،حدیث:٨٦٥٨)

હઝરતે અલ્લામા અબ્દુર્રઊફ઼ મનાવી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْبَارِی ઇસ હદીસ કે તહ્ત નક્લ કરતે હૈં : ઉમ્મત કો અચ્છા નામ રખને કા હુક્મ દેને મેં ઇસ બાત પર તમ્બીહ હૈ કે આદમી કે કામ ઉસ કે નામ કે મુતાબિક હોને ચાહિએં ક્યૂંકે નામ ઇન્સાન કી શખ્સિય્યત કે લિયે જિસ્મ કી તરહ હોતા ઔર ઉસ કી શખ્સિય્યત કી અક્કાસી કરતા હૈ. **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી હિક્મત ઇસ બાત કા તકાઝા કરતી હૈ કે નામ ઔર કામ મેં મુના-સબત ઔર તઅલ્લુક હો. નામ કા અસર શખ્સિય્યત પર ઔર શખ્સિય્યત કા અસર નામ પર ઝાહિર હોતા હૈ.

(فیض القدیر،٣/٥٢٢،تحت الحدیث:٣٧٤٥)

www.dawateislami.net

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَیْہِ رَحمَۃُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત લિખતે હૈં : અચ્છે નામ કા અસર નામ વાલે પર પડતા હૈ, અચ્છા નામ વોહ હૈ જો બે મા'ના ન હો જૈસે બુધવા, તલવા વગૈરા ઔર ફખ્રો તકબ્બુર ન પાયા જાએ જૈસે બાદશાહ, શહન્શાહ વગૈરા ઔર ન બુરે મા'ના હોં જૈસે આસી વગૈરા. બેહતર યેહ હૈ કે અમ્બિયાએ કિરામ (عَلَیْہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام) યા હુઝૂર عَلَیْہِ السَّلَام કે સહાબએ ઉઝ્ઝામ, અહલે બૈતે અત્હાર (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُم) કે નામોં પર નામ રખે જૈસે ઈબ્રાહીમ વ ઈસ્માઈલ, ઉસ્માન, અલી, હુસૈન વ હસન વગૈરા, ઔરતોં કે નામ આસિયા, ફાતિમા, આઈશા વગૈરા ઔર જો અપને બેટે કા નામ મુહમ્મદ રખે વોહ اِنْ شَآءَاللّٰہ عَزَّوَجَلَّ બખ્શા જાએગા ઔર દુન્યા મેં ઈસ કી બ-રકાત દેખેગા. (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 5, સ. 30)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

હમારે મુઆ-શરે મેં નામ રખને કે મુખ્તલિફ અન્દાઝ

બચ્ચે યા બચ્ચી (બિલ ખુસૂસ પહલી ઔલાદ) કી પૈદાઈશ કે બા'દ ઉમૂમન કરીબી રિશ્તેદારોં મ-સલન દાદી, નાની, ફૂફી, ખાલા, તાયા ચચા વગૈરા કા ઈસરાર હોતા હૈ કે ઈસ કા નામ મૈં રખૂંગા ઔર હર એક અપની પસન્દ કા નામ ભી ચુન કર લે આતા હૈ. અગર વાલિદ રાઝી હો તો ઈસ મેં હરજ નહીં લેકિન અહમ બાત યેહ હૈ કે નામ રખને વાલે બા'ઝ અવકાત દીની મા'લૂમાત કી કમી કી વજહ સે બચ્ચોં કે ઐસે નામ ભી રખ દેતે હૈં જો શરઅન ના જાઈઝ હોતે હૈં યા જિન કે મઆની અચ્છે નહીં હોતે, ઐસે નામ રખને સે બહર હાલ

www.dawateislami.net

બચા જાએ. વાલિદૈન કી ખ્વાહિશ હોતી હૈ કે ઇન કે બેટે યા બેટી કા નામ નિહાયત હી ખૂબ સૂરત હો, મગર નામ કે હત્મી ઇન્તિખાબ કે વક્ત અલ્ફાઝ કી ઝાહિરી ખૂબ સૂરતી કા ખયાલ તો હોતા હૈ લેકિન દીગર પહલૂઓં પર તવજ્જોહ નહીં હોતી ચુનાન્ચે બા'ઝ અવકાત લોગ અહલે ઇલ્મ સે ઐસે ઐસે નામોં કે મઆની પૂછતે હૈં જો ઉર્દૂ, અ-રબી યા ફારસી કિસી લુગત મેં નહીં મિલતે, ઝાહિર હૈ ઇસ તરહ કે બે મા'ના નામ રખના ભી મુનાસિબ નહીં.

નામ કૈસા હોના ચાહિયે ?

ઇસ હવાલે સે મ-દની ફૂલ અતા કરતે હુએ સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی બહારે શરીઅત મેં લિખતે હૈં : ઐસા નામ રખના જિસ કા ઝિક્ર ન કુરઆને મજીદ મેં આયા હો, ન હદીસોં મેં હો, ન મુસલ્માનોં મેં ઐસા નામ મુસ્તા'મલ હો, ઇસ મેં ઉ-લમા કો ઇખ્તિલાફ હૈ, બેહતર યેહ હૈ કે ન રખે. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 603) મ-દની મશ્વરા હૈ કે વાલિદ યા રિશ્તેદાર બચ્ચે કા જો ભી નામ મુન્તખબ કરેં પહલે ઉસ કે બારે મેં મુફ્તિયાને કિરામ યા ઉ-લમાએ અહલે સુન્નત دَامَتْ فُیُوْضُھُم સે રહનુમાઈ લેં ઔર ઇસ પર અમલ ભી કરેં. ﴾અપને શર-ઈ મસાઇલ કે હલ કે લિયે દારુલ ઇફ્તા અહલે સુન્નત કે ઇન નમ્બર્ઝ પર ભી રાબિતા કિયા જા સકતા હૈ : 009203000220112-5 (વક્ત સુબ્હ 10 સે 4 બજે તક, 1 સે 2 બજે તક વક્ફા બરાએ નમાઝ વ તઆમ ઔર જુમુઆ કે દિન તા'તીલ હૈ.)﴿

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

કહીં હુબ્બે જાહ તો નહીં ?

બા'ઝ અવકાત ઐસા નામ ભી તલાશ કિયા જાતા હૈ જો ઘર, ખાનદાન, મહલ્લે મેં દૂર દૂર તક કિસી કા ન હો, જો ભી સુને ફૌરન કહ ઉઠે કે યેહ નામ તો પહલી બાર સુના હૈ, કૈસા ઝબર દસ્ત નામ રખા હૈ ! યેહ અલ્ફાઝ સુન કર નામ રખને વાલા ફૂલે નહીં સમાતા, લેકિન ઐસોં કો એક લમ્હે કે લિયે સોચ લેના ચાહિયે કે કહીં યેહ ખુશી **હુબ્બે જાહ** (યા'ની તા'રીફ કી ખ્વાહિશ) કે મરઝ કા નતીજા તો નહીં ?

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب !　　صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

નામ રખતે વક્ત અચ્છી અચ્છી નિય્યતેં કર લીજિયે

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم **હૈ :** نِیَّۃُ الْمُؤْمِنِ خَیْرٌ مِّنْ عَمَلِہٖ ۝ યા'ની મુસલ્માન કી નિય્યત ઉસ કે અમલ સે બેહતર હૈ.

(معجم کبیر، ٦/١٨٥، حدیث:٥٩٤٢)

દો મ-દની ફૂલ

﴾1﴿ બિગૈર અચ્છી નિય્યત કે કિસી ભી અ-મલે ખૈર કા સવાબ નહીં મિલતા.

﴾2﴿ જિતની અચ્છી નિય્યતેં ઝિયાદા, ઉતના સવાબ ભી ઝિયાદા.

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! કોઈ ભી જાઈઝ કામ અચ્છી નિય્યત સે કિયા જાએ તો ઉસ કા ભી સવાબ મિલતા હૈ, લિહાઝા એક દમ નામ રખ દેને કે બજાએ પહલે હસ્બે હાલ નિય્યતેં કર લેની ચાહિએં મ-સલન ۞ શરીઅત કે મુતાબિક જાઈઝ નામ રખૂંગા ۞ જિન નામોં કી અહાદીસે મુબા-રકા મેં તરગીબ આઈ હૈ વોહ નામ રખૂંગા ۞ નિસ્બત કી બ-ર-કતેં લેને કે લિયે અમ્બિયાએ કિરામ, સહાબએ

www.dawateislami.net

કિરામ ઔર દીગર બુઝુર્ગાને દીન કે નામ પર નામ રખૂંગા ۞ નામ કે હત્મી ઈન્તિખાબ કે લિયે ઉ-લમાએ કિરામ સે મશ્વરા કર લૂંગા.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કે પસન્દીદા નામ

અગર કિસી બચ્ચે કા નામ "અબ્દ" સે શુરૂઅ કરના હો તો સબ સે અફઝલ નામ **અબ્દુલ્લાહ** ઔર **અબ્દુર્રહમાન** હૈં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : "તુમ્હારે નામોં મેં સે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા પસન્દીદા નામ **અબ્દુલ્લાહ** ઔર **અબ્દુર્રહમાન** હૈં."

(مسلم،کتاب الآداب،باب النھی عن التکنی بابی القاسم...الخ،ص۱۱۷۸،حدیث:۲۔(۲۱۳۲))

સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی લિખતે હૈં : ઈન દોનોં મેં ઝિયાદા અફઝલ **અબ્દુલ્લાહ** હૈ કે અબૂદિય્યત (યા'ની અબ્દ હોને) કી ઈઝાફત (યા'ની નિસ્બત) અ-લમે ઝાત (યા'ની **અલ્લાહ**) કી તરફ હૈ. ઈન્હીં (યા'ની **અબ્દુલ્લાહ** ઔર અબ્દુર્રહમાન) કે હુક્મ મેં વોહ અસ્મા (યા'ની નામ) હૈં જિન મેં અબૂદિય્યત કી ઈઝાફત (યા'ની નિસ્બત) દીગર અસ્માએ સિફાતિય્યા કી તરફ હો, મ-સલન અબ્દુર્રહીમ, અબ્દુલ મલિક, અબ્દુલ ખાલિક વગૈરહા. હદીસ મેં જો ઈન દોનોં નામોં કો તમામ નામોં મેં ખુદા તઆલા કે નઝદીક પ્યારા ફરમાયા ગયા ઈસ કા મતલબ યેહ હૈ કે જો શખ્સ અપના નામ **અબ્દ** કે સાથ રખના ચાહતા હો તો સબ સે બેહતર **અબ્દુલ્લાહ** વ અબ્દુર્રહમાન હૈં, વોહ નામ ન રખે જાએં જો જાહિલિય્યત મેં રખે જાતે થે કે કિસી કા નામ અબ્દે શમ્સ (સૂરજ કા બન્દા) ઔર કિસી કા અબ્દુદ્દાર (ઘર કા બન્દા) હોતા. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 601)

www.dawateislami.net

"અબ્દુર્રહમાન" ઔર "અબ્દુલ્લાહ" નામ મુકમ્મલ બોલને કી આદત બનાએં

સદરુશ્શરીઅહ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ફ઼રમાતે હૈં : **અબ્દુલ્લાહ** વ અબ્દુર્રહમાન બહુત અચ્છે નામ હૈં મગર ઈસ ઝમાને મેં યેહ અક્સર દેખા જાતા હૈ કે બજાએ **અબ્દુર્રહમાન** ઉસ શખ્સ કો બહુત સે લોગ **રહમાન** કહતે હૈં ઔર ગૈરે ખુદા કો **રહમાન** કહના હરામ હૈ. ઈસી તરહ અબ્દુલ ખાલિક કો ખાલિક ઔર અબ્દુલ મા'બૂદ કો મા'બૂદ કહતે હૈં, ઈસ કિસ્મ કે નામોં મેં ઐસી ના જાઈઝ તરમીમ હરગિઝ ન કી જાએ. ઈસી તરહ બહુત કસરત સે નામોં મેં તસગીર કા રવાજ હૈ યા'ની નામ કો ઈસ તરહ બિગાડતે હૈં જિસ સે હકારત નિકલતી હૈ ઔર ઐસે નામોં મેં તસગીર હરગિઝ ન કી જાએ લિહાઝા જહાં યેહ ગુમાન હો, કે નામોં મેં તસગીર કી જાએગી (વહાં) યેહ નામ ન રખે જાએં દૂસરે નામ રખે જાએં. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 356) (એક ઔર મકામ પર સદરુશ્શરીઅહ લિખતે હૈં :) **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે નામ કી તસગીર કરના કુફ્ર હૈ, જૈસે કિસી કા નામ અબ્દુલ્લાહ યા અબ્દુલ ખાલિક યા અબ્દુર્રહમાન હો ઉસે પુકારને મેં આખિર મેં અલિફ વગૈરા ઐસે હુરૂફ મિલા દેં જિસ સે તસગીર સમઝી જાતી હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 2, સ. 462)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

"અબ્દુલ્લાહ" નામ રખા

સરકારે દો આલમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને 19 સે ઝાઈદ ખુશ નસીબ બચ્ચોં કા નામ "**અબ્દુલ્લાહ**" રખા, ઐસી હી

www.dawateislami.net

એક રિવાયત મુલા-હઝા કીજિયે : ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મુતીઅ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا સે મરવી હૈ કે ઇન કે વાલિદ ને ખ્વાબ મેં દેખા કે ઇન્હેં ખજૂરોં કી થૈલી દી ગઈ, ઇન્હોં ને નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સે અપના ખ્વાબ બયાન કિયા, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ક્યા તુમ્હારી કોઈ ઝૌજા ઉમ્મીદ સે હૈ ? ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : જી હાં ! બનૂ લૈસ (કબીલે) સે તઅલ્લુક રખને વાલી ઝૌજા. હુઝૂરે અક્દસ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : અન્કરીબ ઉસ કે હાં તુમ્હારા બેટા પૈદા હોગા. જબ બચ્ચા પૈદા હુવા વોહ ઉસે નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં લાએ, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉસે ખજૂર કી ઘુટ્ટી દી, ઉસ કા નામ **અબ્દુલ્લાહ** રખા ઔર ઉસ કે લિયે બ-ર-કત કી દુઆ ફરમાઈ. (الاصابۃ، ۵/۲۱، رقم:۶۲۰۷)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

એક "જિન્ન" કા નામ "અબ્દુલ્લાહ" રખા

હઝરતે સય્યિદુના આમિર બિન રબીઆ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا ફરમાતે હૈં કે ઇબ્તિદાએ ઇસ્લામ મેં હમ મક્કએ મુકર્રમા زَادَھَا اللّٰہُ شَرَفًا وَّ تَعْظِیْمًا મેં સુલ્તાને ઇન્સો જાન, રહમતે આ-લમિય્યાન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે સાથ થે, હમ ને મક્કે કે એક પહાડ સે એક ગૈબી આવાઝ સુની જો મુશ્રિકીન કો મુસલ્માનોં કે ખિલાફ ઉભાર રહી થી. નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : યેહ શૈતાન હૈ ઔર જિસ શૈતાન ને કિસી નબી عَلَیْہِ السَّلَام કે ખિલાફ ઐસા એ'લાન કિયા હૈ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને ઉસે હલાક કર દિયા. બા'દ મેં આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને હમ સે ફરમાયા : "**અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને ઉસે એક તાકત વર જિન્ન કે ઝરીએ હલાક કર દિયા

www.dawateislami.net

જિસ કા નામ સમ્હજ હૈ, મૈં ને ઉસ કા નામ **અબ્દુલ્લાહ** રખ દિયા હૈ.” શામ કો હમ ને ઉસ જગહ સે ગૈબી આવાઝ મેં યેહ અશ્આર સુને :

نَحۡنُ قَتَلۡنَا مِسۡعَرًا لَمَّا طَغٰی وَاسۡتَکۡبَرَا

وَصَغَّرَ الۡحَقَّ وَسَنَّ الۡمُنۡکَرَا بِشَتۡمِهٖ نَبِيَّنَا الۡمُظَفَّرَا

યા’ની : હમ ને મિસ્અર (ખબીસ જિન્ન) કો કત્લ કર દિયા વોહ સરકશ ઔર મુ-તકબ્બિર થા, વોહ હમારે કામ્યાબ વ કામરાન નબી કી બદગોઈ કરતા થા ઔર હક કા મુન્કિર થા. (الاصابة،۳/۱۴۸،رقم:۳۴۸۵)

صَلُّوا عَلَی الۡحَبِيۡب ! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અબ્દુર્રહમાન નામ રખા

સરકારે દો આલમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને કઈ સહાબએ કિરામ عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان કા નામ અબ્દુર્રહમાન ભી રખા, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنۡهُ ફરમાતે હૈં : ઝમાનએ જાહિલિય્યત મેં મેરા નામ અબ્દે શમ્સ (સૂરજ કા બન્દા) થા, ફિર દો આલમ કે માલિકો મુખ્તાર, હબીબે પરવર દગાર صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને મેરા નામ અબ્દુર્રહમાન રખા. (اسد الغابة،۶/۳۳۷، رقم:۶۳۱۹)

તુમ “અબૂ રાશિદ અબ્દુર્રહમાન” હો

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ રાશિદ અબ્દુર્રહમાન رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنۡهُ નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં અપની કૌમ કે 100 અફરાદ કા વફ્દ લે કર હાઝિર હુએ ઔર દૌલતે ઈમાન સે નવાઝે ગએ. આપ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنۡهُ અપની હાઝિરી કા અહવાલ સુનાતે

www.dawateislami.net

હૈં કે મેરે સાથ આને વાલે લોગોં ને મુઝ સે કહા : પહલે તુમ જા કર નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સે મુલાકાત કરો, અગર તુમ્હેં ઉન મેં પસન્દીદા બાત નઝર આએ તો હમેં આ કર બતાના હમ ભી હાઝિરી દેંગે વરના તુમ વાપસ આ જાના હમ લૌટ જાએંગે. મૈં ને હાઝિર હો કર કહા : ! اَنْعِمْ صَبَاحاً یَا مُحَمَّد યા'ની સુબ્હ બખૈર એ મુહમ્મદ ! આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : યેહ અહલે ઈમાન કા સલામ નહીં. મૈં ને અર્ઝ કિયા : તો ફિર કિસ તરહ સલામ કરૂં ? આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : જબ તુમ અહલે ઈમાન કે હાં આઓ તો કહો : اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَۃُ اللہ મૈં ને કહા : اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ یَارَسُوْلَ اللہِ وَرَحْمَۃُ اللہ આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : وَعَلَیْکَ السَّلَامُ وَرَحْمَۃُ اللہ وبَرَکَاتُہ ફિર આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મેરા નામ દરયાફ્ત ફરમાયા : મૈં ને કહા : અબૂ મુઆવિયા અબ્દુલ્લાતિ વલ ઉઝ્ઝા. નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : બલ્કે તુમ "અબૂ રાશિદ અબ્દુર્રહમાન" હો. નબિય્યે મુઅઝ્ઝમ, રસૂલે મોહતરમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મેરી ઇઝ્ઝત અફઝાઈ ફરમાઈ, મુઝે બિઠાયા, મુઝે અપની ચાદર ઔર અસા અતા ફરમાયા. (جمع الجوامع،١٥/٥٥١،حدیث:١٠١٠٢ملخصًا)

અપને બેટે કા નામ અબ્દુર્રહમાન રખો

હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન અબૂ સબરહ رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا સહાબી ઇબ્ને સહાબી હૈં. આપ رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ કા શુમાર કૂફા મેં રિહાઇશ પઝીર સહાબએ કિરામ عَلَیْہِمُ الرِّضْوَان મેં હોતા હૈ.

www.dawateislami.net

આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કે સાહિબ ઝાદે હઝરતે સય્યિદુના ખૈ-સમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન કરતે હૈં કે મેરે વાલિદ અબ્દુર્રહમાન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ મેરે દાદા કે સાથ રાહતે કલ્બે નાશાદ, મહબૂબે રબ્બુલ ઈબાદ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે હાં ગએ, હુઝૂરે અક્દસ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મેરે દાદા સે પૂછા : તુમ્હારે ઈસ બેટે કા નામ ક્યા હૈ ? ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : અઝીઝ. આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ઈસ કા નામ અઝીઝ નહીં "અબ્દુર્રહમાન" રખો, સબ સે અચ્છે નામ **અબ્દુલ્લાહ**, અબ્દુર્રહમાન ઔર હારિસ હૈં. (اسد الغابة،۳/٤٦٦،رقم:۳۳۱۳)

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الْحَنَّان ફરમાતે હૈં : અઝીઝ અસ્માએ ઈલાહિય્યહ મેં સે હૈ ઈઝ્ઝત સે બના હૈ, મુસલ્માન મેં ફિરૌ-તની (યા'ની ઈન્કિસારી), ઈજ્ઝો નિયાઝ ચાહિયે. (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 420)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ઝરૂરી વઝાહત

સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی લિખતે હૈં : યેહ ન સમઝના ચાહિયે કે યેહ દોનોં નામ (યા'ની **અબ્દુલ્લાહ** ઔર અબ્દુર્રહમાન) **મુહમ્મદ વ અહમદ** સે ભી અફઝલ હૈં, ક્યૂંકે હુઝૂરે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે ઈસ્મે પાક **મુહમ્મદ વ અહમદ** હૈં ઔર ઝાહિર યેહી હૈ કે યેહ દોનોં નામ ખુદ **અલ્લાહ** તઆલા ને અપને મહબૂબ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે લિયે મુન્તખબ ફરમાએ, અગર યેહ દોનોં નામ ખુદા (عَزَّوَجَلَّ) કે નઝદીક બહુત પ્યારે ન હોતે તો અપને

www.dawateislami.net

મહબૂબ કે લિયે પસન્દ ન ફરમાયા હોતા. અહાદીસ મેં મુહમ્મદ નામ રખને કે બહુત ફઝાઇલ મઝકૂર હૈં.

(બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 601)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب!　　　صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અસ્માએ ઇલાહિય્યહ કે સાથ નામ રખને કે મ-દની ફૂલ

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કે નામોં કી દો કિસ્મેં હૈં : ઝાતી ઔર સિફાતી, ઝાતી નામ સિર્ફ "**અલ્લાહ**" હૈ. ઇસ ઝાતી નામ કો કિસી ઇન્સાન કે લિયે રખના જાઇઝ નહીં હૈ અગર **અબ્દ** કી ઇઝાફત કે સાથ "**અબ્દુલ્લાહ**" રખા જાએ તો જાઇઝ બલ્કે બાઇસે ફઝીલત હૈ. ફિર સિફાતી નામોં કી દો કિસ્મેં હૈં :

(1) જો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સાથ ખાસ હૈં, મ-સલન : રહમાન (હમેશા રહ્મ ફરમાને વાલા), કુદૂસ (બડા પાક), કય્યૂમ (અઝ ખુદ હમેશા કાઇમ રહને વાલી ઝાત) વગૈરા, અગર યેહ નામ **અબ્દ** કી ઇઝાફત કે સાથ રખે જાએં મ-સલન અબ્દુલ કુદૂસ, અબ્દુલ કય્યૂમ તો જાઇઝ હૈ.

(2) જો નામ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સાથ ખાસ નહીં હૈં મ-સલન : અલી, રશીદ, કબીર, બદીઅ વગૈરા, યેહ નામ **અબ્દ** કી ઇઝાફત ઔર ઇસ કે બિગૈર રખના ભી જાઇઝ હૈ, અલબત્તા ઇસ કિસ્મ કે નામોં કે રખને કી સૂરત મેં યેહ ઝરૂરી હૈ કે ઇન નામોં કે વોહ મા'ના મુરાદ ન લિયે જાએં જો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી શાન કે હી લાઇક હૈં, મ-સલન : **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કા "**રશીદ, કબીર**" હોના **ઝાતી** હૈ ઔર મખ્લૂક કે

www.dawateislami.net

અન્દર યેહ મા'ના **અતાઈ** હૈં. સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ القَوِی મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ **બહારે શરીઅત** જિલ્દ 3 હિસ્સા 16 સફ્હા 602 મેં ફરમાતે હૈં : બા'ઝ અસ્માએ ઈલાહિય્યહ જિન કા ઈત્લાક (બોલા જાના) ગૈરુલ્લાહ પર જાઈઝ હૈ ઈન કે સાથ નામ રખના જાઈઝ હૈ, જૈસે **અલી, રશીદ, કબીર, બદીઅ,** ક્યૂંકે બન્દોં કે નામોં મેં વોહ મા'ના મુરાદ નહીં હૈં જિન કા ઈરાદા **અલ્લાહ** તઆલા પર ઈત્લાક કરને (બોલને) મેં હોતા હૈ ઔર ઈન નામોં મેં અલિફ વ લામ મિલા કર ભી નામ રખના જાઈઝ હૈ, મ-સલન **અલ અલી, અર્રશીદ.** હાં ઈસ ઝમાને મેં ચૂંકે અવામ મેં નામોં કી તસગીર કરને કા બ કસરત રવાજ હો ગયા હૈ, લિહાઝા જહાં ઐસા ગુમાન હો ઐસે નામ સે બચના હી મુનાસિબ હૈ. ખુસૂસન જબ કે અસ્માએ ઈલાહિય્યહ કે સાથ અબ્દ કા લફ્ઝ મિલા કર નામ રખા ગયા, મ-સલન **અબ્દુર્રહીમ, અબ્દુલ કરીમ, અબ્દુલ અઝીઝ,** કે યહાં મુઝાફ ઈલૈહ સે મુરાદ **અલ્લાહ** તઆલા હૈ ઔર ઐસી સૂરત મેં તસગીર (છોટા કરના) અગર કસ્દન હોતી તો **مَعَاذَاللہ** કુફ્ર હોતી, ક્યૂંકે યેહ ઉસ શખ્સ કી તસગીર નહીં બલ્કે મા'બૂદે બરહક કી તસગીર હૈ મગર અવામ ઔર ના વાકિફોં કા યેહ મક્સદ યકીનન નહીં હૈ, ઈસી લિયે વોહ હુક્મ નહીં દિયા જાએગા બલ્કે ઉન કો સમઝાયા ઔર બતાયા જાએ ઔર ઐસે મૌકઅ પર ઐસે નામ હી ન રખે જાએં જહાં યેહ એહતિમાલ (ગુમાન) હો. **(دُرِّمُختار و رَدُّالمُحتار،۹/٦٨٨)**

www.dawateislami.net

"જબ્બાર" નામ તબ્દીલ કર કે "અબ્દુલ જબ્બાર" રખા

હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ જબ્બાર બિન હારિસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા પહલા નામ "જબ્બાર બિન હારિસ." થા, સુલ્તાને બા કરીના, કરારે કલ્બો સીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તુમ "અબ્દુલ જબ્બાર" (ઝબર દસ્ત કુદરત વાલે કે બન્દે) હો. (اسد الغابة، ۱/۳۸۷، رقم:۶۶۷)

અર્ઝ : "અબ્દ" સે રખે જાને વાલે નામોં કી ફેહરિસ ઇસી કિતાબ કે સફહા **119** પર મુલા-હઝા કીજિયે.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

નામે મુહમ્મદ કી બ-ર-કતોં પર મુશ્તમિલ 6 ફરામીને મુસ્તફા

રસૂલે બે મિસાલ, બીબી આમિના કે લાલ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે નામે અક્દસ "**મુહમ્મદ**" પર નામ રખના બહુત બડી સઆદત હૈ. એક સર્વે કે મુતાબિક દુન્યા મેં સબ સે ઝિયાદા રખા જાને વાલા નામ "**મુહમ્મદ**" હૈ. નામે "**મુહમ્મદ**" કી ફઝીલત ખુદ હમારે પ્યારે આકા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને અપની ઝબાને મુબારક સે બયાન ફરમાઈ હૈ, ચુનાન્ચે ઇર્શાદ ફરમાયા :

۞ જિસ કે હાં બેટા પૈદા હો ઔર મેરી મહબ્બત ઔર હુસૂલે બ-ર-કત કે લિયે ઉસ કા નામ **મુહમ્મદ** રખે તો વોહ ઔર ઉસ કા બેટા દોનોં જન્નત મેં જાએંગે. (کنز العمال، کتاب النکاح، الفصل الاول فی الاسماء، ۱۶/ ۱۷۵، حدیث ۴۵۲۱۵)

۞ જિસ ને મેરે નામ સે બ-ર-કત કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ મેરે નામ

www.dawateislami.net

પર નામ રખા, કિયામત તક સુબ્હ વ શામ ઉસ પર બ-ર-કત નાઝિલ હોતી રહેગી. (كنزالعمال، كتاب النكاح ،الفصل الاول فى الاسماء، ١٦/ ١٧٥،حديث٤٥٢١٣)

۞ રોઝે કિયામત દો શખ્સ રબ્બુલ ઇઝ્ઝત કે હુઝૂર ખડે કિયે જાએંગે, હુક્મ હોગા : ઇન્હેં જન્નત મેં લે જાઓ. અર્ઝ કરેંગે : ઇલાહી ! હમ કિસ અમલ પર જન્નત કે કાબિલ હુએ, હમ ને તો જન્નત કા કોઈ કામ કિયા નહીં ? ફરમાએગા : જન્નત મેં જાઓ ! મૈં ને હલ્ફ કિયા હૈ કે જિસ કા નામ **અહમદ** યા **મુહમ્મદ** હો, દોઝખ મેં ન જાએગા.

(مسند الفردوس، ٢/ ٥٠٣،حديث: ٨٥١٥)

۞ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને ફરમાયા : મુઝે અપની ઇઝ્ઝતો જલાલ કી કસમ ! જિસ કા નામ તુમ્હારે નામ પર હોગા, ઉસે અઝાબ ન દૂંગા.

(كشف الخفاء ،حرف الخاء، ١/ ٣٤٥،حديث:١٢٤٣)

۞ જબ કોઈ કૌમ કિસી મશ્વરે કે લિયે જમ્અ હો ઔર ઉન મેં કોઈ શખ્સ "**મુહમ્મદ**" નામ કા હો ઔર વોહ ઉસે મશ્વરે મેં શરીક ન કરેં તો ઉન કે લિયે મુશા-વરત મેં બ-ર-કત ન હોગી. (الكامل فى ضعفاء الرجال، ١/ ٢٧٥)

۞ જિસ કે તીન બેટે હોં ઔર વોહ ઉન મેં સે કિસી કા નામ **મુહમ્મદ** ન રખે, વોહ ઝરૂર જાહિલ હૈ. (معجم كبير، ١١/ ٥٩، حديث:١١٠٧٧)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

રિઝ્ક મેં બ-ર-કત હો જાતી

હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ માલિક عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْخَالِق ફરમાતે હૈં : અહલે મક્કા આપસ મેં યેહ ગુફ્ત-ગૂ કિયા કરતે થે કે જિસ ઘર મેં ભી **મુહમ્મદ** નામ કા કોઈ ફર્દ હોતા હૈ તો ઉસ ઘર મેં ખૈરો બ-ર-કત

www.dawateislami.net

હોતી હૈ ઔર ઉન કે રિઝ્ક મેં કસરત હોતી હૈ.

(المنتقى شرح مؤطا امام مالك، ٩/٤٥٦)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!   صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

લફ્ઝ "મુહમ્મદ" કે બારે મેં ઈમાન અફરોઝ મ-દની ફૂલ

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان **તફસીરે નઈમી** મેં લિખતે હૈં : લફ્ઝે **મુહમ્મદ** કે મા'ના હૈં : હર તરહ તા'રીફ કિયા હુવા, હર વક્ત, હર ઝમાના, હર ઝબાન મેં હમ્દો સના કિયે હુએ, હકીકત યેહ હૈ કે જૈસે હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم તમામ ખલ્કત સે અફઝલ, તમામ રસૂલોં કે સરદાર હૈં ઈસી તરહ હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા નામ શરીફ ભી તમામ નબિયોં કે નામોં કા સરદાર હૈ, ઈસ નામે પાક કે બે શુમાર ફઝાઈલ હૈં, જિન મેં સે ચન્દ યેહ હૈં :

(1) ઈસ નામે પાક કો **અલ્લાહ** તઆલા કે નામ યા'ની લફ્ઝે "**અલ્લાહ**" સે બહુત મુના-સબત હૈ, **અલ્લાહ** મેં હર્ફ ચાર, ચારોં હર્ફ નુક્તોં સે ખાલી હૈં, ઈન મેં એક "શદ (ّ)", દો "હ-ર-કતેં", એક "સુકૂન (ْ)" હૈ, ઈસી તરહ લફ્ઝે "**મુહમ્મદ**" ચાર હુરૂફ, ચારોં હુરૂફ નુક્તોં સે ખાલી, એક "શદ (ّ)", દો "હ-ર-કતેં" એક "સુકૂન".

(2) લફ્ઝે "**અલ્લાહ**" બોલને સે દોનોં હોંટ જુદા હો જાતે હૈં, લફ્ઝે "**મુહમ્મદ**" કહતે હૈં તો દોનોં લબ મિલ જાતે હૈં, કે વોહ મખ્લૂક કો ખાલિક સે મિલાને હી તો આએ હૈં, અગર ઉન કા વાસિતા ન હો તો મખ્લૂક ખાલિક સે બહુત દૂર હૈ.

www.dawateislami.net

(3) લફ્ઝે **"અલ્લાહ"** અપની દલાલત મેં હર્ફોં કા મોહતાજ નહીં, અગર અવ્વલ (યા'ની શુરૂઅ) કા અલિફ ન રહે, તો "لِلّٰه" બન જાતા હૈ, અગર અવ્વલ (યા'ની શુરૂઅ) કા લામ ભી ન રહે તો "لَهٗ" હૈ, અગર દરમિયાન કા અલિફ ભી ન હો તો "هُ" હૈ, યૂંહી લફ્ઝે **"મુહમ્મદ"** દલાલત મેં હર્ફોં કા હાજત મન્દ નહીં, અગર અવ્વલ (યા'ની શુરૂઅ) કી મીમ અલગ હો જાએ તો "حَمَّد" રહતા હૈ અગર "ح" ભી ઉડ જાએ તો "مَدّ" હૈ યા'ની ખીંચના, મખ્લૂક કો ખીંચ કર ખાલિક તક પહોંચાના, અગર બીચ કી મીમ ભી ન રહે તો "દાલ" બ મા'ના રહબર.

(4) સબ કે નામ ઉન કે માં બાપ રખતે હૈં, લકબ કૌમ દેતી હૈ, ખિતાબ હુકૂમત સે મિલતા હૈ, મગર હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે નામ, લકબ વ ખિતાબ સબ રબ તઆલા કી તરફ સે હૈં કે અબ્દુલ મુત્તલિબ (رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ) ને ફિરિશ્તે કી બિશારત સે યેહ નામ રખા.

(5) દૂસરોં કે નામ પૈદાઇશ કે સાતવેં દિન રખે જાતે હૈં, મગર હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા નામ આલમ કી પૈદાઇશ સે પહલે અર્શે આ'ઝમ પર લિખા ગયા થા ઔર હઝરતે ઈસા عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ને હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી વિલાદત સે કરીબન 600 બરસ પહલે અપની કૌમ કો ફરમાયા : اِسْمُهٗۤ اَحْمَدُ ઉન કા નામે પાક અહમદ હૈ, પિછલી કૌમેં આપ કે નામ કી બ-ર-કત સે દુઆએં માંગતી થીં.

(6) કોઈ શખ્સ આપ કો **"મુહમ્મદ"** કહ કર બુરા નહીં

www.dawateislami.net

કહ સકતા, અગર કહેગા તો ખુદ અપને મુંહ સે ઝૂટા હોગા કે ઉન્હેં કહતા તો હૈ **"મુહમ્મદ"** યા'ની લાઈકે હમ્દ ઔર કરતા હૈ બુરાઈયાં, ઈસી લિયે કુફ્ફારે મક્કા ને આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા નામ "મુઝમ્મમ" રખ કર આપ કી શાને અક્દસ મેં બક્વાસ બકી, હુઝૂર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા કે : દેખો હમ કો હમારે રબ તઆલા ને ઈન કુફ્ફાર કી ગાલિયોં સે બચાયા, યેહ લોગ "મુઝમ્મમ" કો બુરા કહતે હૈં, હોગા કોઈ "મુઝમ્મમ" હમ તો **"મુહમ્મદ"** હૈં.

(بخاری،کتاب المناقب،باب ماجاء فی اسماء رسول الله ﷺ،٤/٤٨٤، حدیث:٣٥٣٣)

(7) હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા નામ **"મુહમ્મદ"** બહુત જામેઅ હૈ, જિસ મેં હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે બે શુમાર ફઝાઈલ બયાન હો ગએ હૈં, **આદમ** કે મા'ના થે મિટ્ટી સે પૈદા હોને વાલે, **ઈબ્રાહીમ** કે મા'ના હૈં "મેહ્‌રબાન બાપ, અબુર્રહીમ", **નૂહ** કે મા'ના હૈં "ખૌફે ખુદા સે ગિર્યા વ ઝારી વ નૌહા કરને વાલે", **ઈસા** કે મા'ના હૈં "બહુત શરીફુન્નફ્સ, કરીમુત્તબ્અ" ઈન તમામ નામોં મેં એક એક વસ્ફ કી તરફ ઈશારા હૈ, મગર **"મુહમ્મદ"** કે મા'ના હૈં હર તરહ હર વસ્ફ મેં બેહદ તા'રીફ કિયે હુએ, ઈસ મેં હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે લા તા'દાદ કમાલાત વ ખૂબિયોં કી તરફ ઈશારા હો ગયા.

(8) લફ્ઝ **"મુહમ્મદ"** મેં ગૈબી ખબર ભી હૈ કે હમેશા યા'ની દુન્યા વ આખિરત મેં ઈન કી હર જગહ હર તરહ હમ્દો સના હુવા કરેગી, ઈસી ખબર કી સદાકત હમ અપની આંખોં સે દેખ રહે હૈં કે આજ ભી હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે બરાબર કિસી કી તા'રીફ

www.dawateislami.net

નહીં હોતી, બલ્કે જો હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સે વાબસ્તા હો ગએ ઉન કી ભી તા'રીફ હો ગઈ, ફર્શ પર ઇન કી ધૂમ, અર્શ પર ઇન કે ચરચે, આ'લા હઝરત (رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ) ને ક્યા ખૂબ ફરમાયા :

અર્શ પે તાઝા છેડ છાડ ફર્શ મેં તુરફા ધૂમ ધામ

કાન જિધર લગાઈયે તેરી હી દાસ્તાન હૈ

(9) જો અપને બેટે કા નામ મહબ્બત મેં "**મુહમ્મદ**" રખે, **અલ્લાહ** તઆલા ઉસ પર રહ્મ ફરમાએગા કે મુઝે ઐસે શખ્સ કો અઝાબ દેતે હુએ હયા આતી હૈ જિસ ને મેરે મહબૂબ કી મહબ્બત મેં અપને બેટે કા નામ "**મુહમ્મદ**" રખા હૈ.

(તફસીરે નઈમી, જિ. 4, સ. 220 મુલખ્ખસન)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

"મુહમ્મદ" નામ રખા

કઈ સહાબએ કિરામ عَلَیْہِمُ الرِّضْوَان ઐસે હૈં જિન કા નામ ખુદ સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને "**મુહમ્મદ**" રખા, જૈસા કે હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન તલ્હા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا, ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના ઝૈનબ બિન્તે જહ્શ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا કી બહન હઝરતે સય્યિ-દતુના હમ્ના رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કે સાહિબઝાદે હૈં. જબ આપ કી વિલાદત હુઈ આપ કે વાલિદ હઝરતે સય્યિદુના તલ્હા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ આપ કો સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે પાસ લે ગએ તાકે આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم બચ્ચે કો ઘુટ્ટી દેં ઔર ઇસ કા નામ રખેં, પ્યારે આકા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કે સર પર હાથ ફેરા ઔર

www.dawateislami.net

ઈન કા નામ **"મુહમ્મદ"** રખા ઔર અપની કુન્યત "અબુલ કાસિમ" અતા ફરમાઈ. (اسد الغابة،٥/١٠١،رقم:٤٧٣٨ ملخصًا)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اِنْ شَآءَاللّٰہ عَزَّوَجَلَّ લડકા પૈદા હોગા

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ શુઐબ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ઈમામ અતા رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ સે રિવાયત ફરમાતે હૈં કે જો યેહ ચાહે, કે ઉસ કી ઔરત કે હમ્લ મેં લડકા હો તો ઉસે ચાહિયે કે અપના હાથ ઔરત કે પેટ પર રખ કર કહે "اِنْ کَانَ ذَکَرًا فَقَدْ سَمَّیْتُہٗ مُحَمَّدًا યા'ની અગર યેહ લડકા હુવા તો મૈં ને ઈસ કા નામ મુહમ્મદ રખા." اِنْ شَآءَاللّٰہ عَزَّوَجَلَّ લડકા હોગા. (ફતાવા રઝવિય્યા, જિ. 24, સ. 690)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

બે અ-દબી ન હોને પાએ

સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی લિખતે હૈં : **મુહમ્મદ** બહુત પ્યારા નામ હૈ, ઈસ નામ કી બડી તા'રીફ હદીસોં મેં આઈ હૈ. અગર તસગીર (યા'ની નામ બિગડને) કા અન્દેશા ન હો તો યેહ નામ રખા જાએ ઔર એક સૂરત યેહ હૈ કે અકીકે કા નામ યેહ હો ઔર પુકારને કે લિયે કોઈ દૂસરા નામ તજવીઝ કર લિયા જાએ[1] ઔર હિન્દુસ્તાન (પાક વ હિન્દ) મેં ઐસા બહુત હોતા હૈ કે એક શખ્સ કે કઈ નામ હોતે હૈં ઈસ સૂરત મેં નામ કી બ-ર-કત ભી હોગી ઔર તસગીર સે ભી બચ જાએંગે. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 356)

مدینہ

1.....મ-સલન બિલાલ રઝા, હિલાલ રઝા વગૈરા.

www.dawateislami.net

આ'લા હઝરત رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ કા તરીકએ કાર

આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَیْہِ رَحمَۃُ الرَّحْمٰن ફરમાતે હૈં : ફકીર غَفَرَاللّٰہُ تَعَالٰی ને અપને સબ બેટોં ભતીજોં કા અકીકે મેં સિર્ફ **મુહમ્મદ** નામ રખા ફિર નામે અક્દસ કે હિફ્ઝે આદાબ ઔર બાહમ તમીઝ (યા'ની પહચાન) કે લિયે ઉર્ફ જુદા મુકર્રર કિયે.

(ફતાવા રઝવિય્યા, જિ. 24, સ. 689)

આશિકે આ'લા હઝરત કી અદા

જબ શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ સે કિસી કા નામ રખને કી દર-ખ્વાસ્ત કી જાતી હૈ તો ઉમૂમન આપ دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ ઉસ બચ્ચે કા નામ **મુહમ્મદ** ઔર પુકારને કે લિયે ઉર્ફ મ-સલન રજબ રઝા રખતે હૈં. નામ કે સાથ રઝા કા ઈઝાફા, ઈમામે અહલે સુન્નત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَیْہِ رَحمَۃُ الرَّحْمٰن કી નિસ્બત સે કરતે હૈં.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

1000 ડૉલર ઇન્આમ

એક અખ્બારી ઈત્તિલાઅ કે મુતાબિક નામે "મુહમ્મદ" કે કદ્રદાન એક મુસલ્માન હુક્મરાન ને એ'લાન કિયા હૈ કે જો લોગ અપને નૌ મૌલૂદ બચ્ચોં કે નામ નબિય્યે આખિરુઝ્ઝમાન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે નામે નામી **"મુહમ્મદ"** કે નામ પર રખેંગે

www.dawateislami.net

ઉન્હેં એક હઝાર ડૉલર કા હદિય્યા પેશ કિયા જાએગા. જશ્ને વિલાદતે નબી صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે મૌકઅ પર કિયે જાને વાલે એ'લાન મેં મુસલ્માન હુક્મરાન ને કહા હૈ કે એક હઝાર ડૉલર કા હદિય્યા ઉન કી વાલિદા કી તરફ઼ સે પેશ કિયા જાએગા ક્યૂંકે યેહ ખયાલ બુન્યાદી તૌર પર વાલિદા ને હી પેશ કિયા હૈ. એ'લાન મેં યેહ ભી કહા ગયા હૈ કે જો વાલિદૈન અપની બેટિયોં કે નામ ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھُنَّ કે નામોં પર રખેંગે ઉન કો ભી એક હઝાર ડૉલર હદિય્યા પેશ કિયા જાએગા. ઈસ એ'લાન પર ઉસ મુલ્ક મેં રહને વાલે મુસલ્માન ખાનદાનોં મેં ખુશ ગવાર રદ્દે અમલ સામને આયા હૈ.

(જંગ ઉર્દૂ ઑન લાઇન 16 જનવરી 2014 બ તસર્રુફ઼ે કલીલ)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

પુકારા જાને વાલા નામ રખને કી એક અહમ એહતિયાત

ખયાલ રહે કે પુકારને કે લિયે નામ ઐસા રખા જાએ જિસે **મુહમ્મદ** કે સાથ મિલા કર બોલને મેં બે અ-દબી વગૈરા ન હો, આ'લા હઝરત رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ફ઼રમાતે હૈં : ફ઼કીર કભી જાઇઝ નહીં રખતા કે કલ્બે અલી (અલી કા કુત્તા), કલ્બે હુસૈન, કલ્બે હસન, ગુલામ અલી, ગુલામે હુસૈન, ગુલામે હસન, નિસાર હુસૈન (હુસૈન પર નિસાર હોને વાલા), ફ઼િદા હુસૈન (હુસૈન પર ફ઼િદા હોને વાલા) કુરબાન હુસૈન, ગુલામે જીલાની (જીલાની કા ગુલામ) **وامثال ذلک** કે અસ્મા (યા'ની ઈસી તરહ કે દૂસરે નામોં) કે સાથ નામે પાક (યા'ની મુહમ્મદ) મિલા કર કહા જાએ, اَللّٰھُمَّ ارْزُقْنَا حُسْنَ الْاَدَبِ وَنَجِّنَا مِنْ مُّوْرِثَاتِ الْغَضَبِ، اٰمین (એ

www.dawateislami.net

અલ્લાહ ! હમેં હુસ્ને અદબ સે નવાઝ ઔર અસ્બાબે ગઝબ સે બચા. આમીન.ﷺ) (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 24, સ. 683)

મુફ્તિયે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم ને ઇસ્લાહ ફરમાઈ

સિરાજુલ આરિફીન હઝરતે અલ્લામા મૌલાના ગુલામે આસી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْهَادِى ફરમાતે હૈં : મૈં ને અપને નામ કે શુરૂઅ મેં બ-ર-કત કે લિયે લફ્ઝ "મુહમ્મદ" શામિલ કર લિયા થા. ઈસ પર શહઝાદએ આ'લા હઝરત મુફ્તિયે આ'ઝમ મૌલાના મુસ્તફા રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ને તમ્બીહ ફરમાઈ કે યહાં ઈસ્મે રિસાલત (યા'ની મુહમ્મદ) નહીં હોના ચાહિયે. મૈં ને ફૌરન અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર ફિર "મુહમ્મદ અબ્દુલ હય્ય" કા ક્યા હુક્મ હોગા ? ઈસ કે જવાબ મેં હઝરત ને ફરમાયા : કુજા અબ્દુલ હય્ય વ કુજા ગુલામે આસી (યા'ની કહાં અબ્દુલ હય્ય ઔર કહાં ગુલામે આસી) ? અલ્લામા ફરમાતે હૈં : "યેહ જવાબ સુન કર મૈં હૈરત ઝદા રહ ગયા ઔર હઝરત કે તફક્કુહ ફિદ્દીન કી અ-ઝમત દિલ મેં ખૂબ ખૂબ રચ બસ ગઈ."

હુઝૂર મુફ્તિયે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم ને અપને ઈર્શાદ સે યેહ રહનુમાઈ ફરમાઈ હૈ કે જિસ નામ કે શુરૂઅ મેં લફ્ઝ "**મુહમ્મદ**" લાયા જાએ, અગર ઉસ નામ કા ઈત્લાક લફ્ઝ "મુહમ્મદ" પર દુરુસ્ત હો તો વહાં લફ્ઝ "**મુહમ્મદ**" લાના દુરુસ્ત હોગા (જૈસે મુહમ્મદ સાદિક) ઔર અગર નામ કા ઈત્લાક લફ્ઝ "**મુહમ્મદ**" પર દુરુસ્ત ન હો તો વહાં લફ્ઝ "**મુહમ્મદ**" શુરૂઅ મેં લાના દુરુસ્ત ન હોગા (જૈસે મુહમ્મદ ગુલામ હુસૈન). હુઝૂર સય્યિદે આલમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم અબ્દુલ હય્ય[1] હૈં લિહાઝા **મુહમ્મદ** અબ્દુલ હય્ય કહના દુરુસ્ત હૈ

[1] .....યા'ની **અલ્લાહ** કે બન્દે હૈં ક્યૂંકે "હય્ય" **અલ્લાહ** કા સિફાતી નામ હૈ

www.dawateislami.net

લેકિન ગુલામે આસી નહીં હૈં, ઈસ લિયે "મુહમ્મદ ગુલામે આસી (યા'ની "આસી" કા ગુલામ)" કહના ના મુનાસિબ હૈ.

(જહાને મુફ્તિયે આ'ઝમ, સ. 451)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!   صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

બેટે કા નામ મુહમ્મદ રખો તો ઉસ કી ઇઝ્ઝત કરો

જબ કોઈ શખ્સ અપને બેટે કા નામ **મુહમ્મદ** રખે તો ઉસે ચાહિયે ઈસ નામે પાક કી નિસ્બત કે સબબ ઉસ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરે ઔર ઉસ કી ઈઝ્ઝત કરે. મૌલા મુશ્કિલ કુશા હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم સે મરવી હૈ કે નબિય્યે કરીમ રઊફુર્રહીમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : જબ તુમ બેટે કા નામ **મુહમ્મદ** રખો તો ઉસ કી ઈઝ્ઝત કરો ઔર મજલિસ મેં ઉસ કે લિયે જગહ કુશાદા કરો ઔર ઉસ કી નિસ્બત બુરાઈ કી તરફ ન કરો. **(الجامع الصغير، ص٤٩، حديث:٧٠٦)** એક ઔર હદીસે પાક મેં હૈ કે **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : જબ લડકે કા નામ **મુહમ્મદ** રખો તો ઉસે ન મારો ઔર ન મહરૂમ કરો.

(مسند البزار، ٩/٣٢٧، حديث:٣٨٨٣)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!   صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

નામ બદલ દિયા

એક શખ્સ કા નામ **મુહમ્મદ** થા હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂક رَضِىَ اللهُ تَعَالٰى عَنْه ને દેખા કે એક આદમી ઉસ કો ગાલી દે રહા હૈ, બુલા કર કહા કે દેખો તુમ્હારી વજહ સે **મુહમ્મદ** કો ગાલી દી જા રહી

www.dawateislami.net

હૈ, અબ તા દમે મર્ગ (યા'ની અપની મૌત તક) તુમ ઈસ નામ સે પુકારે નહીં જા સકતે, ચુનાન્ચે ઉસી વક્ત ઉસ કા નામ અબ્દુર્રહમાન રખ દિયા ગયા. ફિર બનૂ તલ્હા કે પાસ પૈગામ ભેજા જો લોગ ઈસ નામ કે હોં ઉન કે નામ બદલ દિયે જાએં. ઈત્તિફાક સે વોહ લોગ સાત આદમી થે ઔર ઉન કે સરદાર કા નામ ભી **મુહમ્મદ** થા. ઉસ ને કહા : ખુદ **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم હી ને મેરા નામ **મુહમ્મદ** રખા હૈ. બોલે : અબ મેરા ઈસ પર કોઈ ઝોર નહીં ચલ સકતા.

(المسند للامام احمد بن حنبل،٦/٢٦٧،حدیث:١٧٩١٦ ملخصاً)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મૈં બે વુઝૂ થા

સુલ્તાન મહમૂદ ગઝ્નવી ને એક બાર અય્યાઝ કે બેટે કો પુકારા : ઐ અય્યાઝ કે બેટે ! ઈસ્તિન્જે કે લિયે પાની લા. અય્યાઝ ને થોડે દિનોં બા'દ અર્ઝ કી, કે હુઝૂર ! મુઝ સે યા ઈસ સે (યા'ની મેરે બેટે સે) ક્યા કુસૂર હુવા કે આપ ને ઉસ કા નામ ન લિયા ? ફરમાયા : તેરે બેટે કા નામ **મુહમ્મદ** હૈ, મૈં ઉસ દિન બે વુઝૂ થા, મૈં ને કભી બિગૈર વુઝૂ મુહમ્મદ નામ કો અપની ઝબાન સે અદા ન કિયા.

هزار بار بشَویَم دَهن بَمُشك وگلاب !

هُنوز نامِ تو گُفتَن کمالِ بے ادبی اَسْت

(યા'ની : મૈં અપને મુંહ કો હઝાર બાર મુશ્કો ગુલાબ સે ધોઊં તબ ભી આપ કા નામ લેના બે અ-દબી હૈ) (તફસીરે નઈમી, જિ. 4, સ. 221)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

ઐસી સૂરત મેં "મુહમ્મદ" પર દુરૂદે પાક નહીં લિખા જાએગા

અગર કિસી શખ્સ કા નામ **મુહમ્મદ** હો તો બા'ઝ કમ ઈલ્મ લોગ ઉસ કા નામ લિખતે હુએ નામ કે સાથ દુરૂદ "صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم" લિખતે હૈં યા ફિર "ص" યા "صلعم" વગૈરા લિખ દેતે હૈં, યહાં પર ચૂંકે રસૂલે કરીમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી ઝાત મુરાદ નહીં હોતી ઈસ લિયે દુરૂદે પાક ન લિખા જાએ ઔર ન હી કોઈ અલામત "ص" યા "صلعم" વગૈરા લિખેં બલ્કે જહાં સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા નામે અક્દસ લિખેં તો મુકમ્મલ દુરૂદ (મ-સલન صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم) લિખિયે "ص" યા "صلعم" વગૈરા કી અલામત નામે મુબારક કે સાથ લિખના ભી ના જાઈઝ વ હરામ હૈ. દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 1254 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ "**બહારે શરીઅત** (જિલ્દ 1)" કે સફહા 77 પર હૈ : નામે પાક લિખે તો ઉસ કે બા'દ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم લિખે, બા'ઝ લોગ બરાહે ઈખ્તિસાર "ص" યા "صلعم" લિખતે હૈં, યેહ મહ્ઝ ના જાઈઝ વ હરામ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 77)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب !   صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"મુહમ્મદ નબી, અહમદ નબી" નામ ન રખા જાએ

મુહમ્મદ નબી, અહમદ નબી, મુહમ્મદ રસૂલ, અહમદ રસૂલ, નબિય્યુઝ્ઝમાન નામ રખના ભી ના જાઈઝ હૈ, બલ્કે બા'ઝ કા નામ નબિય્યુલ્લાહ ભી સુના ગયા હૈ, ગૈરે નબી કો નબી કહના હરગિઝ

www.dawateislami.net

હરગિઝ જાઇઝ નહીં હો સકતા. **તમ્બીહ :** અગર કોઈ યેહ કહે કે નામોં મેં અસ્લી મા'ના કા લિહાઝ નહીં હોતા, બલ્કે યહાં તો યેહ શખ્સ મુરાદ હે ઇસ કા જવાબ યેહ હે કે અગર ઐસા હોતા તો શૈતાન ઇબ્લીસ વગૈરા ઇસ કિસ્મ કે નામોં સે લોગ ગુરેઝ ન કરતે ઔર નામોં મેં અચ્છે ઔર બુરે નામોં કી દો કિસ્મેં ન હોતીં ઔર હદીસ મેં ન ફરમાયા જાતા કે અચ્છે નામ રખો, નીઝ હુઝૂરે અક્દસ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને બુરે નામોં કો બદલા ન હોતા, કે જબ ઇસ અસ્લી મા'ના કા બિલ્કુલ લિહાઝ નહીં તો બદલને કી ક્યા વજહ ?

(બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 605)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!　　صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"મુહમ્મદ બખ્શ, અહમદ બખ્શ" નામ રખના જાઇઝ હે

મુહમ્મદ બખ્શ, અહમદ બખ્શ, નબી બખ્શ, પીર બખ્શ, અલી બખ્શ, હુસૈન બખ્શ ઔર ઇસી કિસ્મ કે દૂસરે નામ જિન મેં કિસી નબી યા વલી કે નામ કે સાથ બખ્શ કા લફ્ઝ મિલા કર નામ રખા ગયા હો જાઇઝ હે. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 604)

"ગુલામે મુહમ્મદ, ગુલામે સિદ્દીક" નામ રખના જાઇઝ હે

ગુલામે મુહમ્મદ, ગુલામે સિદ્દીક, ગુલામે ફારૂક, ગુલામે અલી, ગુલામે હસન, ગુલામે હુસૈન વગૈરા અસ્મા જિન મેં અમ્બિયા વ સહાબા વ ઔલિયા કે નામોં કી તરફ ગુલામ કી ઇઝાફત કર કે નામ રખા જાએ યેહ જાઇઝ હે ઇસ કે અ-દમે જવાઝ કી કોઈ વજહ નહીં.

(બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 604)

www.dawateislami.net

“અબ્દુલ મુસ્તફા, અબ્દુન્નબી” નામ રખના જાઇઝ હે

અબ્દુલ મુસ્તફા, અબ્દુન્નબી, અબ્દુર્રસૂલ નામ રખના જાઇઝ હૈ કે ઇસ નિસ્બત કી શરાફત મક્સૂદ હૈ ઔર અબૂદિય્યત કે હકીકી મા’ના યહાં મક્સૂદ નહીં હૈં. રહી અબ્દ કી ઇઝાફત **ગૈરુલ્લાહ** કી તરફ યેહ કુરઆનો હદીસ સે સાબિત હૈ.[1] (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 604) ઇસી તરહ અબ્દુલ જમાલ ઔર અબ્દુર્રફીક નામ રખના ભી જાઇઝ હૈ.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب !   صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

“યાસીન, તાહા” નામ રખના મન્અ હૈ

તાહા, યાસીન નામ ભી ન રખે જાએં કે યેહ મુકત્તઆતે કુરઆનિયા સે હૈં જિન કે મા’ના મા’લૂમ નહીં ઝાહિર યેહ હૈ કે યેહ અસ્માએ નબી صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સે હૈં ઔર બા’ઝ ઉ-લમા ને અસ્માએ ઇલાહિય્યહ સે કહા. બહર હાલ જબ મા’ના મા’લૂમ નહીં તો હો સકતા હૈ કે ઇસ કે ઐસે મા’ના હોં જો હુઝૂર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم યા **અલ્લાહ** તઆલા કે સાથ ખાસ હોં ઔર ઇન નામોં કે સાથ મુહમ્મદ મિલા કર **“મુહમ્મદ તાહા”**, **“મુહમ્મદ યાસીન”** કહના ભી મુમા-ન-અત કો દફ્અ (યા’ની દૂર) ન કરેગા.

(બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 605)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب !   صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

مدینہ

1..... ઇસ હવાલે સે તફસીલી મા’લૂમાત કે લિયે ફતાવા ર-ઝવિય્યા જિલ્દ 24 સફહા 666 તા 669 ઔર 671 કા મુતા-લઆ કીજિયે.

www.dawateislami.net

“ગફૂરુદ્દીન” નામ રખને કા હુક્મ

ગફૂરુદ્દીન (નામ) ભી સખ્ત કબીહ વ શનીઅ હૈ, ગફૂર કે મા’ના મિટાને વાલા, છુપાને વાલા, **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ગફૂરે ઝુનૂબ હૈ યા’ની અપની રહમત સે અપને બન્દોં કે ઝુનૂબ (યા’ની ગુનાહ) મિટાતા ઉયૂબ છુપાતા હૈ, તો ગફૂરુદ્દીન કે મા’ના હુએ દીન કા મિટાને વાલા.

(ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 24, સ. 681)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

કિસી બુઝુર્ગ કો કય્યૂમે ઝમાં કહના કૈસા ?

સુવાલ : કિસી કા નામ અબ્દુલ કય્યૂમ હો ઉસ કો **કય્યૂમ** કહ કર પુકારના કૈસા ? ઈસી તરહ કિસી બુઝુર્ગ કો “કય્યૂમે જહાં” યા કય્યૂમે ઝમાં” કહ સકતે હૈં યા નહીં ?

જવાબ : ઐસા કહના **સખ્ત હરામ** હૈ. બા’ઝ **ફુ-કહાએ કિરામ** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام કે નઝદીક બન્દે કો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે મખ્સૂસ નામોં જૈસે **કય્યૂમ, કુદ્દૂસ** યા **રહમાન** કહ કર પુકારના કુફ્ર હૈ. “કય્યૂમે જહાં” યા “કય્યૂમે ઝમાં” કહને કા એક હી હુક્મ હૈ. ચુનાન્ચે, મેરે આકા આ’લા હઝરત رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه **ફતાવા ર-ઝવિય્યા** જિલ્દ 15 સફહા 280 પર ફરમાતે હૈં : **ફુ-કહાએ કિરામ** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ને “કય્યૂમે જહાં” વગૈરે ખુદા કો કહને પર **તકફીર** ફરમાઈ. **મજમઉલ અન્હુર** મેં હૈ : “અગર કોઈ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે અસ્માએ મુખ્તસ્સા (યા’ની મખ્સૂસ નામોં) મેં સે કિસી નામ કા ઈત્લાક મખ્લૂક પર કરે જૈસે ઈસે (યા’ની મખ્લૂક કે કિસી ફર્દ કો) **કુદ્દૂસ, કય્યૂમ** યા **રહમાન** કહે તો યેહ કુફ્ર હો જાએગા.” (مجمع الانهر، ۲/ ۵۰۴) وَاللّٰهُ تَعَالٰى اَعْلَم

www.dawateislami.net

આદમી કો કય્યૂમ, કુદ્દૂસ ઔર રહમાન કહ કર ન પુકારિયે

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ અપની કિતાબ **"કુફ્રિય્યા કલિમાત કે બારે મેં સુવાલ જવાબ"** કે સફહા 591 પર મઝકૂરા બાલા સુવાલ જવાબ કે બા'દ લિખતે હૈં : **મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો !** સખ્ત તાકીદ હૈ કે કિસી ભી શખ્સ કો **રહમાન, કય્યૂમ** ઔર **કુદ્દૂસ** વગૈરા મત કહિયે બલ્કે આદત બનાઈયે કે જિસ કા નામ **અલ્લાહ** કે કિસી નામ મેં "અબ્દ" કી ઈઝાફત કે સાથ હો મ-સલન જિન કા નામ અબ્દુલ મજીદ યા અબ્દુલ કરીમ વગૈરા હો ઉન કો મજીદ યા કરીમ કહ કર ન પુકારેં, ઈસ મેં સે "અબ્દ" ખારિજ ન કરેં, હાં ! ગૈરે ખુદા કો "મજીદ" યા "કરીમ" કહના **કુફ્ર** નહીં.

(કુફ્રિય્યા કલિમાત કે બારે મેં સુવાલ જવાબ, સ. 591)

અબ્દુલ કાદિર કો કાદિર કહના કૈસા ?

સુવાલ : અબ્દુલ કાદિર, અબ્દુલ કદીર, અબ્દુર્રઝ્ઝાક વગૈરા નામ વાલે અફરાદ કો કાદિર, કદીર ઔર રઝ્ઝાક કહ કર પુકારના કૈસા હૈ ?

જવાબ : ઈસ તરહ કે એક સુવાલ કા જવાબ દેતે હુએ શહઝાદએ આ'લા હઝરત **હુઝૂર મુફ્તિયે આ'ઝમે હિન્દ** મૌલાના મુહમ્મદ મુસ્તફા રઝા ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الْحَنَّان ફરમાતે હૈં : ઐસે નામોં સે લફ્ઝે અબ્દ કા હઝ્ફ (યા'ની અલગ કર દેના) બહુત બુરા હૈ ઔર કભી ના જાઈઝ વ

www.dawateislami.net

ગુનાહ હોતા હૈ ઔર કભી સરહદે **કુફ્ર** તક ભી પહોંચતા હૈ. **કાદિર** કા ઈત્લાક તો ગૈર પર જાઈઝ હૈ, ઈસ સૂરત મેં અબ્દુલ કાદિર કો **કાદિર** કહ કર પુકારના **બુરા** હૈ મગર **કદીર** કા ઈત્લાક ગૈરે ખુદા પર ના જાઈઝ. كمافِى البَيْضاوى (જૈસા કે બૈઝાવી મેં હૈ) ઔર અગર કિસી કા નામ અબ્દુલ કુદ્દુસ, અબ્દુર્રહમાન, અબ્દુલ કય્યૂમ હૈ તો ઉસે **કુદ્દુસ, રહમાન, કય્યૂમ** કહના ઐસા હી હૈ જૈસે ઉસે (કે) જિસ કા નામ **અબ્દુલ્લાહ** હો (ઉસ કો) "**અલ્લાહ**" કહના બહુત સખ્ત બાત હૈ. وَالعِيَاذُ بِاللّٰهِ تعَالٰى જિસ કા નામ અબ્દુલ કાદિર હો ઉસે ભી અબ્દુલ કાદિર હી કહા જાએ, જિસ કા અબ્દુલ કદીર ઉસે અબ્દુલ કદીર હી કહના ઝરૂર હૈ. અબ્દુર્રઝ્ઝાક કો અબ્દુર્રઝ્ઝાક, અબ્દુલ મુક્તદિર કો અબ્દુલ મુક્તદિર. ગૈર પર ઈત્લાકે કદીર વ મુક્તદિર (યા'ની **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે ઈલાવા કિસી ગૈર કો કદીર ઔર મુક્તદિર કહ સકતે હૈં યા નહીં ઈસ મસ્અલે) મેં ઉ-લમા કા ઈખ્તિલાફ હૈ. كَمَافِى غَايَةِ الْقَاضى حاشيہ شَرحُ الْبَيْضاوى (ફતાવા મુસ-ત-ફવિય્યા, સ. 89-90) (કુફ્રિય્યા કલિમાત કે બારે મેં સુવાલ જવાબ, સ. 593)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"અબ્દુલ કય્યૂમ" નામ રખા

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ ઉબૈદા અબ્દુલ કય્યૂમ અઝદી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ અપને આકા અબૂ રાશિદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કે સાથ બનૂ અઝ્દ કે વફ્દ કે હમરાહ નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં આએ, બેચૈન દિલોં કે ચૈન, રહમતે દારૈન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને અબૂ રાશિદ સે પૂછા : તુમ્હારા નામ ક્યા હૈ ? બોલે : અબ્દુલ ઉઝ્ઝા અબૂ મુગવિયા. આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને

www.dawateislami.net

ફરમાયા : તુમ “અબ્દુર્રહમાન અબૂ રાશિદ” હો. ફિર ઈર્શાદ ફરમાયા : યેહ તુમ્હારે સાથ કૌન હૈ ? અર્ઝ કી : મેરા ગુલામ. ફરમાયા : ઈસ કા નામ ક્યા હૈ ? અર્ઝ કી : કય્યૂમ (હમેશા કાઈમ રહને વાલા). ઈર્શાદ ફરમાયા : “યેહ અબ્દુલ કય્યૂમ (હમેશા કાઈમ રહને વાલે કા બન્દા) હૈ.”

(اسد الغابة، ٣/٥٢٥، رقم: ٣٤٢١)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

બુઝુર્ગાને દીન સે નામ રખવાના

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! બુઝુર્ગાને દીન સે બચ્ચોં કા નામ રખવાના બાઈસે ખૈરો બ-ર-કત હોતા હૈ, **દૌરે રિસાલત** સરાપા બ-ર-કત મેં સહાબએ કિરામ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھُم કા મા'મૂલ થા કે જબ ઉન કે ઘર કોઈ બચ્ચા પૈદા હોતા તો યેહ ઉસે રહમતે આલમ, નૂરે મુજસ્સમ, શાહે બની આદમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી બારગાહ મેં લાતે, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ઉસ કે લિયે દુઆ કરતે, નામ રખતે ઔર બસા અવકાત ઉસે ઘુટ્ટી ભી દેતે, ચુનાન્ચે, ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઈશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھَا સે રિવાયત હૈ કે લોગ અપને બચ્ચોં કો તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી બારગાહે અકદસ મેં લાયા કરતે થે આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ઉન કે લિયે ખૈરો બ-ર-કત કી દુઆ ફરમાતે ઔર તહ્નીક ફરમાયા (યા'ની ઘુટ્ટી દિયા) કરતે થે.

(مسلم، كتاب الادب، باب استحباب تحنيك، ص١١٨٤، حديث: ٢١٤٧)

ઐસી હી ચન્દ રિવાયાત મુલા-હઝા હોં :

www.dawateislami.net

(1) બચ્ચે કા નામ "અબ્દુલ્લાહ" રખા

હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન કરતે હૈં કે જબ હઝરતે અબૂ તલ્હા અન્સારી رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ કે બેટે **અબ્દુલ્લાહ** (رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ) પૈદા હુએ તો મૈં ઉસે લે કર ખા-તમુલ મુર-સલીન, રહ્મતુલ્લિલ આ-લમીન صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમતે અક્દસ મેં હાઝિર હુવા, ઉસ વક્ત આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ચાદર ઓઢે હુએ અપને ઊંટ કો રોગન મલ રહે થે. આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ક્યા તુમ્હારે પાસ ખજૂરેં હૈં ? મૈં ને અર્ઝ કી : જી હાં. ફિર મૈં ને કુછ ખજૂરેં નિકાલ કર આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી બારગાહ મેં પેશ કીં. આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને વોહ ખજૂરેં અપને મુબારક મુંહ મેં ડાલ કર ચબાઈ ઔર બચ્ચે કા મુંહ ખોલ કર ઉસ કે મુંહ મેં ડાલ દીં, વોહ બચ્ચા ઉસે ચૂસને લગા. ફિર **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : "અન્સાર કો ખજૂરોં કે સાથ મહબ્બત હૈ." ઔર ઉસ બચ્ચે કા નામ **અબ્દુલ્લાહ** રખા.

(مسلم،کتاب الادب،باب استحباب تحنیک المولود....الخ،ص ۱۱۸۳ ،حدیث: ۲۱۴۴)

(2) "ઇબ્રાહીમ" નામ રખા

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ મૂસા અશ્અરી رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન કરતે હૈં કે મેરે હાં લડકા પૈદા હુવા, મૈં ઉસ કો લે કર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝ્ઝહુન અનિલ ઉયૂબ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી બારગાહ મેં હાઝિર હુવા, આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉસ કા નામ "ઇબ્રાહીમ" રખા ઔર ઉસે ખજૂર સે ઘુટ્ટી દી.

(مسلم،کتاب الادب،باب استحباب تحنیک المولود....الخ،ص ۱۱۸۴ ،حدیث: ۲۱۴۵)

www.dawateislami.net

(3) "અબ્દુલ મલિક" નામ રખા

હઝરતે સય્યિદુના નુબૈત બિન જાબિર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કે હાં બચ્ચા પૈદા હુવા. વોહ ઉસે લે કર નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે પાસ આએ ઔર અર્ઝ કી : **"યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم આપ ઈસ કા નામ રખેં." આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉસ કા નામ અબ્દુલ મલિક રખા ઔર ઉસ કે લિયે બ-ર-કત કી દુઆ કી.

(الطبقات الکبریٰ لابن سعد،۸/۳۲۵،رقم:٤٥٨٥)

(4) "સિનાન" નામ રખા

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ અબ્દુર્રહમાન સિનાન બિન સ-લમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ બયાન કરતે હૈં : મૈં ગઝવએ હુનૈન કે દિન પૈદા હુવા, મેરે વાલિદ કો મેરી વિલાદત કી ખુશ ખબરી સુનાઈ ગઈ તો ઉન્હોં ને કહા : મહબૂબે રબ્બુલ ઈઝ્ઝત, મોહસિને ઈન્સાનિય્યત صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે દિફાઅ મેં તીર ચલાના મુઝે બેટે કી ખુશ ખબરી સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ. (مسند امام احمد بن حنبل،۷/۲٤٦،حدیث:۲۰۰۹۳) ફિર મેરે વાલિદ મુઝે જનાબે રહ્મતુલ્લિલ આ-લમીન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે પાસ લાએ, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મુઝે ઘુટ્ટી દી, મેરે મુંહ મેં લુઆબે દહન ડાલા, મેરે લિયે દુઆ કી ઔર મેરા નામ "સિનાન (યા'ની નેઝે કી નોક)" રખા. (الاستیعاب، ۲/۲۱۷،رقم:۱۰۷٦)

(5) "મુસરિઅ" નામ રખા

હઝરતે સય્યિદુના મુસરિઅ બિન યાસિર જુહની رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُمَا

www.dawateislami.net

કે વાલિદ હઝરતે સય્યિદુના યાસિર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કો કિસી સરિય્યા[1] મેં ભેજા ગયા, ઉસી દૌરાન હઝરતે સય્યિદુના મુસરિઅ કી વિલાદત હુઈ, ઉન કી વાલિદા બચ્ચે કો નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં લાઈ ઔર અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم મેરે હાં બચ્ચા પૈદા હુવા હૈ ઔર ઈસ કે વાલિદ લશ્કર કે સાથ હૈં, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ઈસ કા નામ રખેં, હુઝૂરે અક્દસ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને બચ્ચે કો લિયા, ઉસ પર હાથ ફેરા ઔર દુઆ દી : એ **અલ્લાહ** ! ઈન કે મર્દોં કો કસરત અતા ફરમા, ઈન કે ગુનાહોં કો કમતર ફરમા, ઈન કો કિસી કા મોહતાજ ન કર, ફિર ઈર્શાદ ફરમાયા : મૈં ને ઈસ કા નામ મુસરિઅ (જલ્દી કરને વાલા) રખા હૈ ઈસ ને ઈસ્લામ મેં જલ્દી કી હૈ. **(اسدالغابة،٥/١٦٤،رقم:٤٨٦١ والاصابة،٦/٠٠١،رقم:٩٢٣١)**

(6) “યહ્યા” નામ રખા

હઝરતે સય્યિદુના યહ્યા બિન ખલ્લાદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી વિલાદત હુઝૂરે અક્દસ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે અહ્દ મેં હુઈ, નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં લાએ ગએ, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ખજૂર ચબા કર ઘુટ્ટી દી ઔર ફરમાયા : મૈં ઈસ કા વોહ નામ રખૂંગા જો હઝરતે યહ્યા બિન ઝ-કરિય્યા (عَلَیْہِمَا الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام) કે બા'દ કિસી કા નહીં રખા ગયા. ફિર આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈન કા નામ યહ્યા રખા. **(اسدالغابة،٥/٤٨٦،رقم:٥٥٠٥)**

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

1.....વોહ જંગી લશ્કર જિસ મેં હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم બ નફ્સે નફીસ શામિલ હુએ ઉસે “ગઝવા” ઔર જિસ મેં લશ્કર રવાના ફરમાયા મગર ખુદ શામિલ ન હુએ ઉસે “સરિય્યા” કહતે હૈં. (સીરતે રસૂલે અ-રબી, સ. 127, મુલખ્ખસન)

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના યહ્યા عَلَیْہِ السَّلَام કા નામ કિસ ને રખા ?

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ને કિબ્લએ અવ્વલ મેં દુઆ કરને વાલે અઝીમુલ કદ્ર ઉમ્ર રસીદા પૈગમ્બર હઝરતે સય્યિદુના ઝ-કરિય્યા عَلَیْہِ السَّلَام કી દુઆ કો શ-રફે કબૂલિય્યત બખ્શતે હુએ ન સિર્ફ ઇન કો બેટે કી બિશારત દી બલ્કે ઉન કા નામ યહ્યા (عَلَیْہِ السَّلَام) ભી ખુદ અતા ફરમાયા ઔર ઇર્શાદ હુવા :

یٰزَکَرِیَّاۤ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمِ ﹰاسْمُهٗ یَحْیٰىۙ لَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ سَمِیًّا ۝ (پ۱٦،مریم:۷)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : એ ઝ-કરિય્યા હમ તુઝે ખુશી સુનાતે હૈં એક લડકે કી જિન કા નામ યહ્યા હૈ ઇસ કે પહલે હમ ને ઇસ નામ કા કોઈ ન કિયા.

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી ઉન પર રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી બે હિસાબ મગફિરત હો.

اٰمِین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صلَّی اللہ تعالٰی علیہ واٰلہٖ وسلَّم

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

(7) "મરયમ" નામ અતા ફરમાયા

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ મરયમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ફરમાતે હૈં : મૈં ને નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم આજ રાત મેરે હાં બચ્ચી કી વિલાદત હુઈ હૈ, હુઝૂર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : આજ રાત મુઝ પર સૂરએ મરયમ નાઝિલ હુઈ હૈ. ફિર આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મેરી બેટી કા નામ મરયમ રખ દિયા ઔર મેરી કુન્યત "અબૂ મરયમ" રખી. (اسد الغابة،٦/٣٠٠،رقم:٦٢٤٠)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

પીરખાને સે નામ અતા હુવા

આ'લા હઝરત શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن કે ઘર જબ આપ કે છોટે શહઝાદે મુસ્તફા રઝા ખાન (મુફ્તિયે આ'ઝમે હિન્દ رَحمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه) કી વિલાદત હુઈ તો આપ ઉસ વક્ત અપને મુર્શિદ ખાને મેં થે. હઝરતે અબુલ હુસૈન નૂરી عَلَيْهِ رَحمَةُ اللهِ الْقَوِى ને આપ કો પૈદાઈશે ફરઝન્દ કી મુબારક બાદ દી ઔર ફરમાયા : આપ બરેલી તશરીફ લે જાએં. ઔર "અબુલ બ-રકાત મુહય્યુદ્દીન જીલાની" નામ તજવીઝ ફરમાયા. કુછ દિન બા'દ હઝરતે નૂરી عَلَيْهِ رَحمَةُ اللهِ الْقَوِى બરેલી તશરીફ લાએ તો શહઝાદએ આ'લા હઝરત કો આગોશે નૂરી મેં ડાલ દિયા ગયા. આપ رَحمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه ને અપની અંગુશ્તે મુબારક મુસ્તફા રઝા ખાન رَحمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه કે મુંહ મેં રખ કર કાદિરી વ બ-રકાતી બ-રકાત સે ઐસા માલામાલ કર દિયા કે યેહી શહઝાદે બડે હો કર મુફ્તિયે આ'ઝમે હિન્દ બને. (તારીખે મશાઈખે કાદિરિય્યા, જિ. 2, સ. 447, મુલખ્ખસન) હઝરતે મુફ્તિયે આ'ઝમે હિન્દ કા પૈદાઈશી ઔર અસ્લી નામ **મુહમ્મદ** હૈ, વાલિદે માજિદ આ'લા હઝરત મૌલાના અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن ને ઉર્ફી નામ મુસ્તફા રઝા રખા, યેહ ઉર્ફી નામ ઈસ કદર મશહૂર હુવા કે ખાસો આમ મેં આપ رَحمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه કો ઈસી નામ સે યાદ કિયા જાતા હૈ. (જહાને મુફ્તિયે આ'ઝમ, સ. 102)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

લોગોં કે બુરે નામ રખના

મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن

www.dawateislami.net

ફતાવા ર-ઝવિય્યા જિલ્દ 23 સફહા 204 પર લિખતે હૈં : કિસી મુસલ્માન બલ્કે કાફિરે ઝિમ્મી[1] કો ભી બિલા હાજતે શરઈય્યા ઐસે અલ્ફાઝ સે પુકારના યા તા'બીર કરના જિસ સે ઉસ કી દિલ શિકની હો ઉસે ઈઝા પહોંચે, શરઅન ના જાઈઝ વ હરામ હૈ. અગર્ચે બાત ફી નફ્સિહી સચ્ચી હો, فَاِنَّ كُلَّ حَقٍّ صِدْقٌ وَلَيْسَ كُلُّ صِدْقٍ حَقًّا (હર હક સચ હૈ મગર હર સચ હક નહીં) (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 23, સ. 204)

લિહાઝા જિસ કા જો નામ હો ઉસ કો ઉસી નામ સે પુકારના ચાહિયે, અપની તરફ સે કિસી કા ઉલ્ટા સીધા નામ મ-સલન લમ્બૂ, ઠિંગૂ, કાલૂ વગૈરા ન રખા જાએ, ઉમૂમન ઈસ તરહ કે નામોં સે દિલ આઝારી હોતી હૈ ઔર વોહ ઈસ સે ચિડતા ભી હૈ લેકિન પુકારને વાલા જાન બૂઝ કર બાર બાર મઝા લેને કે લિયે ઉસે ઈસી નામ સે પુકારતા હૈ, ઐસા કરને વાલોં કો સંભલ જાના ચાહિયે ક્યૂંકે રબ તઆલા ફરમાતા હૈ :

وَلَا تَنَابَزُوْا بِالْاَلْقَابِ ؕ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوْقُ بَعْدَ الْاِیْمَانِ ۚ (پ۲۶، الحجرات:۱۱)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર એક દૂસરે કે બુરે નામ ન રખો ક્યા હી બુરા નામ હૈ મુસલ્માન હો કર ફાસિક કહલાના.

સદરુલ અફાઝિલ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ નઈમુદ્દીન મુરાદાબાદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْهَادِى ઈસ આયત કે તહ્ત લિખતે હૈં : (યા'ની વોહ નામ) જો ઉન્હેં ના-ગવાર મા'લૂમ હોં. હઝરતે ઈબ્ને અબ્બાસ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا ને ફરમાયા કે અગર કિસી આદમી ને કિસી બુરાઈ સે તૌબા કર લી હો ઉસ કો બા'દે તૌબા ઉસ બુરાઈ સે આર

[1].....અબ દુન્યા મેં તમામ કાફિર હર્બી હૈં. (ગીબત કી તબાહકારિયાં, સ. 242)

www.dawateislami.net

દિલાના ભી ઈસ નહ્ય (યા'ની મુમા-ન-અત કે હુક્મ) મેં દાખિલ ઔર મમ્નૂઅ હૈ. બા'ઝ ઉ-લમા ને ફરમાયા કે કિસી મુસલ્માન કો કુત્તા યા ગધા યા સુવર કહના ભી ઈસી મેં દાખિલ હૈ. બા'ઝ ઉ-લમા ને ફરમાયા કે ઈસ સે વોહ અલ્કાબ મુરાદ હૈં જિન સે મુસલ્માન કી બુરાઈ નિકલતી હો ઔર ઉસ કો ના-ગવાર હો લેકિન તા'રીફ કે અલ્કાબ જો સચ્ચે હોં મમ્નૂઅ નહીં જૈસે કે હઝરતે અબૂ બક્ર કા લકબ અતીક (જહન્નમ સે આઝાદ) ઔર હઝરતે ઉમર કા ફારૂક (હક ઔર બાતિલ મેં ફર્ક કરને વાલા) ઔર હઝરતે ઉસ્માને ગની કા ઝુન્નૂરૈન (દો નૂરોં વાલા) ઔર હઝરતે અલી કા અબૂ તુરાબ (મિટ્ટી વાલા) ઔર હઝરતે ખાલિદ કા **સૈફુલ્લાહ (અલ્લાહ** કી તલવાર) رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡھُم ઔર જો અલ્કાબ બ મન્ઝિલએ અલમ (યા'ની નામ કે મરતબે મેં) હો ગએ ઔર સાહિબે અલ્કાબ કો ના-ગવાર નહીં વોહ અલ્કાબ ભી મમ્નૂઅ નહીં જૈસે કે આ'મશ (કમઝોર નિગાહ વાલા), આ'રજ (લંગડા). ("ક્યા હી બુરા નામ હૈ મુસલ્માન હો કર ફાસિક કહલાના" કે તહ્ત સદરુલ અફાઝિલ લિખતે હૈં) તો ઐ મુસલ્માનો ! કિસી મુસલ્માન કી હંસી બના કર યા ઉસ કો ઐબ લગા કર યા ઉસ કા નામ બિગાડ કર અપને આપ કો ફાસિક ન કહલાઓ. (ખઝાઈનુલ ઈરફાન, સ. 950)

ફિરિશ્તે લા'નત કરતે હૈં

હઝરતે સય્યિદુના ઉમૈર બિન સા'દ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ બયાન કરતે હૈં કે હુસ્ને અખ્લાક કે પૈકર, નબિયોં કે તાજવર, મહબૂબે રબ્બે અકબર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : જિસ ને કિસી શખ્સ કો ઉસ કે નામ કે ઈલાવા નામ સે બુલાયા ઉસ પર ફિરિશ્તે લા'નત કરતે હૈં. (**جمع الجوامع**،۷/۲۳،**حدیث**:۲۰٦۱۲) યા'ની કિસી બુરે લકબ સે જો ઉસે બુરા

www.dawateislami.net

લગે ન કે એ બન્દએ ખુદા ! વગૈરા સે.

(التيسير شرح الجامع الصغير، حرف الميم، تحت الحديث:٢٠٦١٢، ٢/٤١٦)

કિસી કો બે વુકૂફ યા ઉલ્લૂ કહને કા હુક્મ

મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن સે **સુવાલ** હુવા : જો શખ્સ કિસી આલિમ કી નિસ્બત યા કિસી દૂસરે કી લફ્ઝ મરદૂદ કહે યા યૂં કહે કે વોહ "બે વુકૂફ" હૈ, કુછ નહીં જાનતા ઔર "ઉલ્લૂ" હૈ, તો ઉસ શખ્સ કી નિસ્બત શર-અ શરીફ ક્યા હુક્મ દેગી ? આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه ને **જવાબ** દિયા : બિલા વજહે શર-ઈ કિસી મુસલ્માન કો ઐસે અલ્ફાઝ સે યાદ કરના મુસલ્માન કો નાહક ઈઝા દેના હૈ ઔર મુસલ્માન કી નાહક ઈઝા શરઅન હરામ. **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ફરમાતે હૈં :

مَنْ اٰذٰى مُسْلِمًا فَقَدْ اٰذَانِيْ وَمَنْ اٰذَانِيْ فَقَدْ اٰذَى اللهَ رَوَاهُ الطَّبَرَانِيُّ فِي الْاَوْسَطِ عَنْ اَنَسٍ رضى الله تعالٰى عنه بِسَنَدٍ حَسَنٍ જિસ ને બિલા વજહે શર-ઈ કિસી મુસલ્માન કો ઈઝા દી ઉસ ને મુઝે ઈઝા દી ઔર જિસ ને મુઝે ઈઝા દી ઉસ ને **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કો ઈઝા દી. (المعجم الاوسط، ٢/ ٣٨٧، حديث: ٣٦٠٧) ફિર ઉ-લમાએ દીને મતીન કી શાન તો નિહાયત અરફ્અો આ'લા હૈ ઉન કી જનાબ મેં ગુસ્તાખી કરને વાલે કો હદીસ મેં મુનાફિક ફરમાયા :

ثَلٰثَةٌ لَايَسْتَخِفُّ بِحَقِّهِمْ اِلَّا مُنَافِقٌ ذُوالشَّيْبَةِ فِي الْاِسْلَامِ وَذُوالْعِلْمِ وَاِمَامٌ مُّقْسِطٌ رَوَاهُ الطَّبَرَانِيُّ فِي الْكَبِيْرِ عَنْ اَبِيْ اُمَامَةَ وَاَبُوالشَّيْخِ فِي التَّوْبِيْخِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِاللهِ رضى الله تعالٰى عنهم عَنِ النَّبِي صلى الله تعالٰى عليه وسلم

યા'ની સય્યિદે આલમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ફરમાતે હૈં : તીન શખ્સ હૈં જિન કા હક હલકા ન જાનેગા મગર મુનાફિક, ﴾એક﴿ ઈસ્લામ મેં બુઢાપે

www.dawateislami.net

વાલા ﴾દૂસરા﴿ આલિમ ﴾તીસરા﴿ બાદશાહે ઈસ્લામ આદિલ. (المعجم الكبير،٨/٢٠٢، حديث:٧٨١٩) એસા શખ્સ શરઅન લાઈકે તા'ઝીર હૈ. وَاللهُ سُبْحٰنَهٗ وَتَعَالٰی اَعْلَمُ وَعِلْمُهٗ جَلَّ مَجْدُهٗ اَتَمُّ وَاَحْکَمُ

(ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 13, સ. 644)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

મહબ્બત ભરે નામ સે પુકારના

બસા અવકાત હમારે મીઠે મીઠે મ-દની આકા صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સહાબએ કિરામ عَلَیْهِمُ الرِّضْوَان યા અઝવાજે મુતહ્હરાત رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُنَّ કે નામોં કો મુખ્તસર યા તસગીર કર કે મહબ્બત ભરે અન્દાઝ સે પુકારતે, ઈસ કી ચન્દ મિસાલેં મુલા-હઝા ફરમાએં :

۞ હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه કો **યા ઉસૈમ** (مسند احمد،١٠/١٠١، حديث:٢٦١٩٠) ۞ હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه કો **યા ઉનૈસ** (مسلم،ص١٢٦٤،حديث:٢٣٠٩) ઔર **યા ઝલ ઉઝુનૈન** (એ દો કાનોં વાલે) (ترمذی،٣/٣٩٩،حديث:١٩٩٨) ۞ હઝરતે સય્યિદુના જાબિર رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه કો **યા જુવૈબર** (جمع الجوامع،١٤/٢٠٨،حديث:١٠١٨٩) ઔર **યા જુબૈર** (جمع الجوامع،١٤/٢٠٩،حديث:١٠٢٠٠) ۞ હઝરતે સય્યિદુના મિક્દામ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه કો **યા કુદૈમ** (ابی داؤد، ٣/١٨٣، حديث:٢٩٣٣) ۞ હઝરતે સય્યિ-દતુના આઈશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهَا કો **યા આઈશ** (بخاری،٢/٥٥١،حديث:٣٧٦٨) ઔર **શુકૈરા** (ગહરે ભૂરે રંગ વાલી) (جمع الجوامع،٣/١٣٥،حديث:٧٨٢٣) ઔર **હુમૈરા** (સુર્ખ રંગ વાલી)(الطبقات ابن سعد،٨/٦٣-٦٤،رقم:٤١٢٨) ઔર **યા ઉવૈશ !** (جمع الجوامع،٥/٤٤٥،حديث:١٦٣٨٠) ۞ હઝરતે સય્યિ-દતુના ઝૈનબ બિન્તે ઉમ્મે સ-લમા رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهَا કો **યા ઝુવૈનબ** (جمع الجوامع،٥/٤٨٩، حديث:١٦٨٣٥) કહ કર પુકારા.

www.dawateislami.net

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! યેહ ઝેહ્‌ન મેં રહે કે હમેં ઈસ સિલ્સિલે મેં બહુત એહતિયાત કી ઝરૂરત હૈ કે કહીં વોહ નામ જિસે હમ મહબ્બત ભરા સમઝ રહે હોં સામને વાલે કો પસન્દ ન હો મગર વોહ અદબ વ મુરવ્વત કી વજહ સે કુછ કહને કી હિમ્મત ન રખતા હો ઔર બસા અવકાત હમારા અન્દાઝ દિલ આઝારી કા ભી સબબ બન સકતા હૈ લિહાઝા એહતિયાત કા દામન હાથ સે નહીં છોડના ચાહિયે.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તુમ "સફીના" હો

હઝરતે સય્યિદુના સફીના رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન કરતે હૈં : મૈં એક સફર મેં હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે સાથ થા. સહાબએ કિરામ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُم મેં સે જબ કોઈ થકતા અપની તલવાર, ઢાલ ઔર તીર મુઝ પર ડાલ દેતા યહાં તક કે મુઝ પર બહુત સા સામાન જમ્અ હો ગયા, રાહતે કલ્બે નાશાદ, મહબૂબે રબ્બુલ ઈબાદ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મુઝે દેખા તો ઈર્શાદ ફરમાયા : તુમ સફીના (જહાઝ) હો. ઉસ રોઝ અગર મૈં એક, દો, તીન, ચાર, પાંચ, છ, સાત ઊંટોં કા બોઝ ભી ઉઠા લેતા તો મુઝ પર ભારી ન હોતા. જબ આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે આપ કા નામ પૂછા જાતા તો કહતે : મૈં બિલ્કુલ નહીં બતાઊંગા, મેરે આકા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મેરા લકબ સફીના રખા હૈ.

(مسند امام احمد، مسند الانصار حديث ابی عبد الرحمن سفينة ،۸/ ۲۱۵، حديث:۲۱۹۸۴-۲۱۹۸۷ ملخصًا)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

લકબ કિસે કહતે હૈં ?

નામ કે ઇલાવા ઐસે લફ્ઝ સે કિસી કો પુકારના લકબ કહલાતા હૈ જિસ મેં તા'રીફ વ બુરાઈ કા કોઈ ખાસ મા'ના હો. (التعریفات للجرجانی،ص۱۳۶) યેહ ઉમૂમન અહલે મહબ્બત યા દુશ્મનોં કી તરફ સે દિયા જાતા હૈ, ખુદ નહીં રખા જાતા.

મુખ્તલિફ બુઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللّٰهُ الْمُبِین કે અલકાબાત ઇસી કિતાબ કે સફ્હા **166** પર મૌજૂદ હૈં.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

તખલ્લુસ કી તા'રીફ

શાઇર કા વોહ મુખ્તસર નામ તખલ્લુસ કહલાતા હૈ જો અશ્આર મેં ઇસ્તિ'માલ હોતા હૈ, યેહ ઉમૂમન કલામ કે આખિરી શે'ર મેં આતા હૈ.

12 અકાબિરીને અહલે સુન્નત કે તખલ્લુસ

ઇમામે અહલે સુન્નત મૌલાના શાહ ઇમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَیْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن	રઝા
ઉસ્તાઝે ઝમન હઝરતે મૌલાના હસન રઝા ખાન عَلَیْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن	હસન
હઝરતે મૌલાના કિફાયતુલ્લાહ કાફી عَلَیْهِ رَحمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی	કાફી
આ'લા હઝરત કે જદ્દે અમજદ કે શાગિર્દ મૌલાના મુહમ્મદ હસન ઇલ્મી બરેલ્વી عَلَیْهِ رَحمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی	ઇલ્મી
મુફ્તિયે આ'ઝમે હિન્દ હઝરતે મૌલાના મુસ્તફા રઝા ખાન عَلَیْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن	નૂરી
હુજ્જતુલ ઇસ્લામ હઝરતે મૌલાના હામિદ રઝા ખાન عَلَیْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن	હામિદ
મદ્દાહુલ હબીબ હઝરતે મૌલાના જમીલુર્રહમાન ર-ઝવી عَلَیْهِ رَحمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی	જમીલ
સદરુલ અફાઝિલ હઝરતે મૌલાના નઇમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَیْهِ رَحمَةُ اللّٰهِ الْهَادِی	નઇમ
હકીમુલ ઉમ્મત મુફતી અહમદ યાર ખાન عَلَیْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن	સાલિક
વાલિદે સદરુલ અફાઝિલ હઝરતે મૌલાના સય્યિદ મુઇનુદ્દીન عَلَیْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْمُبِین	નુઝ્હત
અમીરે અહલે સુન્નત અલ્લામા મૌલાના મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَه	અત્તાર
શૈખુલ હદીસ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબ્દુલ મુસ્તફા આ'ઝમી عَلَیْهِ رَحمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی	આ'ઝમી

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

મહબ્બત બઢાને કા સબબ

હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન બિન તલ્હા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન કરતે હૈં કે નબિય્યે મુઅઝ઼્ઝમ, રસૂલે મોહતરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : તીન ચીઝેં તુમ્હારે ભાઈ કે દિલ મેં તુમ્હારી સચ્ચી મહબ્બત કા બાઈસ બનેંગી : ﴾1﴿ જબ તુમ ઉસે મિલો તો સલામ કરો ﴾2﴿ મજલિસ મેં ઉસ કે લિયે ફરાખી ઔર વુસ્અત પૈદા કરો, ઔર ﴾3﴿ ઉસે ઉસ કે પસન્દીદા નામ સે બુલાઓ. (جمع الجوامع، ٤/١٤١، حدیث: ١٠٨١٤)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અચ્છે નામ ઔર કુન્યત સે પુકારો

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દીને ઈસ્લામ મેં જિસ તરહ એક મુસલ્માન કે લિયે નામ કી અહમ્મિય્યત હૈ ઔર અચ્છે નામ રખને કા હુક્મ દિયા ગયા હૈ ઈસી તરહ કુન્યત ભી અહમ્મિય્યત કી હામિલ હૈ ઔર મુસલ્માન કો કુન્યત સે પુકારને કી તરગીબ દિલાઈ ગઈ હૈ, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના હન્ઝલા બિન હિઝ્‌યમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન કરતે હૈં : મહબૂબે રબ્બે ઝુલ જલાલ, સાહિબે જૂદો નવાલ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ઈસ બાત કો પસન્દ ફરમાતે થે કે કિસી શખ્સ કો ઉસ કે મહબૂબ નામ ઔર કુન્યત સે બુલાયા જાએ.

(جمع الجوامع، ١٤/٣٣٨-٣٣٩، حدیث: ١٠٩٠٥)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

કુન્યત કિસે કહતે હૈં ?

اَلْکُنْیَۃُ مَا صُدِّرَ بِاَبٍ اَوْ بِاُمٍّ اَوْ اِبْنٍ اَوْ اِبْنَۃٍ કુન્યત સે મુરાદ વોહ નામ હૈ જો "અબ, ઉમ, ઈબ્ન યા ઈબ્નહ" સે શુરૂઅ હો. (التعریفات، ص١٣٢)

www.dawateislami.net

મ-સલન અબુલ કાસિમ, અબૂ બિલાલ, અબૂ રજબ ઔર ઇબ્ને અહમદ વગૈરા

કુન્યત મેં "અબૂ" કે મા'ના

મર્દ કી કુન્યત મેં "અબૂ" કા લફ્ઝ આતા હૈ, અગર્ચે "અબ" કા લુગવી મા'ના બાપ હૈ લેકિન કુન્યત મેં હર જગહ "અબૂ" સે મુરાદ બાપ નહીં હોતા, ચુનાન્ચે હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن ફરમાતે હૈં : કુન્યત મેં "અબૂ" આતા હૈ ઇસ કે મા'ના હર જગહ વાલિદ નહીં હોતે હૈં બલ્કે અક્સર જગહ ઇસ કે મા'ના હોતે હૈં : "વાલા". જૈસે "અબૂ જહ્લ" જહાલત વાલા, "અબૂ હુરૈરા" બિલ્લિયોં વાલે, ઐસે હી "અબુલ હકમ" ફૈસલા કરને વાલા, "અબૂ બક્ર" કે મા'ના હૈં અવ્વલિય્યત વાલે.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 415)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

અબૂ હુરૈરા (છોટી બિલ્લી વાલે)

એક બાર સરકારે નામદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه કી આસ્તીન મેં છોટી સી બિલ્લી મુલા-હઝા ફરમાઈ તો ફરમાયા : يَا اَبَا هُرَيْرَة યા'ની એ છોટી સી બિલ્લી વાલે.

(عمدة القاری،کتاب المغازی،قصة دوس والطفیل،۱۲/۳۰٤،تحت الحدیث:٤٣٩٣)

તબ સે ઇસ કુન્યત (યા'ની અબૂ હુરૈરા) કો ઇતની શોહરત મિલ ગઈ કે આપ કા નામ અબ્દુર્રહમાન લોગોં કી ગાલિબ અક્સરિય્યત કો યાદ હી નહીં.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

અબૂ તુરાબ (મિટ્ટી વાલે)

રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ખાતૂને જન્નત હઝરતે સય્યિ-દતુના ફાતિમા ઝહરા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهَا કે ઘર તશરીફ લાએ તો આપ ને હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો ઘર મેં ન પાયા, ખાતૂને જન્નત હઝરતે સય્યિ-દતુના ફાતિમા ઝહરા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهَا સે ઇસ્તિફસાર ફરમાયા : તુમ્હારે ચચાઝાદ કહાં હૈં ? ઉન્હોં ને જવાબ દિયા : મેરે ઔર ઉન કે દરમિયાન કુછ ઇખ્તિલાફ હો ગયા થા ઇસ લિયે વોહ મુઝ સે નારાઝ હો કર ઘર સે ચલે ગએ ઔર મેરે પાસ કૈલૂલા (યા'ની દોપહર કા આરામ) નહીં કિયા. સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને એક શખ્સ સે ફરમાયા : જાઓ ! દેખો વોહ કહાં હૈં ? ઉસ શખ્સ ને આ કર અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ !** વોહ મસ્જિદ મેં લૈટે હુએ હૈં. સરવરે કાએનાત, શાહે મૌજૂદાત صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم મસ્જિદે ન-બવી શરીફ عَلٰى صَاحِبِهَا الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام મેં તશરીફ લાએ તો હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم આરામ ફરમા રહે થે, ચાદર ઉન કે પહલૂ સે હટ ગઈ થી ઔર પહલૂએ મુબારક પર મિટ્ટી લગ ગઈ થી. સરકારે **મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم મિટ્ટી સાફ કરતે હુએ ફરમાને લગે : قُمْ يَا اَبَا تُرَاب اِقُمْ يَا اَبَا تُرَاب ઉઠ એ ખાક વાલે ! ઉઠ એ ખાક વાલે. (بخاری،کتاب الصلاة، باب نوم الرجال فی المسجد، ۱/۱۶۹،حدیث:۴۴۱) હઝરતે સય્યિદુના સહ્લ બિન સા'દ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْه કા બયાન હૈ કે હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો તમામ નામોં મેં સબ સે ઝિયાદા મહબૂબ અબૂ તુરાબ થા ઔર

www.dawateislami.net

જબ ઉન્હેં અબૂ તુરાબ કહ કર પુકારા જાતા તો બહુત ખુશ હોતે થે.

(بخاری،کتاب الصلاۃ، باب نوم الرجال فی المسجد، ۱/۱۶۹،حدیث:۴۴۱)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અબૂ ઝર (ચ્યૂંટિયોં વાલા)

શારેહે બુખારી શમ્સુદ્દીન મુહમ્મદ બિન ઉમર બિન અહમદ શફીરી શાફેઈ (અલ મુ-તવફ્ફા 956 હિ.) નક્લ કરતે હૈં : હઝરતે સય્યિદુના અબૂ ઝર ગિફારી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી કુન્યત અબૂ ઝર ઈસ લિયે હુઈ કે આપ કે પાસ રોટી રખી થી કે અચાનક ઉસ પર ચ્યૂંટિયાં નુમૂદાર હો ગઈ, આપ ને ચ્યૂંટિયોં સમેત રોટી કા વઝ્ન કિયા તો ઈસ સે રોટી કે વઝ્ન મેં કોઈ ઈઝાફા નહીં હુવા, આપ ને ઈર્શાદ ફરમાયા : ઈન ચ્યૂંટિયોં કો દેખો ! દુન્યા કે તરાઝૂ મેં ઈન કા કોઈ અસર ઝાહિર નહીં હુવા ઔર પલડા ભારી નહીં હુવા લેકિન આખિરત કા મીઝાન બડા હોને કે બા વુજૂદ હલ્કા હૈ ઔર એક ચ્યૂંટી કી વજહ સે ભી વઝ્ન બઢ જાતા હૈ, ઉસ દિન સે આપ કી કુન્યત અબૂ ઝર રખ દી ગઈ. (شرح البخاری للسفیری،۲/۴۴)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

કુન્યત કી અહમ્મિય્યત

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દીને ઈસ્લામ મેં કુન્યત કી અહમ્મિય્યત કા અન્દાઝા ઈસ સે લગાયા જા સકતા હૈ કે ۞ સરકારે મદીના, રાહતે કલ્બો સીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સમેત મુ-તઅદ્દિદ અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیْہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કસીર સહાબા વ સહાબિય્યાત عَلَیْہِمُ الرِّضْوَان લા તા'દાદ ઉ-લમા, ફુ-કહા, મુહદ્દિસીન ઔર બુઝુર્ગાને

www.dawateislami.net

દીન رَحِمَهُمُ اللّٰهُ الْمُبِين ने કુન્યત કો ઈખ્તિયાર ફરમાયા. ❁ મઝકૂરા શખ્સિય્યાત મેં સે કસીર તા'દાદ ને ન સિર્ફ એક બલ્કે દો ઔર દો સે ઝિયાદા કુન્યતેં ભી રખીં. ❁ કઈ સહાબએ કિરામ, સહાબિય્યાત ઔર બુઝુર્ગાને દીન કે અસ્લ નામ આમ મુસલ્માનોં કો મા'લૂમ હી નહીં ઔર યેહ હઝરાત નામ કે બજાએ અપની કુન્યતોં સે મશ્હૂર હૈં, મ-સલન : હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક્ર (**અબ્દુલ્લાહ** બિન ઉસ્માન), હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા (અબ્દુર્રહમાન), હઝરતે સય્યિદુના અબૂ અય્યૂબ અન્સારી (ખાલિદ બિન ઝૈદ), હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (નો'માન બિન સાબિત), હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ અબૂ દાવૂદ (સુલૈમાન બિન અશ્અસ) વગૈરા (رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْن)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب!　　صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ઔલાદ ન હોને કી સૂરત મેં ભી કુન્યત રખના

અગર્ચે મા'રૂફ યેહી હૈ કે જિસ કી ઔલાદ હો વોહી કુન્યત રખતા હૈ લેકિન સાહિબે ઔલાદ ન હોને કી સૂરત મેં ભી કુન્યત રખી જા સકતી હૈ. રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઐસે સહાબા કો ભી કુન્યત અતા ફરમાઈ જિન કી ઉસ વક્ત ઔલાદ ન થી, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના હમ્ઝા બિન સુહૈબ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه સે રિવાયત હૈ કે અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه ને હઝરતે સય્યિદુના સુહૈબ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه સે ફરમાયા : ક્યા વજહ હૈ કે તુમ અપની કુન્યત "અબૂ યહ્યા" રખતે હો જબ કે અભી તુમ્હારે યહાં ઔલાદ નહીં હૈ ? હઝરતે સય્યિદુના સુહૈબ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه ને જવાબ દિયા : સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને મેરી કુન્યત "અબૂ યહ્યા" રખી હૈ. (سنن ابن ماجه، كتاب الادب)

www.dawateislami.net

(۳۷۳۸:باب الرجل يكنى قبل ان يولد له، ۴/۲۲۰، ۲۲، حديث) જબ કે હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મસઊદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ કે નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કી ઔલાદ હોને સે પહલે ઉન કી કુન્યત "અબૂ અબ્દિર્રહમાન" રખી.

(عمدة القارى، كتاب البر والصلة، باب الكنية للصبى، ۱۵/۳۲۳)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અપને બચ્ચોં કી કુન્યત રખેં

અપને છોટે બચ્ચોં કી ભી કુન્યત રખ દેની ચાહિયે, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ, કહતે હૈં : بَادِرُوْا بِاَبْنَائِکُمُ الْکُنٰی، لَا تَلْزَمُهَا الْاَلْقَاب યા'ની : અપને બચ્ચોં કી કુન્યત રખને મેં જલ્દી કરો, કહીં ઉન કે (બુરે) અલ્કાબ ન પડ જાએં.

(كنز العمال، كتاب النكاح، الباب السابع، ۸/۱۷۶، جزء۱۶، حديث:۴۵۲۲۲)

ઈસ રિવાયત કે તહ્ત હઝરતે અલ્લામા અબ્દુર્રઊફ મનાવી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی ને જો કુછ ઈર્શાદ ફરમાયા ઉસ કા ખુલાસા પેશ કરતા હૂં : ઈસ રિવાયત મેં ઈસ બાત કી તરગીબ દિલાઈ ગઈ હૈ કે અપને બચ્ચોં કે લિયે કમ ઉમ્રી મેં હી કોઈ અચ્છી કુન્યત રખ દી જાએ. બા'ઝ અવકાત એક હી નામ કઈ અફરાદ મેં મુશ્તરક હોતા હૈ ઔર ઈસ સૂરત મેં લોગ ઐસે શખ્સ કો બુલાને કે લિયે કોઈ ન કોઈ લકબ રખ દેતે હૈં જો કે અક્સર બુરા હોતા હૈ. બચ્ચે કી કુન્યત રખને કા ફાએદા યેહ હૈ કે જબ વોહ બડા હોગા તો યેહ કુન્યત ઉસે બુલાને ઔર પુકારને કે લિયે ઈસ્તિ'માલ હોગી ઔર કોઈ ઉસ કા બુરા લકબ નહીં રખેગા. (فيض القدير، ۳/۲۵۱، تحت الحديث:۳۱۱۶، ملخصاً)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

કુન્યત યાદ કરને કી બ-ર-કત

હઝરતે સય્યિદુના ખિઝ્ર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلام કી કુન્યત "અબુલ અબ્બાસ" નામ "બલ્યા", વાલિદ કા નામ "મલ્કાન" જબ કે લકબ "ખિઝ્ર" હૈ જિસ કે મા'ના હૈં સબ્ઝ ચીઝ. હઝરતે સય્યિદુના ખિઝ્ર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلام જહાં તશરીફ ફરમા હોતે વહાં આપ કી બ-ર-કત સે હરી હરી ઘાસ ઉગ જાતી થી ઇસ લિયે લોગ આપ કો ખિઝ્ર કહને લગે.

બા'ઝ આરિફીન ને ફરમાયા હૈ કે જો મુસલ્માન હઝરતે સય્યિદુના ખિઝ્ર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلام કા ઔર ઉન કે વાલિદ કા નામ, આપ કી કુન્યત ઔર લકબ (યા'ની અબુલ અબ્બાસ બલ્યા બિન મલ્કાન અલ ખિઝ્ર) યાદ રખેગા اِنۡ شَآءَاللّٰہ عَزَّوَجَلَّ ઉસ કા ખાતિમા ઈમાન પર હોગા. (صاوی، ٤/١٢٠٧، پ١٥،الکھف:٦٥)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

કુન્યત શરીઅત કે મુતાબિક હોની ચાહિયે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો! એક મુસલ્માન કે લિયે ઝિન્દગી કે દીગર મુઆ-મલાત કી તરહ કુન્યત રખને મેં ભી શરીઅત કા પાસ રખના ઝરૂરી હૈ ક્યૂંકે બા'ઝ કુન્યતેં ઐસી ભી હૈં જો શરઅન મમ્નૂઅ હૈં. જિસ તરહ હમારે મ-દની આકા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને બહુત સે નામ તબ્દીલ ફરમાએ ઈસી તરહ બા'ઝ કુન્યતોં કો ભી તબ્દીલ કિયા ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના હાની رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ સે રિવાયત હૈ કે જબ વોહ અપની કૌમ કે હમરાહ રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ તો આપ ને લોગોં કો

www.dawateislami.net

સુના, કે વોહ ઉન્હેં અબુલ હકમ કહ કર બુલાતે હૈં. રસૂલે બે મિસાલ, બીબી આમિના કે લાલ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન્હેં બુલા કર ઈર્શાદ ફરમાયા : બેશક **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી હકમ (યા'ની ફૈસલા ફરમાને વાલા) હૈ ઔર હુક્મ કા ઈખ્તિયાર ઉસી કો હૈ, તુમ્હારી કુન્યત અબુલ હકમ ક્યૂં હૈ ? ઉન્હોં ને અર્ઝ કિયા : જબ મેરી કૌમ કે દરમિયાન કિસી મુઆ-મલે મેં ઈખ્તિલાફ હો જાએ તો વોહ લોગ મેરે પાસ આતે હૈં ઔર મૈં જો ફૈસલા કર દૂં વોહ ઉસ પર રાઝી હો જાતે હૈં. સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : યેહ બહુત અચ્છા હૈ, ક્યા તુમ્હારા કોઈ બેટા હૈ ? અર્ઝ ગુઝાર હુએ, શુરૈહ, મુસ્લિમ ઔર **અબ્દુલ્લાહ** હૈં. ઈર્શાદ ફરમાયા : ઈન મેં સે બડા કૌન હૈ ? મૈં ને અર્ઝ કી : શુરૈહ. ફરમાયા : તો ફિર તુમ્હારી કુન્યત અબૂ શુરૈહ હૈ.

(ابوداود،کتاب الادب، باب فی تغییر الاسم القبیح ٤/٣٧٦،رقم:٤٩٥٥)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب!　　صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

બડે બેટે યા બેટી કે નામ પર કુન્યત ઇખ્તિયાર કરના બેહતર હૈ

શર્હુસ્સુન્નહ મેં હૈ : બેહતર યેહ હૈ કે મર્દ અપને બડે બેટે કી નિસ્બત સે કુન્યત રખે, અગર બેટા ન હો તો બડી બેટી કી નિસ્બત સે, યૂંહી ઔરત કો ચાહિયે કે અપને બડે બેટે કી મુના-સબત સે કુન્યત ઈખ્તિયાર કરે ઔર અગર બેટા ન હો તો બડી બેટી કી નિસ્બત સે. (شرح السنة،کتاب الاستئذان، باب تغییر الاسماء، ٦/٣٩٤) છોટે બેટે યા બેટી કે નામ સે કુન્યત ઈખ્તિયાર કરને મેં ભી હરજ નહીં.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب!　　صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના આદમ عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કી કુન્યત

હઝરતે સય્યિદુના આદમ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કી એક કુન્યત "અબૂ મુહમ્મદ" હૈ, ઈસ કા સબબ બયાન કરતે હુએ આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن નક્લ ફરમાતે હૈં : ઈમામ કસ્તલાની مَوَاهِبِ لَدُنِّيَه ومِنَحِ مُحَمَّدِيَّه મેં રિસાલા **મીલાદ** વ ઈમામ અલ્લામા ઈબ્ને તુગરુબક સે નાકિલ, મરવી હુવા : આદમ عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ને અર્ઝ કી : ઈલાહી ! તૂ ને મેરી કુન્યત અબૂ મુહમ્મદ કિસ લિયે રખી ? હુક્મ હુવા : ઐ આદમ ! અપના સર ઉઠા. આદમ عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ને સર ઉઠાયા સિરા પર્દએ અર્શ મેં મુહમ્મદ صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા નૂર નઝર આયા. અર્ઝ કી : ઈલાહી ! યેહ નૂર ક્યા હૈ ? ફરમાયા : هٰذَا نُوْرُ نَبِيٍّ مِّنْ ذُرِّيَّتِكَ اِسْمُهٗ فِى السَّمَاءِ اَحْمَد وَفِى الْاَرْضِ مُحَمَّدٌ لَوْلَاهُ مَاخَلَقْتُكَ وَلَاخَلَقْتُ سَمَاءً وَلَااَرْضًا યેહ નૂર એક નબી કા હૈ તેરી ઝુર્રિય્યત યા'ની ઔલાદ સે, ઈસ કા નામ આસ્માન મેં અહમદ હૈ ઔર ઝમીન મેં **મુહમ્મદ**, અગર વોહ ન હોતા મૈં તુઝે ન બનાતા, ન આસ્માનો ઝમીન કો પૈદા કરતા. (المواهب اللدنية، ١/٣٠, ફતાવા ર-ઝવિય્યા, 30/194)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

કુન્યત અતા ફરમાયા કરતે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! સરકારે મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને જિસ તરહ મુ-તઅદ્દિદ મ-દની મુન્નોં કા નામ રખા યૂં હી આપ ને કઈ ખુશ નસીબ અફરાદ કો કુન્યત ભી અતા ફરમાઈ, ચુનાન્ચે, હઝરતે સય્યિ-દતુના હબીબા

www.dawateislami.net

બિન્તે અસ્અદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કા બયાન હૈ કે જબ મેરે યહાં બેટે કી વિલાદત હુઈ તો ઉસે સય્યિદે આલમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમતે અક્દસ મેં લે જા કર અર્ઝ કી ગઈ : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ઈસ કા નામ રખ દીજિયે. આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને સહ્લ નામ રખા ઔર અબૂ ઉમામા કુન્યત અતા ફરમાઈ.

(الطبقات الکبری لابنِ سعد، ۸/۳۲۴رقم:۴۵۸۳)

હઝરતે ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કો કુન્યત અતા ફરમાઈ

હઝરતે સય્યિ-દતુના ઉમ્મે અય્યાશ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا સે મરવી હૈ કે **અલ્લાહ** કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી શહઝાદી હઝરતે સય્યિ-દતુના રુકય્યા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કે હાં બચ્ચે કી વિલાદત હુઈ તો આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને બચ્ચે કા નામ **અબ્દુલ્લાહ** રખા ઔર બચ્ચે કે વાલિદ હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કી કુન્યત **અબૂ અબ્દુલ્લાહ** મુકર્રર ફરમાઈ. (اسد الغابة،۳/۳۴۱رقم:۳۰۶۵)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ઔરત ભી અપની કુન્યત રખે

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઈશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا સે રિવાયત હૈ કે આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا ને અપને સરતાજ, મહબૂબે રબ્બુલ ઈબાદ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સે અર્ઝ કી, કે આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને મેરે સિવા અપની તમામ અઝવાજે મુતહ્હરાત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُنَّ કી કુન્યત રખી હૈ. રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ

www.dawateislami.net

صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તુમ "ઉમ્મે **અબ્દુલ્લાહ**" હો.

(سنن ابن ماجه،کتاب الادب،باب الرجل يكنى قبل ان يولد له،٤/٢٢١،حديث:٣٧٣٩)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

મદીને કે પહલે બચ્ચે કે વાલિદ કી કુન્યત

હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ મશ્હૂર કદીમુલ ઈસ્લામ સહાબી હઝરતે સય્યિદુના ખબ્બાબ બિન અરત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કે સાહિબ ઝાદે હૈં. મરવી હૈ કે હિજરત કે બા'દ સબ સે પહલે હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન ઝુબૈર ઔર હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન ખબ્બાબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا પૈદા હુએ. સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **અબ્દુલ્લાહ** રખા ઔર ખબ્બાબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કો અબૂ **અબ્દુલ્લાહ** કુન્યત અતા ફરમાઈ.

(الاستيعاب، ٣/٨٩٤، رقم:١٥١٩ و الاصابة ،٤/ ٦٤، رقم: ٣٦٦٦)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

બેટી કે નામ પર ભી કુન્યત રખી જા સકતી હૈ

અગર્ચે મા'રૂફ યેહી હૈ કે ઉમૂમન બેટે કે નામ પર કુન્યત રખી જાતી હૈ લેકિન અગર કોઈ બેટી કે નામ પર કુન્યત રખના ચાહે તો યેહ ન સિર્ફ જાઈઝ બલ્કે હદીસ સે સાબિત હૈ, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અબૂ મરયમ (નઝીર) رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા બયાન હૈ કે મૈં ને નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અર્ઝ કિયા : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم આજ રાત મેરે હાં બચ્ચી કી વિલાદત હુઈ હૈ, હુઝૂર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : આજ રાત મુઝ પર સૂરએ મરયમ નાઝિલ હુઈ હૈ. ફિર આપ

www.dawateislami.net

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ने मेरी बेटी का नाम मरयम रख दिया और मेरी कुन्यत अबू मरयम रखी. (اسد الغابة،٦/٣٠٠، رقم:٦٢٤٠)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

અમીરે અહલે સુન્નત ઔર કુન્યત

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ ઈસ સદી કી અઝીમ ઈલ્મી વ રૂહાની શખ્સિય્યત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, અમીરે અહલે સુન્નત, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ઐસી બુઝુર્ગ હસ્તી હૈં જો લાખોં લાખ મુસલ્માનોં કે લિયે મર્જએ અકીદત હૈં. આપ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ભી કુન્યત દેને કી અદાએ મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો અદા કરતે હુએ દા'વતે ઈસ્લામી કે જામિઆતુલ મદીના સે ફારિગુત્તહસીલ ઉન મ-દની ઈસ્લામી ભાઈયોં કો જિન્હોં ને **12** માહ કે મ-દની કાફિલે મેં સફર કી સઆદત હાસિલ કર લી હો, ઉન કો કુન્યતેં અતા ફરમાતે હૈં.

ઈસ કે ઈલાવા ભી કસીર ઈસ્લામી ભાઈયોં કો અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ને કુન્યતેં અતા કીં જિન મેં સે **76** દર્જ કી જા રહી હૈં :

❁ અબૂ ઈખ્લાસ ❁ અબૂ ઈસ્માઈલ ❁ અબૂ ઉસૈદ ❁ અબૂ ઈશ્ફાક ❁ અબૂ અક્બર ❁ અબૂ અક્મલ ❁ અબુલ અશરાફ ❁ અબુલ અન્વાર ❁ અબુલ ઈમાન ❁ અબુલ બિન્તૈન ❁ અબુલ હસન ❁ અબુલ હ-સનૈન ❁ અબુલ ખિયાર ❁ અબુલ અતા ❁ અબુન્નૂર ❁ અબુલ વફા ❁ અબૂ ઈન્આમ ❁ અબૂ અન્વારિલ મદીના ❁ અબૂ અન્વર ❁ અબૂ બિલાલ ❁ અબૂ સૌબાન ❁ અબૂ

www.dawateislami.net

જમાલ ۞ અબૂ જુનૈદ ۞ અબૂ હાશિર ۞ અબૂ હામિદ ۞ અબૂ હમ્માદ ۞ અબૂ ખલીલ ۞ અબૂ રાશિદ ۞ અબૂ રિઝા ۞ અબૂ રજબ ۞ અબૂ ઝાહિદ ۞ અબૂ ઝિયાદ ۞ અબૂ સાઈલ ۞ અબૂ સજ્જાદ ۞ અબૂ સઈદ ۞ અબૂ સલમાન ۞ અબૂ શાહિદ ۞ અબૂ શરાફત ۞ અબૂ શા'બાન ۞ અબૂ શફીક ۞ અબૂ શહીર ۞ અબૂ સાબિર ۞ અબૂ સાદિક ۞ અબૂ સાલેહ ۞ અબૂ સદાકત ۞ અબૂ તાહિર ۞ અબૂ આરિફ ۞ અબૂ ઉબૈદ ۞ અબૂ અતીક ۞ અબૂ ઉઝૈર ۞ અબૂ અફીફ ۞ અબૂ અકીલ ۞ અબૂ અલી ۞ અબૂ ઉમર ۞ અબૂ ગુફરાન ۞ અબૂ ફરાઝ ۞ અબૂ ફય્યાઝ ۞ અબૂ કરમ ۞ અબૂ કલીમ ۞ અબૂ કુમૈલ ۞ અબૂ માજિદ ۞ અબૂ મુબીન ۞ અબૂ મુહમ્મદ ۞ અબૂ મ-દની ۞ અબૂ મસઊદ ۞ અબૂ મન્સૂર ۞ અબૂ મૂસા ۞ અબૂ મીલાદ ۞ અબૂ નાસિર ۞ અબૂ નો'માન ۞ અબૂ નઈમ ۞ અબૂ વાજિદ ۞ અબૂ વાસિફ ۞ અબૂ હિલાલ ۞ અબૂ યાસિર ۞ અબૂ યૂસુફ.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

કુન્યત કી સુન્નત કો ઝિન્દા કીજિયે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! કુન્યત રખના સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી મુબારક સુન્નત હૈ લેકિન ફી ઝમાના દીગર કઈ સુન્નતોં કી તરહ યેહ ભી તર્ક હોતી જા રહી હૈ. આઈયે ! અદાએ સુન્નત કી નિય્યત સે કુન્યત કો ઈખ્તિયાર કીજિયે. અગર આપ સાહિબે ઔલાદ હૈં ઔર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને આપ કો એક સે ઝિયાદા મ-દની મુન્નોં યા મુન્નિયોં સે નવાઝા હૈ તો બેહતર

www.dawateislami.net

યેહ હૈ કે અપને બડે બેટે કી નિસ્બત સે કુન્યત ઈખ્તિયાર કરેં અગર બેટા ન હો તો બેટી કી નિસ્બત સે કુન્યત રખેં, ઔલાદ હોતે હુએ કિસી ઔર નામ સે કુન્યત રખના ભી દુરુસ્ત હૈ ઔર અગર આપ શાદી શુદા યા સાહિબે ઔલાદ નહીં તો ભી કુન્યત રખી જા સકતી હૈ જૈસા કે પહલે ઝિક્ર હો ચુકા હૈ.

અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان ઔર દીગર બુઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللّٰهُ الْمُبِيْن કી કુન્યતેં ઈસી કિતાબ કે સફ્હા **155** પર મૌજૂદ હૈં.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

જબ કિસી કા નામ યાદ ન હોતા તો કૈસે પુકારતે ?

હઝરતે સય્યિદુના જારિયા અન્સારી رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْه બયાન કરતે હૈં : સરકારે નામદાર, દો આલમ કે માલિકો મુખ્તાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો જબ કિસી કા નામ યાદ ન હોતા તો આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ઉસે "યા ઈબ-ન **અબ્દિલ્લાહ** યા'ની એ **અબ્દુલ્લાહ** કે બેટે !" કહ કર બુલાતે થે. (جمع الجوامع،٥/٤٤٩،حديث:١٦٤١٨)

ઈમામ શ-રફુદ્દીન ન-વવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى લિખતે હૈં : જિસ કા નામ મા'લૂમ ન હો ઉસ કો ઐસે લફ્ઝ સે પુકારના ચાહિયે જિસ સે ઉસે અઝિય્યત ન હો, ઉસ મેં ઝૂટ ન હો ઔર ન હી ખુશામદ મ-સલન : એ ભાઈ, એ મેરે સરદાર, એ ફુલાં, એ ફુલાં કપડે વાલે, એ ફુલાં જૂતી વાલે, એ ઘોડે વાલે, એ ઊંટ વાલે, એ તલવાર વાલે, નેઝે વાલે વગૈરા ઐસે અલ્ફાઝ જો પુકારને વાલે ઔર પુકારે જાને વાલે દોનોં કે હસ્બે હાલ હોં. (الاذكار، كتاب الاسماء، باب نداء من لا يعرف اسمه، ص ٢٣١ ملخصاً)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

પુકારને ઔર ઝિક્ર કરને કા અન્દાઝ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! મુસલ્માન ચાહે વોહ હમ સે બડે હોં યા છોટે, ઉન કો પુકારને, ઝિક્ર કરને મેં ઉન કે મકામો મરતબે કા ખયાલ રખા જાએ ઔર ઈસી મુના-સબત સે અલ્ફાઝ ઔર અલ્કાબ કા ઈન્તિખાબ કિયા જાએ. સરકારે મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને આલીશાન હૈ : فَلَيْسَ مِنَّا مَنْ لَّمْ يَرْحَمْ صَغِيْرَنَا وَلَمْ يُوَقِّرْ كَبِيْرَنَا જો હમારે છોટે પર શફકત ન કરે ઔર હમારે બડે કી તા'ઝીમ ન કરે તો વોહ હમ મેં સે નહીં.

(ترمذی، کتاب البر والصلة، باب ماجاء فی رحمة الصبیان،۳/۳۶۹،حدیث:۱۹۲۶)

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَیْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان લિખતે હૈં : યા'ની હમારી જમાઅત સે યા હમારે તરીકે વાલોં સે યા હમારે પ્યારોં સે નહીં યા હમ ઉસ સે બેઝાર હૈં વોહ હમારે મક્બૂલ લોગોં મેં સે નહીં, યેહ મતલબ નહીં કે વોહ હમારી ઉમ્મત યા હમારી મિલ્લત સે નહીં ક્યૂંકે ગુનાહ સે ઈન્સાન કાફિર નહીં હોતા. (મિરઆતુલ મનાજીહ, 6/560)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

જન્નત મેં મ-દની આકા صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી રફાકત પાને કા નુસ્ખા

હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه સે રિવાયત હૈ કે નૂર કે પૈકર, તમામ નબિયોં કે સરવર صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ઐ અનસ ! બડોં કા અ-દબો એહતિરામ ઔર તા'ઝીમો તૌકીર કરો ઔર છોટોં પર શફકત કરો, તુમ જન્નત મેં મેરી રફાકત પા લોગે.

(شعب الایمان،باب فی رحم الصغیر،۷/۴۵۸،حدیث:۱۰۹۸۱)

www.dawateislami.net

એક મુસલ્માન કો અપની ઝિન્દગી મેં જિન શખ્સિય્યાત કા ઝિક્ર કરને ઔર પુકારને કી ઝરૂરત પડતી હૈ ઉન કો **11** હિસ્સોં મેં તક્સીમ કિયા જા સકતા હૈ : (1) સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم (2) દીગર અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام (3) સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان (4) બુઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللهُ الْمُبِيْن (5) ઉ-લમાએ કિરામ વ મુફ્તિયાને ઉઝ્ઝામ (6) દીની અસાતિઝા (7) સાદાતે કિરામ (8) બૂઢે ઈસ્લામી ભાઈ (9) માં બાપ (10) રિશ્તેદાર (11) હમ-ઉમ્ર ઈસ્લામી ભાઈ.

ઈન સબ કો પુકારને કી તફ્સીલ યેહ હૈ :

(1) સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો પુકારના

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કે પ્યારે હબીબ, હબીબે લબીબ, તબીબોં કે તબીબ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો પુકારને, ઈન કા ઝિક્ર કરને કા અદબ હમેં કુરઆને મજીદ સે સીખને કો મિલતા હૈ ચુનાન્ચે પારહ 18 **સૂરએ નૂર** કી આયત 63 મેં ઈર્શાદ હોતા હૈ :

لَا تَجْعَلُوْا دُعَآءَ الرَّسُوْلِ بَيْنَكُمْ كَدُعَآءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ؕ
(پ۱۸، النور:٦٣)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : રસૂલ કે પુકારને કો આપસ મેં ઐસા ન ઠહરા લો જૈસા તુમ મેં એક દૂસરે કો પુકારતા હૈ.

સદરુલ અફાઝિલ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ નઈમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَيْهِ رَحمَةُ اللهِ الْهَادِی ઈસ આયત કે તહ્ત લિખતે હૈં : રસૂલ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો નિદા કરે તો અ-દબો તક્રીમ ઔર તૌકીરો તા'ઝીમ કે સાથ આપ કે મુઅઝ્ઝમ અલ્કાબ સે નર્મ આવાઝ

www.dawateislami.net

કે સાથ મુ-તવાઝિઆના વ મુન્કસિરાના (યા'ની આજિઝી ભરે) લહજે મેં **"યા નબિય્યલ્લાહ, યા રસૂલલ્લાહ, યા હબીબલ્લાહ"** કહ કર.

(ખઝાઇનુલ ઇરફાન, સ. 667)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સહાબએ કિરામ عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان કા પુકારને કા અન્દાઝ

સહાબએ કિરામ عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان જબ રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સે હમ-કલામ હોતે તો યૂં અર્ઝ કિયા કરતે :

۞ فِدَاكَ اَبِي وَ اُمِّي (મેરે માં બાપ આપ પર કુરબાન)

(شعب الایمان،باب فی الزهد وقصر الامل، ٣٠٣/٧، رقم:١٠٣٨٨)

۞ بِاَبِيْ اَنْتَ وَاُمِّيْ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ (યા રસૂલલ્લાહ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ! મેરે માં બાપ આપ પર કુરબાન હોં) (بخاری، کتاب الصوم باب الریان للصائمین، ٦٢٥/١، رقم:١٨٩٧)

۞ નીઝ આપ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી પુકાર કે જવાબ મેં કહા કરતે : لَبَّيْكَ وَ سَعْدَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَ اَنَا فِدَاؤُكَ (યા રસૂલલ્લાહ ! આપ પર કુરબાન જાઉં મૈં ખિદમત મેં હાઝિર હૂં)

(شعب الایمان،باب فی مقاربة واموادة، ٤٥٨/٦، رقم:٨٨٩٠)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

યા રસૂલલ્લાહ ક્યૂં ન કહા ?

સહાબએ કિરામ عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان ન સિર્ફ ખુદ સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો નિહાયત અદબ સે પુકારા કરતે થે બલ્કે ઉન્હેં યેહ ભી ગવારા ન થા કે કોઈ ઉન કે સામને સિર્ફ નામ લે કર હુઝૂરે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો નિદા કરે, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના સૌબાન رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنۡهُ ફરમાતે હૈં : ઉ-લમાએ યહૂદ

www.dawateislami.net

મેં સે એક શખ્સ સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા ઔર અર્ઝ કી : اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّد મૈં ને ઉસ કો ઝોર કા ધક્કા દિયા જિસ સે વોહ ગિરતે ગિરતે બચા, કહને લગા : તુમ ને મુઝે ધક્કા ક્યૂં દિયા હૈ ? મૈં ને કહા : ઈસ લિયે કે તુમ ને **યા રસૂલલ્લાહ** નહીં કહા.

(مسلم،کتاب الحیض،باب بیان صفة منی الرجل والمرأة،ص۱۷٦،رقم:۳۱۵)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

આ'લા હઝરત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા અન્દાઝ

મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَیْہِ رَحمَۃُ الرَّحْمٰن ને એક સુવાલ કા જવાબ દેતે હુએ નબિય્યે કરીમ, રઊફુર્રહીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે અલ્કાબાત યૂં લિખે : હુઝૂરે અક્દસ કાસિમુન્નિઅમ, માલિકુલ અર્દ વ રિકાબિલ ઉમમ, મો'તી, મુન્ઈમ, કુસમ, કય્યિમ, વલી, વાલી, અલી, આલી, કાશિફુલ કર્બ, રાફિઉર્રુતબ, મુઈને કાફી, હાફિઝે વાફી, શફીએ શાફી, અફુવ્વે આફી, ગફૂરે જમીલ, અઝીઝે જલીલ, વહ્હાબે કરીમ, ગનિય્યે અઝીમ, ખલીફએ મુત્લક હઝરતે રબ, માલિકુન્નાસે વ દય્યાનુલ અરબ, વલિય્યુલ ફઝ્લ જલિય્યુલ અફઝાલ, રફીઉલ મિસ્લ, મુમ-ત-નઉલ અમ્સાલ (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 14, સ. 626)

અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ કા મા'મૂલ

શૈખે તરીકત અમીરે અહલે સુન્નત હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ જબ

www.dawateislami.net

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝ્ઝહુન અનિલ ઉયૂબ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા તઝકિરા કરતે હૈં તો એક એક લફ્ઝ સે અ-દબો એહતિરામ ઝલકતા હૈ, આપ دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ ઉમૂમન હમ કાફિયા અલ્કાબાત કે સાથ પ્યારે પ્યારે મ-દની આકા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા ઝિક્રે મુબારક કરતે હૈં, મ-સલન : ۞ સરકારે મદીના, સુલ્તાને બા કરીના, કરારે કલ્બો સીના, ફૈઝ ગન્જીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ۞ **સરવરે કાએનાત,** શાહે મૌજૂદાત, મહબૂબે રબ્બુલ અર્દે વસ્સમાવાત صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ۞ **સરકારે** દો આલમ, નૂરે મુજસ્સમ, શાહે બની આદમ, રસૂલે મોહ્તશમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ۞ રસૂલે બે મિસાલ, સાહિબે જૂદો નવાલ, હબીબે રબ્બે ઝુલ જલાલ, બીબી આમિના કે લાલ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ۞ રસૂલે નઝીર, સિરાજે મુનીર, મહબૂબે રબ્બે કદીર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ۞ સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર, બિ ઈઝ્ને પરવર દગાર દો આલમ કે માલિકો મુખ્તાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

(2) અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیْہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કો પુકારના

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી મખ્લૂક મેં અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیْہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام સબ સે અફ્ઝલ હૈં હત્તા કે જો કિસી ગૈરે નબી કો કિસી નબી સે અફ્ઝલ યા બરાબર બતાએ, કાફિર હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 47) અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیْہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કા તઝકિરા કરતે હુએ ભી અ-દબો એહતિરામ કા ખયાલ રખના ઈન્તિહાઈ ઝરૂરી હૈ, મ-સલન નામ ઝિક્ર કરને સે પહલે "હઝરતે સય્યિદુના" જબ કે નામ કે બા'દ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام (યા'ની હમારે નબી પર ઔર ઈન પર દુરૂદ ઔર સલામ હોં) કહના ઔર

www.dawateislami.net

લિખના ચાહિયે. મુખ્તલિફ અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કે જો ખાસ અલ્કાબાત હૈં ઉન કે નામોં કે સાથ વોહ અલ્કાબ ઝિક્ર કરના ભી મુનાસિબ હૈ, મ-સલન હઝરતે સય્યિદુના આદમ **સફિય્યુલ્લાહ** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام, હઝરતે સય્યિદુના નૂહ **નજિય્યુલ્લાહ** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام, હઝરતે સય્યિદુના ઈબ્રાહીમ **ખલીલુલ્લાહ** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام, હઝરતે સય્યિદુના ઈસ્માઈલ **ઝબીહુલ્લાહ** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام, હઝરતે સય્યિદુના મૂસા **કલીમુલ્લાહ** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام, હઝરતે સય્યિદુના ઈસા **રૂહુલ્લાહ** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام. જબ એક નબી કા ઝિક્ર હો તો عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام, દો કા ઝિક્ર હો તો عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِمَا الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام ઔર દો સે ઝિયાદા કા ઝિક્રે ખૈર હો તો عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કહના ઔર લિખના ચાહિયે.

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب !　　صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

(3) સહાબએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الرِّضۡوَان કો પુકારના

અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કે બા'દ મલા-ઈ-કએ મુર-સલીન ઔર સાદાત ફિરિશ્તગાને મુકર્રબીન ઔર ઈન કે બા'દ સહાબએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الرِّضۡوَان બહુત બુલન્દ મર્તબે કે હામિલ હૈં ઔર કોઈ વલી ચાહે કિતને હી બુલન્દ મકામ તક ક્યૂં ન પહોંચ જાએ લેકિન સહાબએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الرِّضۡوَان કા હમ-મર્તબા હરગિઝ નહીં હો સકતા. (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 23, સ. 354-357) ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم હૈ :

لَا تَسُبُّوا اَصۡحَابِی فَلَوۡ اَنَّ اَحَدَکُمۡ اَنۡفَقَ مِثۡلَ اُحُدٍ ذَهَبًا مَا بَلَغَ مُدَّ اَحَدِهِمۡ وَلَا نَصِيفَه

મેરે સહાબા કો બુરા ન કહો, અગર તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ ઉહુદ પહાડ જિતના સોના ખર્ચ કરે તો ભી ઉન કે ખર્ચ કિયે હુએ એક મુદ યા નિસ્ફે મુદ કે બરાબર

www.dawateislami.net

નહીં પહોંચેગા.

(بخاری،کتاب فضائل اصحاب النبی،باب قول النبی "لو کنت متخذا خلیلا"، ۲/۵۲۲،حدیث:۳۶۷۳)

સહાબએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الرِّضۡوَان કે મુબારક નામ સે પહલે "હઝરતે સય્યિદુના" ઔર અગર સહાબિય્યા હોં તો "હઝરતે સય્યિ-દતુના" જબ કે નામ કે બા'દ તા'દાદ ઔર જિન્સ કી મુના-સબત સે દુઆઇય્યા કલિમાત કા ઇસ્તિ'માલ કરના ચાહિયે, ચુનાન્ચે મર્દ સહાબી એક હોં તો رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ, દો હોં તો رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُمَا જબ કે દો સે ઝિયાદા હોને કી સૂરત મેં رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُم, ખાતૂન સહાબિય્યા એક હોં તો رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہَا દો હોં તો رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُمَا જબ કે દો સે ઝિયાદા કે લિયે رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُنَّ કહના ઔર લિખના ચાહિયે.

મુખ્તલિફ સહાબએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الرِّضۡوَان કે નામોં કે સાથ મખ્સૂસ અલ્કાબાત વ ખિતાબાત કા ઇસ્તિ'માલ ભી ઐન સઆદત હૈ મ-સલન હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક્ર رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કે લિયે સિદ્દીકે અક્બર, હઝરતે સય્યિદુના ઉમર رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કે લિયે ફારૂકે આ'ઝમ, હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કે લિયે ઝુન્નૂરૈન, હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા کَرَّمَ اللہُ تَعَالٰی وَجۡہَہُ الۡکَرِیۡم કે લિયે શેરે ખુદા, હઝરતે સય્યિદુના ખાલિદ બિન વલીદ رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કે લિયે **સૈફુલ્લાહ** વગૈરા.

અગર્ચે હમારે મુઆ-શરે મેં ઉમૂમન رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કા ઇસ્તિ'માલ સહાબએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الرِّضۡوَان કે લિયે હોતા હૈ જબ કે અઇમ્મા વ ઔલિયા કે લિયે رَحۡمَۃُ اللہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ ઇસ્તિ'માલ કિયા જાતા હૈ લેકિન યાદ રખિયે કે શર-ઈ એ'તિબાર સે رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ કા ઇસ્તિ'માલ સહાબી વ ગૈરે સહાબી દોનોં કે લિયે જાઇઝ હૈ.

(મઝીદ તફસીલ કે લિયે દેખિયે : ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 23, સ. 390)

www.dawateislami.net

(4) બુઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللهُ الْمُبِيْن કો પુકારના

બઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللهُ الْمُبِيْن કે ઝિક્ર મેં ભી અ-દબો એહતિરામ કા લિહાઝ રખના ઝરૂરી હૈ ચાહે વોહ હયાતે ઝાહિરી સે મુત્તસિફ હોં યા દુન્યા સે પર્દા કર ચુકે હોં. નામ સે પહલે "હઝરતે સય્યિદુના" જબ કે નામ કે બા'દ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه વગૈરા દુઆઇય્યા કલિમાત કા ઈસ્તિ'માલ કરના ચાહિયે નીઝ મુખ્તલિફ બુઝુર્ગાને દીન કે લિયે મખ્સૂસ અલ્કાબ કા લિખના ઔર બોલના ભી ઐન સઆદત હૈ મ-સલન : હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા નો'માન બિન સાબિત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه કુત્બે રબ્બાની, મહબૂબે સુબ્હાની હઝરતે સય્યિદુના ગૌસે આ'ઝમ શૈખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની قُدِّسَ سِرُّهُ الرَّبَّانِی વગૈરા. જો બુઝુર્ગાને દીન હયાત હોં ઉન કે લિયે دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه વગૈરા દુઆઇય્યા કલિમાત કા ઈસ્તિ'માલ કરના ચાહિયે. જબ એક બુઝુર્ગ કા ઝિક્ર હો તો رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه, દો હોં તો رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهِمَا જબ કે દો સે ઝિયાદા હોને કી સૂરત મેં رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهِم, ખાતૂન બુઝુર્ગ એક હોં તો رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهَا, દો હોં તો رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهِمَا જબ કે દો સે ઝિયાદા કે લિયે رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهِنَّ કહના ઔર લિખના ચાહિયે. બુઝુર્ગો કે નામોં કે સાથ દુઆઇય્યા કલિમાત લિખને મેં યાદ આને પર હમ-કાફિયા અલ્ફાઝ ઈસ્તિ'માલ કરને સે તહરીરો તકરીર મેં કશિશ પૈદા હોતી હૈ મ-સલન હઝરતે સય્યિદુના અલ્લામા શામી કે સાથ قُدِّسَ سِرُّهُ السَّامِی ઔર સય્યિદુના શૈખ અબ્દુલ હક મુહદ્દિસ દેહલવી કે સાથ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

(5) ઉ-લમાએ કિરામ વ મુફ્તિયાને ઇઝામ كَثَّرَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰی કો પુકારના

ઉ-લમાએ કિરામ વ મુફ્તિયાને ઇઝામ ઔર કાબિલે એહતિરામ દીની શખ્સિય્યાત સે હમ-કલામ હોને ઔર ઉન કા તઝકિરા કરને મેં ભી અ-દબો એહતિરામ કો મલ્હૂઝ રખના અઝ હદ ઝરૂરી હૈ મ-સલન યૂં કહ કર મુખાતબ કીજિયે : હઝરત ! હુઝૂર ! જનાબ વગૈરા, જિસ શખ્સિય્યત કા લકબ મશ્હૂર હો ઉસે ઉસ લકબ સે ભી પુકારા ઔર લિખા જા સકતા હૈ જૈસે **મેરે આકા હઝરત** મૌલાના શાહ ઇમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحمَةُ الرَّحْمٰن કા મશ્હૂર લકબે મુબારક "આ'લા હઝરત" હૈ, શહઝાદએ આ'લા હઝરત હઝરતે અલ્લામા મુફ્તી મુસ્તફા રઝા ખાન કા લકબ "મુફ્તિયે આ'ઝમે હિન્દ" મુફ્તી અહમદ યાર ખાન કા લકબ "હકીમુલ ઉમ્મત" ઇસી તરહ બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه કા મશ્હૂર લકબ "અમીરે અહલે સુન્નત" હૈ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

(6) દીની અસાતિઝા કો પુકારના

દીની ઉસ્તાઝ રૂહાની બાપ હોતા હૈ ઇસ લિયે ઉન કો ભી તા'ઝીમી અન્દાઝ સે ઉસ્તાઝે મોહતરમ, ઉસ્તાઝ સાહિબ, યા ઉસ્તાઝી કહ કર પુકારના ઔર લિખના ચાહિયે. **સરકારે** નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ઇલ્મ હાસિલ કરો ઔર ઇલ્મ કે લિયે બુર્દ-બારી વ વકાર સીખો, ઔર જિસ સે ઇલ્મ હાસિલ

www.dawateislami.net

કર રહે હો ઉસ કે સામને આજિઝી વ ઈન્કિસારી ઈખ્તિયાર કરો.

(المعجم الاوسط،٤/٣٤٢،حديث:٦١٨٤)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

(7) સાદાતે કિરામ કો પુકારના

હઝરતે મૌલાના નૂર મુહમ્મદ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الصَّمَد ઔર હઝરતે મૌલાના સય્યિદ કનાઅત અલી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى યેહ દોનોં હઝરાત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, **આ'લા હઝરત** عَلَيْهِ رَحْمَةُ رَبِّ الْعِزَّت જૈસે સચ્ચે આશિકે રસૂલ કી સોહબતે બા બ-ર-કત મેં રહ કર **ઈલ્મે દીન** કી દૌલતે બે બહા હાસિલ કર રહે થે. એક મરતબા મૌલાના નૂર મુહમ્મદ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الصَّمَد ને સય્યિદ સાહિબ કા નામ લે કર ઈસ તરહ પુકારા : "કનાઅત અલી, કનાઅત અલી !" જબ **સય્યિદુસ્સાદાત** عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કે આશિકે સાદિક કે કાનોં મેં યેહ આવાઝ પડી તો ગવારા ન કિયા કે ખાનદાને રસૂલ કે **શહઝાદે** કો ઈસ તરહ નામ લે કર પુકારા જાએ. ફૌરન મૌલાના નૂર મુહમ્મદ સાહિબ કો બુલવાયા ઔર ફરમાયા : "**ક્યા સય્યિદ ઝાદોં કો ઈસ તરહ પુકારતે હૈં ! કભી મુઝે ભી ઈસ તરહ પુકારતે હુએ સુના ?**" (યા'ની મૈં તો ઉસ્તાઝ હૂં ફિર ભી કભી ઐસા અન્દાઝ ઈખ્તિયાર નહીં કિયા) યેહ સુન કર મૌલાના નૂર મુહમ્મદ સાહિબ બહુત શર્મિન્દા હુએ ઔર નદામત સે નિગાહેં ઝુકા લીં. **આ'લા હઝરત** عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ને ફરમાયા : "જાઈયે ! **આયિન્દા ખયાલ રખિયેગા.**" (હયાતે આ'લા હઝરત, જિ. 1, સ.183)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! મદીને વાલે આકા, દો આલમ કે દાતા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે શહઝાદોં કો અદબ સે પુકારના ચાહિયે,

www.dawateislami.net

બા'ઝ અલાકોં મેં સય્યિદ ઝાદોં કો "શાહ સાહિબ, શાહ જી" જબ કે બાબુલ મદીના કરાચી ઔર દીગર બા'ઝ જગહોં પર "બાપૂ" કહ કર બુલાયા ઔર લિખા જાતા હૈ.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

(8) બૂઢે ઇસ્લામી ભાઇયોં કો પુકારના

ઈસ્લામ એક કામિલ વ અક્મલ દીન હૈ જો હમેં **બુઝુર્ગોં કા એહતિરામ** સિખાતા હૈ. સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : જો નૌ જવાન કિસી બુઝુર્ગ કે સિન રસીદા (યા'ની બૂઢે) હોને કી વજહ સે ઉસ કી ઈઝ્ઝત કરે તો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ઉસ કે લિયે કિસી કો મુકર્રર કર દેતા હૈ જો ઉસ નૌ જવાન કે બુઢાપે મેં ઉસ કી ઈઝ્ઝત કરેગા.

(ترمذی،کتاب البر والصلة،باب ماجاء فی اجلال الکبیر،۳/۴۱۱،حدیث:۲۰۲۹)

બૂઢોં કો હસ્બે રવાજ વ ઉર્ફ ઈઝ્ઝત સે પુકારના ચાહિયે મ-સલન બા'ઝ અલાકોં મેં "બાબા જી", "બડે મિયાં" કહ કર પુકારના મુરવ્વજ હૈ. અગર દાદા, દાદી યા નાના નાની હયાત હોં તો ઉન કો દાદા હુઝૂર, દાદાજાન, દાદા જી, નાના હુઝૂર, નાનાજાન, નાના જી વગૈરા કહ કર પુકારના ચાહિયે.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

(9) માં બાપ કો પુકારના

વાલિદૈન કા એહતિરામ કરના, ઇન્હેં ઈઝ્ઝત સે પુકારના દોનોં જહાનોં મેં ઢેરોં ભલાઈયાં પાને કા સબબ હૈ. વાલિદ સાહિબ કો હસ્બે મૌકઅ ઔર હસ્બે રવાજ અબ્બૂ જી, અબ્બા હુઝૂર, બાબા

www.dawateislami.net

ઔર વાલિદા સાહિબા કો અમ્મી હુઝૂર, અમ્મીજાન, અમ્મી જી વગૈરા કહ કર પુકારના ચાહિયે.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!   صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

(10) રિશ્તેદારોં કો પુકારના

રિશ્તેદાર દો કિસ્મ કે હોતે હૈં, એક વોહ જો ઉમ્ર મેં હમ સે બડે હૈં ઔર દૂસરે વોહ જિન કી ઉમ્ર હમ સે કમ હોતી હૈ. બડે રિશ્તેદારોં કો પુકારને કે લિયે મુખ્તલિફ ઝબાનોં ઔર અલાકોં મેં મુખ્તલિફ અલ્ફાઝ ઔર અન્દાઝ રાઈજ હૈં, ઉન મેં સે જો અદબ કે ઝિયાદા કરીબ ઔર શરીઅત કે મુતાબિક હોં અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં કે સાથ ઉન્હેં ઇખ્તિયાર કરના ચાહિયે. બા'ઝ અલાકોં મેં મામૂંજાન, ચચાજાન, ભાઈજાન વગૈરા બોલા જાતા હૈ.

કમ ઉમ્ર રિશ્તેદારોં મ-સલન છોટે ભાઈ બહન, ભાન્જે, ભતીજે નીઝ અપની ઔલાદ સે ગુફ્ત-ગૂ ઔર ઇન્હેં પુકારાને મેં શફકત સે ભરપૂર ઔર મુહઝ્ઝબ અન્દાઝ અપનાના ઔર "આપ જનાબ" સે બાત કરના ન સિર્ફ બાત કરને વાલે કી શખ્સિય્યત કી અક્કાસી કરતા હૈ બલ્કે યેહ અન્દાઝ બચ્ચોં કી તરબિયત મેં ભી મુઆવિન સાબિત હોતા હૈ ક્યૂંકે બચ્ચે ઉમૂમન બડોં કે અક્વાલ વ અફઆલ સે અસર લેતે ઔર ઉન કી નક્કાલી કરતે હૈં. ઇસ બારે મેં હમારે પ્યારે પ્યારે આકા, મક્કી મ-દની મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા તર્ઝે અમલ ક્યા થા ઇસ રિવાયત સે અન્દાઝા લગાઇયે, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْه સે રિવાયત હૈ કે સરકારે મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને મુઝ સે ઇર્શાદ ફરમાયા : ઐ બેટે ! (مسلم،کتاب الادب،باب جواز قوله لغير ابنه يا بنی،ص١١٨٥، رقم:٢١٥١)

www.dawateislami.net

મિયાં બીવી કા એક દૂસરે કો પુકારના

દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 1195 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ **બહારે શરીઅત** (જિલ્દ 3) સફહા 657 પર હૈ : ઔરત કો યેહ મકરૂહ હૈ કે શોહર કો નામ લે કર પુકારે. (درمختار، ۹/ ۶۹۰) બા'ઝ જાહિલોં મેં યેહ મશ્હૂર હૈ કે ઔરત અગર શોહર કા નામ લે લે તો નિકાહ ટૂટ જાતા હૈ. યેહ ગલત હૈ શાયદ ઈસે ઈસ લિયે ગઢા હો, કે ઈસ ડર સે કે તલાક હો જાએગી શોહર કા નામ ન લેગી. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 657)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! પહલે કી ઔરતેં ઈસ કદર હયાદાર હોતી થીં કે અપને શોહર કા નામ લેતે હુએ ઝિજક્તી થીં ઔર મુન્ને કે અબ્બૂ વગૈરા કહતી થીં. મગર અબ તો બિલા તકલ્લુફ "મેરે મિયાં, મેરે શોહર, મેરે હઝબન્ડ **(Husband)**" કહતી હૈં. ઔર મર્દ ભી મેરે બચ્ચોં કી અમ્મી વગૈરા કહને કે બજાએ "મેરી બીવી, મેરી વાઈફ, મેરી ઘર વાલી" કહતે હૈં, અપને બચ્ચોં કે મામૂં કા તઆરુફ કરવાને કા કાફી શૌક દેખા ગયા હૈ. અગર્ચે વોહ કઝિન હો તબ ભી બિલા ઝરૂરત સિર્ફ "સાલા" કહ કર તઆરુફ કરવાએંગે. ગાલિબન હઝ્ઝે નફ્સ કે લિયે ઐસા કિયા જાતા હોગા. કોશિશ ફરમાઈયે કે મુહઝ્ઝબ અલ્ફાઝ ઝબાન પર આએં, હાં, ઝરૂરતન બીવી યા શોહર વગૈરા કા રિશ્તા બતાને મેં હરજ ભી નહીં.

(બા હયા નૌ જવાન, સ. 39)

દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની માહોલ મેં દીગર મુઆ-શ-રતી ઔર અખ્લાકી પહલૂઓં કે સાથ સાથ ઈસ હવાલે સે ભી તરબિયત

www.dawateislami.net

કા એહતિમામ કિયા જાતા હૈ, અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه કે અતા કર્દા નેક બનને કે નુસ્ખે **"72 મ-દની ઈન્આમાત"** મેં સે એક મ-દની ઈન્આમ ઈસ બારે મેં ભી હૈ, ચુનાન્ચે દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કે મત્બૂઆ **30** સફ્હાત પર મુશ્તમિલ રિસાલે **"મ-દની ઈન્આમાત"** કે સફ્હા **4** પર મ-દની ઈન્આમ નમ્બર **7** હૈ : ક્યા આજ આપ ને (ઘર મેં ઔર બાહર ભી) હર છોટે બડે હત્તા કે વાલિદા (ઔર અગર હૈં તો અપને બચ્ચોં ઔર ઉન કી અમ્મી) કો ભી **તૂ** કહ કર મુખાતબ કિયા યા **આપ** કહ કર ? નીઝ હર એક સે દૌરાને ગુફ્ત-ગૂ **હૈં** કહ કર બાત કી યા **જી** કહ કર ? (આપ કહના, જી કહના દુરુસ્ત જવાબ હૈ).

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

(11) હમ-ઉમ્ર ઇસ્લામી ભાઇયોં કો પુકારના

ખુદાએ રહમાન عَزَّوَجَلَّ કા ફરમાને આલીશાન હૈ :

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ اِخْوَةٌ (پ۲۶، الحجرات:۱۰) **તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન :** મુસલ્માન મુસલ્માન ભાઈ હૈં.

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દુન્યા કે કિસી ભી કોને મેં રહને વાલા મુસલ્માન ચાહે ઉસ સે હમારી કોઈ વાકિફિય્યત યા રિશ્તેદારી ન હો લેકિન મુસલ્માન હોને કે બાઈસ વોહ હમારા ઈસ્લામી ભાઈ હૈ લિહાઝા ઉસે પુકારતે ઔર ઉસ કા તઝકિરા કરતે હુએ ઉસ કે નામ કે સાથ "ભાઈ" કહના મુનાસિબ હૈ જૈસા કે અહમદ રઝા ભાઈ, હસન ભાઈ વગૈરા. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની માહોલ મેં યેહી તરીકએ કાર રાઈજ હૈ. ના વાકિફ મુસલ્માન કો ભાઈ કહના

www.dawateislami.net

સિર્ફ નોકે ઝબાન તક હી મહદૂદ નહીં હોના ચાહિયે બલ્કે કોશિશ કર કે અપને દિલ મેં ભી ઉસ કે લિયે ભાઈચારે કે જઝબાત ઉજાગર કરના ઔર ઉસ કે ખુશી વ ગમ કો અપના ખુશી વ ગમ સમઝના ચાહિયે.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

બિલા ઝરૂરત દો તીન નામ મિલા કર ન રખેં

પાક વ હિન્દ કે બા'ઝ અલાકો મેં વાલિદ કે નામ કો બેટે કે નામ કા હિસ્સા બનાયા જાતા હૈ જૈસે મુહમ્મદ આરિફ જુનૈદ, ઐસે ઉર્ફ પર અમલ કરને મેં હરજ નહીં લેકિન ગૈર ઝરૂરી તૌર પર દો યા તીન નામોં પર મુશ્તમિલ એક નામ ન રખા જાએ, આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه લિખતે હૈં : દો દો તીન તીન નામોં પર મુશ્તમિલ નામ રખના જૈસે મુહમ્મદ અલી હુસૈન ઈસ કા ભી રવાજે સલફ (યા'ની બુઝુર્ગોં મેં રવાજ) કભી ન થા સાદે એક લફ્ઝ કે નામ હોતે થે.

(ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 24, સ. 669) وَاللّٰهُ تَعَالٰى اَعْلَم

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

નામ રખને મેં મુઝક્કર ઔર મુઅન્નસ કા ભી ખયાલ રખેં

બા'ઝ અવકાત લડકે કા નામ લડકિયોં વાલા ઔર લડકી કા નામ લડકોં વાલા રખ દિયા જાતા હૈ, નામ ઐસા હો જિસે સુનતે હી મા'લૂમ હો જાએ કે યેહ લડકી કા નામ હૈ યા લડકે કા ! મ-સલન લડકી કે લિયે ખદીજા ઔર લડકે કે લિયે કાસિમ નામ રખા જાએ.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

ગૈર મુસ્લિમોં કે લિયે મખ્સૂસ નામ ન રખિયે

આ'લા હઝરત رَحْمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ લિખતે હૈં : મુસલ્માન કો મુમા-ન-અત હૈ કે કાફિરોં કે નામ રખે كَمَا صَرَّحُوْا بِهٖ فِي التَّسَمِّي بِيُوْحَنَّا વગૈરા (જૈસા કે યૂહન્ના નામ રખને કે મુ-તઅલ્લિક ફુ-કહા ને તસરીહ ફરમાઈ હૈ. ت) (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 23, સ. 260)

એક ઔર જગહ નક્લ કરતે હૈં : નામોં કી એક કિસ્મ કુફ્ફાર સે મુખ્તસ્સ હૈ જૈસે જિરજિસ, પુતરુસ ઔર યૂહન્ના વગૈરા લિહાઝા ઈસ નૌઅ (યા'ની કિસ્મ) કે નામ મુસલ્માનોં કે લિયે રખને જાઇઝ નહીં ક્યૂંકે ઈસ મેં કુફ્ફાર સે મુશા-બહત પાઈ જાતી હૈ. وَاللّٰہُ تَعَالٰی اَعْلَم (ت)

(ફતાવા ર-ઝવિય્યા, 24/663)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

બુરે નામ કા અસર

અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના ઉમર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ને એક શખ્સ સે ઉસ કા નામ દરયાફ્ત ફરમાયા : કહને લગા : મેરા નામ જમ્રહ (ચિંગારી) હૈ, ફરમાયા : કિસ કા બેટા ? કહા : ઈબ્ને શિહાબ (આતશ પારા) કા, ફરમાયા : કિન લોગોં મેં સે હૈ ? કહા : હુ-રકહ (સોઝિશ) મેં સે, ફરમાયા : તેરા વતન કહાં હૈ ? કહા : હર્રતુન્નાર (આગ કી તપિશ) મેં, ફરમાયા : ઉસ કે કિસ મકામ પર ? કહા : ઝાતિ-લઝા (શો'લાવાર) મેં. ફરમાયા : અપને ઘર વાલોં કી ખબર લે સબ જલ ગએ, તો વૈસા હી હુવા જૈસા હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ને ફરમાયા થા (યા'ની ઉસ ને સારા કુમ્બા જલા હુવા પાયા).

(مؤطا امام مالك، كتاب الاستئذان، باب مايكره من الاسماء، ٢/٤٥٤، حديث: ١٨٧١)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

અચ્છે નામ વાલે સે કામ લિયા

સય્યિદે આલમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને એક દિન એક ઊંટની મંગવાઈ ઔર ફરમાયા : ઈસે કૌન દોહે (યા'ની દૂધ નિકાલે)ગા ? એક શખ્સ ને અર્ઝ કી : મૈં. દરયાફ્ત ફરમાયા : તુમ્હારા નામ ક્યા હૈ ? ઉસ ને કહા : મુર્રતુન (યા'ની કડવા). ફરમાયા : તુમ બૈઠ જાઓ. એક ઔર શખ્સ ખડા હુવા. નામ પૂછા તો ઉસ ને અપના નામ જમ્રતુન (યા'ની અંગારા) બતાયા. ઉસે ભી બૈઠને કા ઈર્શાદ ફરમાયા. અબ હઝરતે સય્યિદુના યઈશ ગિફારી رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه ખડે હુએ ઔર દરયાફ્ત કરને પર અપના નામ યઈશ (યા'ની ઝિન્દગી ગુઝારને વાલા) બતાયા તો ઈર્શાદ હુવા : તુમ ઊંટની કો દોહો (યા'ની ઈસ કા દૂધ નિકાલો). (المعجم الكبير،٢٢/ ٢٧٧،حديث: ٧١٠)

કાઝી સુલૈમાન બિન ખલફ અલબાજી عَلَيْهِ رَحمَةُ اللّٰهِ الْهَادِی ફરમાતે હૈં : નબિય્યે પાક صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને દો અફરાદ કો ઊંટની કા દૂધ દોહને સે રોક દિયા ઔર યઈશ નામ કે શખ્સ કો ઈસ કી ઈજાઝત અતા ફરમાઈ તો યેહ બદ શુગૂની કે બાબ સે નહીં હૈ યેહ તો સિર્ફ નામ કો અચ્છા યા બુરા જાનને કે મા'ના મેં હૈ. અચ્છા નામ પસન્દ કરના ઐસે હી હૈ જૈસે બદ સૂરત ઔરત પર ખૂબ સૂરત કો પસન્દ કરના, મૈલે કપડોં કે મુકાબલે મેં સાફ સુથરે કપડોં કો ઈખ્તિયાર કરના ઔર જુમુઆ ઔર ઈદોં મેં અચ્છી હૈઅત ઔર ઉમ્દા ખુશ્બૂ પસન્દ કરના, તો મા'લૂમ હુવા કે ઈસ્લામ ખૂબ સૂરતી કે ખિલાફ નહીં હૈ બલ્કે યેહ તો ઝીનત ઈખ્તિયાર કરને કો જાઈઝ કરાર દેતા હૈ ઔર નામોં વગૈરા મેં ઉમ્દગી કો પસન્દ કરતા હૈ.

(المنتقى شرح مؤطا امام مالك،٩/ ٤٥٧،ملخصًا)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

નામ તબ્દીલ ફરમા દિયા કરતે

કસીર અહાદીસ સે સાબિત હૈ કે હુઝૂરે પાક, સાહિબે લૌલાક صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને બહુત સે નામ તબ્દીલ ફરમા દિયે, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના ઉત્બા બિન અબ્દ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه બયાન કરતે હૈં : નબિય્યે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે પાસ જબ કોઈ ઐસા શખ્સ આતા જિસ કા નામ આપ કો ના પસન્દ હોતા, આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ઉસ કા નામ તબ્દીલ ફરમા દેતે થે. (جمع الجوامع،٥/٤٢١،حديث:١٦١٥١)

અઝીમ મુહદ્દિસ હઝરતે ઈમામ અબૂ દાવૂદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه બયાન કરતે હૈં : સરકારે મદીનએ મુનવ્વરહ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને આસ (ગુનહગાર), અઝીઝ (ગાલિબ, તાકત વર), અ-તલહ (શિદ્દત ઔર સખ્તી), શૈતાન (હલાક હોને વાલા, ભલાઈ સે દૂર), હકમ (દાઈમી હુકૂમત વાલા), ગુરાબ (કવ્વા, દૂર નિકલ જાને વાલા) ઔર હુબાબ (શૈતાન કા નામ, સાંપ કી એક કિસ્મ) કે નામ તબ્દીલ ફરમા દિયે, શિહાબ (આગ કા શો'લા) કા નામ હિશામ (સખાવત), હર્બ (જંગ) કા નામ સલ્મ (સુલ્હ) ઔર મુઝ્તજિઅ (લૈટને વાલા) કા નામ મુમ્બઈસ (ઉઠને વાલા) રખા. (ابو داوٗد ،كتاب الادب،باب فى تغييرالاسم القبيح،٤/٣٧٦،تحت الحديث:٤٩٥٦)

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત લિખતે હૈં : ક્યૂંકે આસ મુખફ્ફફ હૈ આસી કા, જિસ કે મા'ના હૈં ગુનહગાર, ઈતાઅતે ઈલાહી સે અલા-હદા, યેહ મોમિન કી શાન નહીં, મોમિન ઈતાઅત શિઆર હોતા હૈ. અ-તલહ બના હૈ અતલુન સે બ મા'ના સખ્તી, શિદ્દત, રબ તઆલા عَزَّوَجَلَّ ફરમાતા હૈ : عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيْمٍ ﴿١٣﴾ (پ٢٩،القلم:١٣) (**તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન :** દુરુશ્ત ખૂ ઈસ સબ પર તુર્રા યેહ કે ઈસ કી

www.dawateislami.net

અસ્લ મેં ખતા), અબ એક મઝબૂત ઔઝાર કો અ-તલહ કહતે હૈં જિસ સે દીવાર વગૈરા ખોદી જાવે (યા'ની કુદાલ), મુસલ્માન સખ્ત નહીં હોતા, નીઝ અઝીઝ અસ્માએ ઈલાહિય્યહ મેં સે હૈ, ઈઝ્ઝત સે બના હૈ, મુસલ્માન મેં ફિરૌ-તની ઈજ્ઝો નિયાઝ ચાહિયે. શૈતાન લકબ હૈ ઈબ્લીસ કા, બના હૈ શૈતુન સે બ મા'ના જલના, હલાક હોના યા શતનુન સે બ મા'ના ભલાઈ સે દૂરી. હકમ સિફતે મુશબ્બા હુકૂમત યા હુકુમ કા બ મા'ના દાઈમી હુકૂમત વાલા, યેહ રબ તઆલા عَزَّوَجَلَّ કી સિફત હૈ. ગુરાબ બના હૈ ગુર્બુન સે બ મા'ના દૂરી, યેહ નામ હૈ કવ્વે કા કે વોહ બહુત દૂર નિકલ જાતા હૈ. હુબાબ શૈતાન કા નામ ભી હૈ ઔર એક કિસ્મ કે સાંપ કો ભી કહતે હૈં લિહાઝા યેહ નામ ભી મન્હૂસ હૈ ઔર શિહાબ આગ કે શો'લે કો ભી કહતે હૈં ઔર ટૂટે હુએ તારે કો ભી જિસ સે શયાતીન કો ભી મારા જાતા હૈ મગર યહાં "મિરકાત" ને ફરમાયા કે અગર શિહાબ કો દીન કી તરફ મુઝાફ કર દિયા જાએ ઔર નામ હો શિહાબુદ્દીન તો કરાહત કત્અન નહીં બિલા કરાહત જાઈઝ હૈ. (مرقاة،٨/٥٣٠), કે અબ યેહ ફાસિદ મા'ના નિકલ ગએ (ઔર મા'ના હો ગએ) ચમકદાર, લિહાઝા કરાહત ન રહી.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 421)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

બુરે નામ કો બદલ દેતે

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઈશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡھَا સે રિવાયત હૈ કે રહમતે આ-લમિય્યાન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم બુરે નામ કો બદલ દેતે થે.

(ترمذی،کتاب الادب،باب ماجاء في تغيير الاسماء،٤/٣٨٢،حديث:٢٨٤٨)

www.dawateislami.net

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત લિખતે હૈં : યા'ની હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ઈન્સાનોં કે, જાનવરોં કે બલ્કે શહરોં બસ્તિયોં કે બુરે નામ બદલ કર અચ્છે નામ રખ દેતે થે, ચુનાન્ચે એક શખ્સ કા નામ થા "અસ્વદ (યા'ની કાલા)" હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉસ કા નામ અબ્યઝ (યા'ની સફેદ) રખા, મદીનએ મુનવ્વરહ કા નામ યસરિબ (વીરાના, ખારઝાર) થા હુઝૂરે અન્વર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈસ કા નામ મદીના (જમ્અ હોને કી જગહ), તય્યિબહ (બેહતર મિટ્ટી વાલા શહ્ર, આફાત સે મહફૂઝ શહર) અબ્તહ (કુશાદા જગહ જહાં સે સૈલાબ કા પાની ગુઝરતા હો), બત્હા (કુશાદા ઝમીન) વગૈરા રખે. કુફ્ફાર કે લિયે બર અક્સ અમલ થા ચુનાન્ચે "અબુલ હકમ" (દાનાઈ વાલા) નામ થા હુઝૂર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને "અબૂ જહ્લ" (જહાલત વાલા) રખા.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 420)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

વોહ બા'ઝ નામ જો સરકારે મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને તબ્દીલ ફરમા દિયે

﴾1﴿ એક સહાબી બરગાહે રિસાલત મેં હાઝિર હુએ જિન કે ચેહરે પર ઝખ્મ કા નિશાન થા, રસૂલે સ-કલૈન, સુલ્તાને કૌનૈન صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉન સે નામ પૂછા. ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : **મુન્ઝિર** (ડરાને વાલા). ફરમાયા : તુમ **અશજ** (ઝખ્મી પેશાની વાલા) હો.(اسد الغابة، ٢/٨٩، رقم:١٢٩٧)

﴾2﴿ હઝરતે સય્યિદુના બશીર બિન ખસાસિય્યા رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કા

www.dawateislami.net

નામ "ઝહ્મ"(રુકાવટ ડાલને વાલા) થા, **બશીર** (ખુશ ખબરી દેને વાલા) નામ રખા. (اسد الغابة، ۱/۲۸۹، رقم:٤٥٥)

﴾3﴿ હઝરતે સય્યિદુના સિરાજ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ કા નામ **ફત્હ** (કામ્યાબી) થા, બદલ કર **સિરાજ** (ચરાગ) રખા. (الاستیعاب، ۲/۲٤۲، رقم:١١٣٦)

﴾4﴿ એક સહાબી કા નામ પહલે "**અસ્વદ** (કાલે રંગ વાલા)" થા, બદલ કર **અબ્યઝ** (ગોરે રંગ વાલા) રખા.

(جمع الجوامع، مسند سهل بن سعد، ١٤/٤٣٩، حديث:١١٣٤٣)

﴾5﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબુલ યમાન બિશ્ર યા બશીર બિન અક્રબહ જુહન્ની رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُمَا અપને વાલિદ કે સાથ નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ, નામ પૂછા તો અર્ઝ કી : **બહીર** (ઇલ્મ, માલ મેં ઝિયાદતી વાલા). **ફરમાયા** : નહીં બલ્કે તુમ્હારા નામ **બશીર** (ખુશ ખબરી દેને વાલા) હૈ. (الاصابة، ١/٤٣٤، رقم:٦٧١)

﴾6﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ ઈસામ બશીર હારિસી કા'બી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ કા નામ **અકબર** (સબ સે બડા) થા. આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : તુમ **બશીર** (ખુશ ખબરી દેને વાલા) હો.

(اسد الغابة، ١/٢٨٨، رقم:٤٥٤)

﴾7﴿ હઝરતે સય્યિદુના બક્ર બિન જ-બલહ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ કા નામ પહલે **અબ્દે અમ્ર** (અમ્ર કા બન્દા) થા, રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **બક્ર** રખા.

(جمع الجوامع، مسند بكر بن جبلة الكلبى، ١٤/١٥٥)

﴾8﴿ હઝરતે સય્યિદુના બક્ર બિન હબીબ હ-નફી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ કા પહલા નામ **બરબર** (ફુઝૂલ બાતેં કરને વાલા) થા, નબિય્યે કરીમ

www.dawateislami.net

صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ બરબર સે બદલ કર **બક્ર** રખા.

(الاصابۃ،۱/۴۵۳،رقم:۷۲٦)

﴾9﴿ હઝરતે સય્યિદુના હબીબ બિન હબીબ બિન મરવાન رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ બતૌરે વફ્દ નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ, આપ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ દરયાફ્ત ફરમાયા, ઉન્હોં ને બતાયા : **બગીઝ** (કાબિલે નફરત). હુઝૂર صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તુમ **હબીબ** (કાબિલે મહબ્બત, દોસ્ત) હો. ઈસ કે બા'દ ઉન કો હબીબ કહા જાતા થા. (اسد الغابۃ،۱/۳۰۰،رقم:۴۸۱)

﴾10﴿ હઝરતે સય્યિદુના ઝુઐબ બિન શા'સન/શા'સમ તમીમી અમ્બરી رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ તો આપ ને ઉન કા નામ પૂછા : ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : **અલ કુલાહ** (તુર્શ રૂ). નબિય્યે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તુમ્હારા નામ **"ઝુઐબ"** (બાલોં વાલા) હૈ. ઉન કે લમ્બે લમ્બે ગેસૂ થે. (اسد الغابۃ،۲/۲۱۸،رقم:۱۰٦٦)

﴾11﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ અસીલહ રાશિદ બિન હફ્સ رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ કા નામ **ઝાલિમ** (ઝુલ્મ કરને વાલા) થા, નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને **રાશિદ** (હિદાયત યાફ્તા) નામ રખા.

(اسد الغابۃ،۲/۲۲۰،۲۲۱،رقم:۱۰٦۹)

﴾12﴿ હઝરતે સય્યિદુના રાશિદ બિન શિહાબ બિન અમ્ર رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہ કા નામ **કિરઝાબ** (ખાને મેં હરીસ) થા, મોહસિને ઈન્સાનિય્યત صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **રાશિદ** (હિદાયત યાફ્તા) રખા.

(اسد الغابۃ،۲/۲۲۱،رقم:۱۰۷۰)

www.dawateislami.net

﴾13﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ મુકનિફ ઝૈદુલ ખૈર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા નામ **"ઝૈદુલ ખૈલ"** (બડાઈ, ખુદ પસન્દી મેં બઢને વાલા) સે બદલ કર **"ઝૈદુલ ખૈર"**(ભલાઈ ઔર નેકી મેં બઢને વાલા) રખા.

(الاستیعاب،۲/۱۲۷،رقم:۸٦٦)

﴾14﴿ હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન કૈસ અ-નઝી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તુમ્હારા નામ ક્યા હૈ ? અર્ઝ કી : **સા'દુલ ખૈલ** (ઘોડોં મેં બ-ર-કત વાલા) ફરમાયા : બલ્કે તુમ **સા'દુલ ખૈર** (નેકી મેં બ-ર-કત વાલા) હો. (الاصابة، ۳/٦۰،رقم:۳۱۹۹)

﴾15﴿ અબૂ દાવૂદ શરીફ મેં હૈ એક સાહિબ કા નામ **હર્બ** (જંગ) થા, **સરકારે** વાલા તબાર, હમ બે કસોં કે મદદગાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ **સલ્મ** (અમ્ન) રખા.

(ابو داوٗد،کتاب الادب،باب فی تغییرالاسم القبیح،٤/۳۷٦،حدیث:٤۹۵٦)

﴾16﴿ ગઝ્વએ ખન્દક કે મૌકઅ પર નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ખન્દક કી ખુદાઈ લોગોં મેં બાંટ દી, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ભી ઉન કે સાથ મસરૂફે કાર રહે, ઉન સહાબએ કિરામ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھُم મેં **જુઐલ** (બદ શક્લ ઔર સિયાહ આદમી) નામી એક સાહિબ ભી થે, જનાબે રહમતે આ-લમિય્યાન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ **"અમ્ર"** રખા. (اسدالغابة،۱/٤۲۵،رقم:۷٦٦)

﴾17﴿ હઝરતે સય્યિદુના શરીદ બિન સુવૈદ સ-કફી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા નામ **માલિક** (મિલ્કિય્યત વાલા) થા, શાહે બની આદમ, **નબિય્યે મોહ્તશમ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને બદલ કર **શરીદ** (દૌડ કર આને વાલા)

www.dawateislami.net

રખા, બૈઅતે રિઝ્વાન કે શુ-રકા મેં સે હૈં. (اسد الغابۃ،۲/۵۹۹،رقم:۲۴۳۰)

﴾18﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ **અબ્દુલ્લાહ** કસીર બિન સલ્ત બિન મા'દી કરિબ કિન્દી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ હુઝૂર તાજદારે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે અહદે મુબારક મેં પૈદા હુએ, આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કા નામ **કલીલ** થા, નબિય્યે મુઅઝ્ઝમ, રસૂલે મોહતરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **કસીર** રખા. (اسدالغابۃ،۴/۴۸۵،رقم:۴۴۲۴)

﴾19﴿ હઝરતે સય્યિદુના ઉમર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કી બહન ઉમ્મે આસિમ કા નામ **આસિયા** (ના ફરમાન ઔરત, ગુન્જાન દરખ્ત) થા, નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ **જમીલા** (ફઝલે ખુદા સે નેકિયાં કરને વાલી, ખૂબ સૂરત) રખા થા. (اسدالغابۃ،۴/۴۸۵،رقم:۴۴۲۴)

﴾20﴿ હઝરતે સય્યિદુના કસીર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કા નામ **કલીલ** (કોતાહ વ દુબલે જિસ્મ કા આદમી) થા, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્એ બઝ્મે હિદાયત صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ **કસીર** (વાફિર, ઝિયાદા) રખા. (اسدالغابۃ،۴/۴۸۳،رقم:۴۴۱۹)

﴾21﴿ હઝરતે સય્યિદુના મુસ્લિમ બિન **અબ્દુલ્લાહ** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ સે નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને નામ દરયાફ્ત ફરમાયા તો અર્ઝ કી : **શિહાબ** (આગ કા શો'લા) બિન ખરુફા. આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને (ઉન કા ઔર ઉન કે વાલિદ કા નામ તબ્દીલ કર દિયા ઔર) ઈર્શાદ ફરમાયા : તુમ **મુસ્લિમ** (સલામતી વાલે) બિન **અબ્દુલ્લાહ** હો.

(اسدالغابۃ،۲/۶۱۰،رقم:۲۴۵۳)

﴾22﴿ હઝરતે સય્યિદુના મુતીઅ બિન અસદ બિન હારિસા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કા નામ **આસ** (ના ફરમાન) થા, શહન્શાહે ખુશ ખિસાલ, પૈકરે

www.dawateislami.net

હુસ્નો જમાલ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **મુતીઅ** (ફરમાં બરદાર) રખા. (مسندامام احمد،حديث مطيع بن اسود، ٢٥٣/٥،حديث:١٥٤٠٨)

﴾23﴿ હઝરતે સય્યિદુના ઇબ્ને અબ્બાસ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا સે રિવાયત હૈ કે નબિય્યે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે પાસ એક સાહિબ આએ, આપ ને ફરમાયા : તુમ્હારા નામ ક્યા હૈ ? વોહ બોલે : **નકિરહ** (અજનબી). આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : બલ્કે તુમ મા'રૂફ (મશ્હૂર) હો. (الاصابة،١٤٢/٦،رقم:٨١٥٢)

﴾24﴿ હઝરતે સય્યિદુના મુહાજિર બિન અબૂ ઉમય્યા બિન મુગીરા رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْه સહાબી હૈં, ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના ઉમ્મે સ-લમા رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهَا કે સગે ભાઈ થે, આપ કા નામ **વલીદ** (અભી અભી પૈદા શુદા, નોકર) થા. સરકારે આલી વકાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને યેહ નામ ના પસન્દ ફરમાયા ઔર ઉન કા નામ **મુહાજિર** (હિજરત કરને વાલા) રખા. (اسدالغابة، ٢٩٢/٥،رقم:٥١٢٧)

﴾25﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ અઝીઝ બિન બદ્ર બિન ઝૈદ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْه સહાબી હૈં, નબિય્યે અકરમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં અપની કૌમ કે કાસિદ બન કર આએ, આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તુમ્હારા નામ ક્યા હૈ ? અર્ઝ કી : અબ્દુલ **ઉઝ્ઝા** (ઉઝ્ઝા "કુફ્ફાર કે બુત કા નામ" કા બન્દા). સરકારે દો આલમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ બદલ કર **"અબ્દુલ અઝીઝ"** (ગાલિબ વ તાકત વર કા બન્દા) રખ દિયા. (الاستيعاب،١٢٧/٣،رقم:١٧١٩)

﴾26﴿ હઝરતે સય્યિદુના અબુલ **મુતર્રિફ સુલૈમાન** બિન સરદ

www.dawateislami.net

رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કા નામ કબ્લ અઝ ઇસ્લામ **યસાર** (ખુશહાલી, ફરાખી) થા, રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **સુલૈમાન** રખા. (الاستیعاب،۲/۲۱۰،رقم:۱۰۶۱)

﴾27﴿ હઝરતે સય્યિ-દતુના હસ્સાના મુ-ઝનિય્યા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કા નામ **જસ્સામા** (સુસ્ત વ કાહિલ) થા, આપ ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના ખદી-જતુલ કુબ્રા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કી સહેલી થીં, સાહિબે મે'રાજ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને **હસ્સાના** (બહુત હસીનો જમીલ) નામ અતા ફરમાયા. (اسد الغابۃ، ۷/۷۳،رقم:۶۸۴۲)

﴾28﴿ હઝરતે સય્યિ-દતુના ઉન્કૂદા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કા નામ **ઇ-નબા** (અંગૂર) થા, માલિકે કૌસરો જન્નત, મહબૂબે રબ્બુલ ઇઝ્ઝત صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ "**ઉન્કૂદા**" (ખોશએ અંગૂર) રખા.
(اسد الغابۃ،۷/۲۲۶،رقم:۷۱۴۷)

﴾29﴿ હઝરતે સય્યિ-દતુના મુતીઆ બિન્તે નો'માન બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કા નામ **આસિયા** (ના ફરમાન) થા, રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કા નામ "**મુતીઆ**" (ફરમાં બરદાર) રખા. (الطبقات الکبریٰ لابن سعد،۸/۲۶۴،رقم:۴۳۸۶)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અબ તક સખ્તી પાઈ જાતી હૈ

નામ શખ્સિય્યત પર અસર અન્દાઝ હોતા હૈ. હઝરતે સય્યિદુના સઈદ બિન મુસય્યબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا સે રિવાયત હૈ કે મેરે દાદા રસૂલે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ. સરકારે આલી વકાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને પૂછા : તુમ્હારા ક્યા નામ

www.dawateislami.net

હૈ ? ઉન્હોં ને કહા : **હઝ્ન**. ફરમાયા : "તુમ **સહ્લ** હો." ઉન્હોં ને જવાબ દિયા : જો નામ મેરે બાપ ને રખા હૈ, ઉસે નહીં બદલૂંગા. હઝરતે સય્યિદુના સઈદ બિન મુસય્યબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا કહતે હૈં : ઈસ કા નતીજા યેહ હુવા કે હમ મેં અબ તક સખ્તી પાઈ જાતી હૈ.

(بخاری،کتاب الادب،باب تحویل الاسم ـ الخ،٤/١٥٣،حدیث:٦١٩٣)

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الْحَنَّان ને ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત જો વઝાહત ફરમાઈ હૈ, ઈસ સે હાસિલ હોને વાલે મ-દની ફૂલ પેશે ખિદમત હૈં : ۞ "હઝ્ન" કે "ح" કે ફત્હા સે સખ્ત ઝમીન ઔર સખ્ત દિલ ઈન્સાન. હુઝ્ન કે "ح" કે પેશ સે રન્જો ગમ. "સહ્લ" કે "س" કે ફત્હા, "ہ" કે સુકૂન સે, નર્મ ઝમીન ઔર નર્મ દિલ ઈન્સાન. આસાની વ નરમી કો ભી "સહ્લ" કહતે હૈં, ચૂંકે હઝ્ન કે મા'ના અચ્છે નહીં ઈસ લિયે આપ (صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم) ને તબ્દીલિયે નામ કા મશ્વરા દિયા. ۞ ખયાલ રહે કે યેહ હુઝૂર (صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم) કા મશ્વરા થા અમ્ર (યા'ની હુક્મ) ન થા. ઈસ લિયે હુઝૂર (صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم) ને કુછ ઈર્શાદ ન ફરમાયા. હુઝૂર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા મશ્વરા કબૂલ કરના મુસ્તહબ હૈ વાજિબ નહીં, લિહાઝા ઈસ અર્ઝ પર એ'તિરાઝ નહીં. ۞ હઝ્ન (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ) કે બેટે મુસય્યબ (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ) હૈં ઔર મુસય્યબ (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ) કે બેટે સઈદ બિન મુસય્યબ (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا) હૈં, સઈદ (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ) કહતે હૈં કે દાદા કા અસર હમ પોતોં તક બાકી રહા. ઈસ સે મા'લૂમ હુવા કે બુરે નામોં કા બુરા અસર હોતા હૈ ઔર કભી એક શખ્સ કી ગ-લતી સે પૂરે ખાનદાન પર બુરા અસર હોતા હૈ. (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 424,425)

www.dawateislami.net

મુફ્તી મુહમ્મદ શરીફુલ હક અમજદી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللّٰهِ الۡقَوِی મુન્દ-ર-જએ બાલા હદીસ કી શર્હ મેં લિખતે હૈં : "હુઝૂરે અક્દસ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા યેહ નામ બદલના ઈસ્તિહ્બાબન (યા'ની બતૌરે મુસ્તહબ) થા ઔર તફાવુલ (નેક ફાલ) કે તૌર પર થા. કિસી કા નામ રખને મેં લુગવી મા'ના કે સાથ મુના-સબત કા લિહાઝ નહીં હોતા ઔર ઈસ વાકિએ મેં હુઝૂરે અક્દસ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી બાત ન માનને કા અસર પડા." (નુઝ્હતુલ કારી, જિ. 5, સ. 593)

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

જિન નામોં સે અપની તા'રીફ નિકલતી હો વોહ ન રખે જાએં

ઐસે નામ જિન મેં તઝકિયએ નફ્સ ઔર ખુદ સિતાઈ (યા'ની અપની તા'રીફ) નિકલતી હૈ, ઉન કો ભી હુઝૂરે અક્દસ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને બદલ ડાલા, બર્રા (નેક, સાલેહા) કા નામ ઝૈનબ (એક હસીન ખુશ્બૂદાર પૌદા) રખા ઔર ફરમાયા કે "અપને નફ્સ કા તઝકિયા ન કરો."

(مسلم،کتاب الاداب، باب استحباب تغییر الاسم القبیح، ص۱۱۸۲، حدیث:۲۱٤۲ ملخصًا)

શમ્સુદ્દીન (દીન કા સૂરજ), ઝૈનુદ્દીન (દીન કી ઝીનત), મુહ્યુદ્દીન (દીન કો ઝિન્દા કરને વાલા), ફખરુદ્દીન (દીન કા ફખ્ર), નસીરુદ્દીન (દીન કા મદદગાર), સિરાજુદ્દીન (દીન કા ચરાગ), નિઝામુદ્દીન (દીન કા નિઝામ), કુત્બુદ્દીન (દીન કા મહ્વરો મર્કઝ) વગૈરહા અસ્મા જિન કે અન્દર ખુદ સિતાઈ ઔર બડી ઝબર દસ્ત તા'રીફ પાઈ જાતી હૈ નહીં રખને ચાહિયે. રહા યેહ કે બુઝુર્ગાને દીન વ

www.dawateislami.net

અઈમ્મએ સાબિકીન કો ઈન નામોં સે યાદ કિયા જાતા હૈ ! તો યેહ જાનના ચાહિયે કે ઉન હઝરાત કે નામ યેહ ન થે બલ્કે યેહ ઉન કે અલ્કાબ હૈં કે જબ વોહ હઝરાત મરાતિબે ઈલ્લિયા (બુલન્દ મરતબે) ઔર મનાસિબે જલીલા પર ફાઈઝ હુએ તો મુસલ્માનોં ને ઉન કો ઈસ તરહ કહા ઔર યહાં એક જાહિલ ઔર અનપઢ જો અભી પૈદા હુવા ઔર ઉસ ને દીન કી અભી કોઈ ખિદમત નહીં કી ઈતને બડે બડે અલ્ફાઝે ફખીમા (વઝની અલ્ફાઝ) સે યાદ કિયા જાને લગા ! ઈમામ મુહય્યુદ્દીન ન-વવી رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰی બા વુજૂદ ઈસ જલાલતે શાન કે ઈન કો અગર મુહય્યુદ્દીન (દીન કો ઝિન્દા કરને વાલા) કહા જાતા તો ઈન્કાર ફરમાતે ઔર કહતે કે જો મુઝે મુહય્યુદ્દીન નામ સે બુલાએ ઉસ કો મેરી તરફ સે ઈજાઝત નહીં. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 604)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અમીરે અહલે સુન્નત કા ખુદ કો ફકીરે અહલે સુન્નત કહના

બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ કો લોગ **"અમીરે અહલે સુન્નત"** કહતે હૈં લેકિન આપ دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ બતૌરે આજિઝી ખુદ કો **"ફકીરે અહલે સુન્નત"** કહતે હૈં ઔર ઈસ કી વઝાહત યૂં ફરમાતે હૈં કે **"મૈં અહલે સુન્નત મેં નેકિયોં કે મુઆ-મલે મેં સબ સે ઝિયાદા મુફલિસ હૂં."** હાલાંકે હકીકત યેહ હૈ કે આપ دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ કી હિક્મત વ તરબિયત ને લાખોં બદકારોં કો નેકૂકાર બના દિયા.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

બુર્રહ નામ તબ્દીલ કર કે જુવૈરિયા રખા

હઝરતે સય્યિ-દતુના જુવૈરિયા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કા નામ પહલે બુર્રહ (નેકી કરને વાલી) થા **સરકારે** નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ બદલ કર જુવૈરિયા રખ દિયા, આપ ના પસન્દ કરતે થે કે યૂં કહા જાએ : خَرَجَ مِنْ عِنْدِ بَرَّۃ યા'ની ફુલાં બુર્રહ કે પાસ સે ચલા ગયા.

(مسلم،کتاب الآداب،باب استحباب تغییر الاسم القبیح الی حسن،ص۱۱۸۲،حدیث:۲۱٤۰)

કાઝી સુલૈમાન બિન ખલફ અલબાજી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْہَادِی ફરમાતે હૈં : કિસી નામ કે મમ્નૂઅ હોને કી દો વુજૂહાત હોતી હૈં યા તો ઉસ મેં તઝકિયએ નફ્સ હોગા યા ઉસ કે લફ્ઝ મેં કોઈ ખરાબી પાઈ જાતી હોગી જૈસા કે "خَرَجَ مِنْ عِنْدِ بَرَّۃ યા'ની ફુલાં બુર્રહ કે પાસ સે ચલા ગયા" મેં હૈ.

(المنتقی شرح مؤطا امام مالك، کتاب الجامع، باب مایکرہ من الاسماء،۹/٤۵۵،ملخصًا)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

જિન નામોં મેં કમ તઝકિયા હો વોહ રખ સકતે હૈં

રૂહુલ મઆની મેં હૈ : ઝાહિર યેહ હૈ કે જિન નામોં મેં તઝકિયા હોતા હૈ વોહ મકરૂહ ઈસ સૂરત મેં હોંગે જબ કે ઉન મેં તઝકિયા બહુત ઝિયાદા મહસૂસ હો મ-સલન જબ નામ કી હદીસ મેં મુમા-ન-અત આઈ ઈસ સે પહલે ભી તઝકિયા પર ઈસ કી દલાલત વાઝેહ હો ઔર વોહ તઝકિયા કે મા'ના મેં ઈસ્તિ'માલ હોતા હો લિહાઝા જિન નામોં મેં તા'રીફ બહુત ઝિયાદા મહસૂસ ન હો જૈસા કે સઈદ (બ-ર-કત વાલા, સઆદત મન્દ, યેહ એક સહાબી કા નામ ભી હૈ) ઔર હસન

www.dawateislami.net

(અચ્છા, જો નવાસએ રસૂલ કા નામ હૈ) તો ઐસે નામ રખના મકરૂહ નહીં. (تفسير روح المعانی،جزء۲۷،ص۹۱)

ઈસ તરહ કે કઈ નામ હૈં જો હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને રખે હાલાંકે ઉન મેં તઝકિયા કા પહલૂ પાયા જાતા હૈ, ચુનાન્ચે

﴿1﴾ હુઝૂરે અકદસ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને હઝરતે સય્યિદુના અબૂ ઉમામા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કો ઘુટ્ટી દી, ઉન કા નામ ઉન કે નાના હઝરતે અસ્અદ બિન ઝુરારા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કે નામ પર અસ્અદ રખા, ઈન કી કુન્યત ભી નાના કી કુન્યત પર રખી ઔર ઈન્હેં બ-ર-કત કી દુઆ દી. હઝરતે અબૂ ઉમામા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ 100 હિ. મેં 92 સાલ સે ઝિયાદા ઉમ્ર પા કર ફૌત હુએ.

(الاستيعاب،١/١٧٦،رقم:٣٣،الاصابة،١/٣٢٦،رقم:٤١٤)

﴿2﴾ હઝરતે સય્યિદુના ઝાહિદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા શુમાર ય-મની સહાબા મેં હોતા હૈ આપ ફારસી થે, આપ કા નામ **યઝીદ** (ઝાલિમ, સખ્ત દિલ) થા, હુઝૂરે અકદસ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **ઝાહિદ** (ઈબાદત ગુઝાર, દુન્યા સે બે રગ્બત ઔર આખિરત કી તરફ રગ્બત કરને વાલા) રખા. (الاصابة،٦/٥٢٩،رقم:٩٣٣٦)

﴿3﴾ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હૂદ સઈદ બિન યરબૂઅ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા નામ **"સુર્મ"** (બે બ-ર-કત) થા, સરકારે મદીના, સુલ્તાને બા કરીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **"સઈદ"** (બ-ર-કત વાલા) રખા. (اسدالغابة،٢/٤٧٠،رقم:٢١٠٢)

﴿4﴾ હઝરતે સય્યિદુના ઉફૈફ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા નામ **આઝિબ** (ગૈર શાદી શુદા) થા, નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને આપ કા

www.dawateislami.net

નામ **"ઉફૈફ"** (અફીફ (પાક દામન) કી તસગીર) રખા.

(الاصابة،٤/٤٢٧،رقم:٥٦٠٤)

﴾5﴿ હઝરતે સય્યિદુના આકિલ બિન અલ બુકૈર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કદીમુલ ઈસ્લામ મુહાજિર સહાબી હૈં, દારે અરકમ મેં સબ સે પહલે ઈસ્લામ કબૂલ કરને વાલે ઔર મદીને કે સુલ્તાન, રહમતે આ-લમિય્યાન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સે શ-રફે બૈઅત રખને વાલે હૈં, આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા નામ **ગાફિલ** (ગફલત વાલા) થા, જબ ઈસ્લામ કબૂલ કિયા તો આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈન કા નામ **"આકિલ"** (અક્લ મન્દ) રખા. (الاصابة، ٣/٤٦٦،رقم:٤٣٧٩)

﴾6﴿ મુતીઅ બિન અસ્વદ કા નામ **આસી** (ના ફરમાન) થા, રસૂલે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ **મુતીઅ** (ફરમાં બરદાર) રખા. (اسدالغابة،٤/٤٨٥،رقم:٤٤٢٤)

﴾7﴿ બનૂ ગિફાર કે એક શખ્સ નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે પાસ આએ, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને દરયાફ્ત ફરમાયા : તુમ્હારા નામ ક્યા હૈ ? ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : **મુહાન** (મા'મૂલી ઈન્સાન). રહમતે આ-લમિય્યાન, સરવરે ઝીશાન صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : બલ્કે તુમ **મુકર્રમ** (ઇઝ્ઝત વાલા) હો. (اسدالغابة،٥/٢٧١،رقم:٥٠٧٥)

﴾8﴿ હઝરતે સય્યિદુના હિશામ બિન આમિર બિન ઉમય્યા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا કા નામ દૌરે જાહિલિય્યત મેં **શિહાબ** (આગ કા શો'લા) થા, નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને બદલ કર **"હિશામ"** (સખાવત) રખ દિયા. (اسدالغابة،٥/٤١٩،رقم:٥٣٧٢)

﴾9﴿ હઝરતે સય્યિ-દતુના મૈમૂના رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કા નામ **બુર્રહ** (નેકી)

www.dawateislami.net

થા, સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને આપ કા નામ **મૈમૂના** (મુબારક, નેક બખ્ત) રખા.

(الاستيعاب،٤/٤٦٨،رقم:٣٠٣٣)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તીન કિસ્મ કે નામ ન રખેં

શારેહે બુખારી અલ્લામા ઇબ્ને હજર رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه **ફત્હુલ બારી** મેં ઇમામ તબરી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی કે હવાલે સે નક્લ કરતે હૈં :

ઐસા નામ નહીં રખના ચાહિયે (1) જિસ કે મા'ના બુરે હોં યા (2) ઉસ મેં તઝકિયએ નફ્સ હો યા (3) ઉસ મેં સબ્બ (ગાલી, ઇહાનત, ઐબ) કા મા'ના હો (અલ્લામા ઇબ્ને હજર ફરમાતે હૈં : મૈં કહતા હૂં : તીસરી બાત પહલી સે અખસ (યા'ની ઝિયાદા ખાસ) હૈ) અગર્ચે નામ લોગોં કે લિયે અલામત હોતે હૈં ઇન કે ઝરીએ સિફત કી હકીકત મક્સૂદ નહીં હોતી લેકિન કરાહત કી વજહ યેહ હૈ કે કોઈ શખ્સ ઉસ કા નામ સુનેગા તો ગુમાન કરેગા કે ઇસ શખ્સ કે અન્દર યેહ સિફત મૌજૂદ હૈ.

યેહી વજહ હૈ કે **સરકારે** મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કિસી શખ્સ કે નામ કો ઐસે નામ સે તબ્દીલ ફરમા દેતે કે જબ ઉસે ઉસ નામ સે બુલાયા જાએ તો વોહ નામ ઉસ પર સાદિક આએ, સરકારે અબદ કરાર, શાફેએ રોઝે શુમાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને મુ-તઅદ્દિદ નામ તબ્દીલ ફરમાએ ઔર જો ભી તબ્દીલ ફરમાએ વોહ ઇસ તૌર પર તબ્દીલ નહીં ફરમાએ કે ઇન નામોં કો રખના મન્અ હૈ બલ્કે ઇસ તૌર પર, કે ઇન્હેં બદલ દેના

www.dawateislami.net

બેહતર હૈ, નામ ઈસ લિયે નહીં રખા જાતા કે મઝકૂરા શખ્સ મેં યેહ વસ્ફ ભી મૌજૂદ હૈ બલ્કે ઈસે દૂસરોં સે અલગ પહચાન દેને કે લિયે નામ રખા જાતા હૈ ઈસી વજહ સે મુસલ્માન બુરે શખ્સ કા નામ "હસન (યા'ની અચ્છા)" ઔર ગુનહગાર શખ્સ કા નામ "સાલેહ (યા'ની નેક)" રખને કો જાઈઝ કરાર દેતે હૈં ઔર ઈસ પર યેહ બાત ભી દલાલત કરતી હૈ કે જબ હઝરતે હઝ્ન[1] رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ ને અપના નામ "સહ્લ" સે નહીં બદલા તો નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન પર "સહ્લ" નામ રખના લાઝિમ નહીં કિયા, અગર યેહ નામ રખના ઉન પર લાઝિમ હોતા તો આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ઉન કી યેહ બાત, કે "મૈં અપને વાલિદ કા રખા હુવા નામ નહીં બદલૂંગા" હરગિઝ કબૂલ ન ફરમાતે.

(فتح الباری لابن حجر، کتاب الادب ، باب تحویل الاسم الی اسم، ۱۱/۴۸۶، تحت الحدیث: ۶۱۹۳)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

યેહ નામ રખના બેહતર નહીં હૈ

હઝરતે સય્યિદુના સમુરા બિન જુન્દુબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ કે **સરકારે** નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : અપને ગુલામ કા નામ ન યસાર રખો, ન રબાહ, ન નજીહ ઔર ન અફલહ, ક્યૂંકે તુમ પૂછોગે કે ક્યા વોહ યહાં હૈ ? નહીં હોગા તો જવાબ આએગા : નહીં.

(مسلم، کتاب الآداب، باب کراھة التسمیة بالاسماء القبیحة، ص۱۱۸۱، حدیث:۲۱۳۷)

مدینہ

1 : હઝરતે સય્યિદુના હઝ્ન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કા મુકમ્મલ વાકિઆ ઈસી કિતાબ કે સફહે 92 પર મુલા-હઝા કીજિયે.

www.dawateislami.net

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત લિખતે હૈં : ગુલામ સે મુરાદ મુત્લકન લડકા હૈ, ખ્વાહ બેટા હો યા ગુલામ યા કોઈ ઔર વોહ જિસ કા નામ રખના હમારે કબ્ઝે મેં હો, નહ્ય તન્ઝીહા કી હૈ યા'ની યેહ નામ બેહતર નહીં. **યસાર** કે મા'ના હૈં : ફરાખી, ઉસ્ર (તંગદસ્તી) કા મુકાબિલ. **રબાહ** કે મા'ના હૈં : નફઅ, ખસારા કા મુકાબિલ. **નજીહ** કે મા'ના હૈં : કામ્યાબ, ઝફર-યાબ. **અફલહ** કે મા'ના હૈં : નજાત વાલા. યેહ મુમા-ન-અત સિર્ફ ઈન નામોં મેં મહદૂદ નહીં બલ્કે ઈન જૈસે ઔર નામ જિન કે મા'ના મેં ખૂબી વ ઉમ્દગી હો, જૈસે : **ઝફર, બ-ર-કત** વગૈરા (اشعہ) યેહ નામ ન રખના બેહતર હૈ ઈસ કી વજહ ખુદ બયાન ફરમા રહે હૈં.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 407)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મન્અ કરને કી ખ્વાહિશ થી લેકિન મન્અ નહીં કિયા

હઝરતે સય્યિદુના જાબિર رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ કે સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : અગર મૈં ઝિન્દા રહા તો અપની ઉમ્મત કો ઈસ બાત સે મન્અ કર દૂંગા કે કોઈ અપના નામ બ-ર-કત, નાફેઅ (નફઅ દેને વાલા) યા અફલહ (ઝિયાદા ફલાહ વ કામ્યાબી પાને વાલા) રખે. (રાવી કા બયાન હૈ : મૈં નહીં જાનતા કે હુઝૂર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈન નામોં કે સાથ રાફેઅ નામ કા ઝિક્ર ફરમાયા યા નહીં !) પૂછા જાએગા કે બ-ર-કત યહાં મૌજૂદ હૈ ? તો ઈસ કે જવાબ મેં કહા જાએગા : નહીં. સરકારે મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને પર્દએ ઝાહિરી ફરમાને તક ઈન નામોં કી મુમા-ન-અત નહીં ફરમાઈ.

(الادب المفرد، باب افلح، ص۲۱۶، حدیث:۸۳۳)

www.dawateislami.net

ઇમામ અબૂ જા'ફર તહાવી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللّٰهِ الۡهَادِی હદીસે પાક કે ઇસ હિસ્સે ''અગર મૈં આયિન્દા સાલ તક ઝિન્દા રહા તો ઝરૂર ઇન નામોં (યા'ની અફલહ, નાફેઅ, બ-ર-કત, યસાર) કો રખને સે મન્અ કર દૂંગા'' કે તહ્ત ફરમાતે હૈં : ઇસ મેં ઇસ બાત પર દલાલત હૈ કે ઇન નામોં કા રખના હરામ નહીં હૈ ક્યૂંકે અગર હરામ હોતા તો **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ઝરૂર ઇન કે રખને સે મન્અ ફરમા દેતે ઔર મન્અ કરને કો દૂસરે વક્ત તક મુઅખ્ખર ન ફરમાતે ઔર એક રિવાયત મેં હૈ કે ''આપ મન્અ કરને સે ખામોશ રહે હત્તા કે આપ કા વિસાલ હો ગયા'' ઇસ મેં ઇસ બાત પર દલાલત હૈ કે નબિય્યે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી જાનિબ સે મુમા-ન-અત ઇન નામોં કો શામિલ નહીં હૈ, જબ મુઆ-મલા ઐસા હૈ તો ઇન નામોં કા રખના મુબાહ રહેગા. (مشكل الآثار، ج۱، جزء۲،ص۲۰۸)

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

બસ્તી કા નામ પસન્દ આતા તો ખુશ હોતે

સરકારે મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم જબ કિસી બસ્તી મેં જાતે તો ઉસ કા નામ પૂછતે, અગર ઉસ કા નામ પસન્દ ફરમાતે તો ખુશ હોતે ઔર ઉસ કી ખુશી આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે ચેહ્રએ અન્વર મેં દેખી જાતી, અગર ઉસ કા નામ ના પસન્દ ફરમાતે તો આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે ચેહ્રએ અક્દસ મેં ઉસ કી ના પસન્દી-દગી મહસૂસ હોતી.

(ابو داوٗد،كتاب الطب، باب فى الطيرة،۲۵/٤،حديث:۳۹۲۰)

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર

www.dawateislami.net

ખાન عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ الۡحَنَّان લિખતે હૈં : હમારે હાં પંજાબ મેં બા'ઝ દીહાત કે નામ હૈં : નૂર પૂર, મદીના, જમાલપૂર એૈસે નામ બડે મુબારક હૈં બા'ઝ બસ્તિયોં કે નામ હૈં : શૈતાનિયા, ખૂની ચક વગૈરા યેહ નામ અચ્છે નહીં. હુઝૂર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم બસ્તિયોં કે બુરે નામ ભી ના પસન્દ ફરમાતે થે. (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 264)

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

બસ્તિયોં ઔર અલાકોં કે નામ ભી તબ્દીલ ફરમા દેતે

જનાબે રહમતે આ-લમિય્યાન, મક્કી મ-દની સુલ્તાન صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ઝમીનોં, વાદિયોં ઔર કબાઇલ કે બુરે નામ ભી તબ્દીલ ફરમા દિયા કરતે થે, ચુનાન્ચે ઇમામ અબૂ દાવૂદ رَحۡمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيۡه બયાન કરતે હૈં : આપ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને عَفِرَة ઝમીન (બન્જર ઝમીન) કા નામ خَضِرَة (સર સબ્ઝ ઝમીન) રખા, شَعۡبُ الضَّلَالَة (ગુમરાહી કી વાદી) નામી વાદી કા નામ شَعۡبُ الۡهُدٰى (હિદાયત કી વાદી) રખા ઔર આપ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને بَنُوۡزِنۡيَة (હરામ કી ઔલાદ) કા નામ તબ્દીલ ફરમા કર بَنُو الرَّشۡدَة (હલાલ ઝાદે) રખા ઔર بَنُو مُغۡوِيَة (ગુમરાહ કુન જગહ) કો بَنُو رِشۡدَة (હિદાયત વાલી જગહ) કા નામ અતા ફરમાયા.

(ابو داوٗد،کتاب الادب،باب فی تغییر الاسم القبیح ،٤/٣٧٦،حدیث:٤٩٥٦)

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

નામ કે સાથ અલાકે કા નામ ભી બદલ દિયા

હઝરતે વહ્બ બિન અમ્ર બિન સા'દ બિન વહ્બ અલ જુહની બયાન કરતે હૈં કે ઉન કે વાલિદ ને અપને દાદા સે રિવાયત કી, કે

www.dawateislami.net

દૌરે જાહિલિય્યત મેં ઉન કો ગય્યાન કહા જાતા થા, જબ વોહ નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને પૂછા : તુમ્હારા નામ ક્યા હૈ ? અર્ઝ કી : **ગય્યાન** (ના મુરાદ). પૈકરે હુસ્નો જમાલ, દાફેએ રન્જો મલાલ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કા નામ **"રશ્દાન"** (કામ્યાબ) રખા, ઔર આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને દરયાફ્ત ફરમાયા તુમ્હારે અહલો ઈયાલ કહાં રહતે હૈં ? અર્ઝ કી : વાદિયે **ગવા** (ના મુરાદ વાદી) મેં. આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : વોહ **"રશાદ"** (કામ્યાબ વાદી) મેં રહતે હૈં. (આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉન કે બુરે નામ કે સાથ ઉન કી વાદી કા બુરા નામ ભી બદલ દિયા) વોહ શહર આજ તક **"રશાદ"** કે નામ સે પહચાના જાતા હૈ.[1] (الاصابة،۲/۴۰۳،رقم:۲۶۶۰ملخصاً)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

---

(1)..... સરકારે મદીના, સુરૂરે કલ્બો સીના, સાહિબે મુઅત્તર પસીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી મુબારક અદા કો કરતે હુએ શૈખે તરીકત અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ ને ભી બા'ઝ શહરોં કે નામ (તન્ઝીમી તૌર પર) તબ્દીલ કિયે હૈં મ-સલન સિયાલકોટ કા નામ અપને પીરો મુર્શિદ સય્યિદી કુત્બે મદીના મૌલાના ઝિયાઉદ્દીન મ-દની عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْغَنِی કી નિસ્બત સે "ઝિયાકોટ" ફૈસલાબાદ કા નામ મુહદ્દિસે આ'ઝમ પાકિસ્તાન હઝરતે અલ્લામા મૌલાના "સરદાર અહમદ" عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْاَحَد કી નિસ્બત સે સરદારઆબાદ લાડકાના નામ મુફ્તિયે દા'વતે ઈસ્લામી મૌલાના મુહમ્મદ ફારૂક અત્તારી મ-દની عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْغَنِی કી નિસ્બત સે "ફારૂક નગર" ઔર હૈદરઆબાદ કા નામ મહબૂબે અત્તાર મુબલ્લિગે દા'વતે ઈસ્લામી વ રુકને શૂરા હાજી ઝમઝમ રઝા અત્તારી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْبَارِی કી નિસ્બત સે "ઝમઝમ નગર" રખા .

www.dawateislami.net

ચશ્મે કા નામ તબ્દીલ ફરમા દિયા

એક ગઝવે મેં રસૂલે સ-કલૈન, સુલ્તાને કૌનૈન, રહમતે દારૈન صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم **"બૈસાન"** નામી ખારી પાની કે ચશ્મે સે ગુઝરે આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : યેહ નો'માન મીઠે પાની કા ચશ્મા હૈ. આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉસ કા નામ બદલ દિયા ફિર હઝરતે સય્યિદુના તલ્હા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه ને વોહ ચશ્મા ખરીદ કર સ-દકા કર દિયા, તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તલ્હા ! તુમ તો ફય્યાઝ હો. ઈસી લિયે હઝરતે સય્યિદુના તલ્હા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه કો "તલ્હતુલ ફય્યાઝ" કહા જાતા થા.

(الاصابة،٣/٤٣٠)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

કૂંએં કા નામ તબ્દીલ ફરમા દિયા

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ ઉમય્યા મખ્ઝૂમી رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه કા મદીનએ મુનવ્વરહ زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًا وَّ تَعْظِيْمًا મેં એક કૂંવાં થા જિસ કા નામ "**અસીર** (મુશ્કિલ) થા, સરકારે આલી વકાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉસ કા નામ "**યસીરહ** (આસાન)" રખા.

(النهاية فی غريب الحديث والأثر للجزری،باب العين مع السين ٣/٢١٣)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈન રિવાયાત કે પેશે નઝર હમેં ચાહિયે કે હમ ન સિર્ફ અપને બચ્ચોં કા નામ શરીઅત કે મુતાબિક રખેં બલ્કે ખુદ અપને નામ પર ભી ગૌર કર લેં અગર મા'નવી તૌર પર નામ ગલત ઔર ખિલાફે શરીઅત હો તો ઉ-લમાએ અહલે સુન્નત સે મશ્વરે કે બા'દ શરઅન જાઈઝ ઔર અચ્છા નામ રખ લેં,

www.dawateislami.net

ઈસ કે સાથ સાથ અપની દુકાન, ઘર, મહલ્લે, ગાઉં કારખાને, કારખાને મેં બનને વાલી ચીઝોં (Products) કા નામ ભી શરીઅત કે મુતાબિક કર લેના ચાહિયે.

"કાદિરી અગરબત્તી" સે "કૌમી અગરબત્તી"

દા'વતે ઈસ્લામી કે બનને સે બહુત પહલે કી બાત હૈ કે શૈખે તરીકત અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ને રિઝકે હલાલ કે હુસૂલ કે લિયે અગરબત્તી તય્યાર કર કે ફરોખ્ત કરને કા કામ શુરૂઅ કિયા ઔર ઉસ કા નામ "કાદિરી અગરબત્તી" રખા. અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه કુછ ઈસ તરહ ફરમાતે હૈં કે એક બાર મૈં ને કાદિરી અગરબત્તી કે પેકેટ કો ઝમીન પર પડા પાયા જો બુરી તરહ કુચલા હુવા થા, મૈં ડર ગયા કે કહીં ગૌસે પાક رَحْمَةُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَيْه ને મુઝ સે પૂછ લિયા કે કારોબાર ચમકાને કે લિયે તુમ્હેં મેરા હી નામ મિલા થા ! મેરા નામ ચન્દ સિક્કોં કી ખાતિર ઝમીન પર રૌંદને કે લિયે છોડ દિયા ! ઉસી વક્ત મૈં ને દિલ મેં ઠાન લી, કે મૈં અપની અગરબત્તી કા નામ "કૌમી અગરબત્તી" રખૂંગા, યૂં "કાદિરી અગરબત્તી" કૌમી અગરબત્તી હો ગઈ.

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દુન્યા કી હર ઝબાન કે હુરૂફે તહજ્જી (ALPHABETS) કા અદબ કરના ચાહિયે ક્યૂંકે સાહિબે **તફસીરે સાવી** શરીફ કે કૌલ કે મુતાબિક દુન્યા મેં બોલી જાને વાલી તમામ ઝબાનેં ઈલ્હામી હૈં. (تفسیر صاوی، ۱/۳۰) અગરબત્તી કા પેકેટ ઝમીન પર ફેંકને મેં અગર્ચે અમીરે અહલે સુન્નત કા અમલ દખ્લ નહીં થા લેકિન આપ કી અકીદત ને ગવારા ન કિયા કે મેરે ગૌસે પાક કી પ્યારી પ્યારી નિસ્બત "કાદિરી" યૂં કદમોં તલે રૌંદી જાએ, ચુનાન્ચે

www.dawateislami.net

આપ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ને અગરબત્તી કા નામ હી તબ્દીલ કર લિયા. અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه કે ઈસ અન્દાઝ મેં ઐસે ઈસ્લામી ભાઈયોં કે સીખને કે લિયે બહુત કુછ હૈ જો મદીના સ્ટોર, કાદિરી હોટલ, ગૌસિય્યા જનરલ સ્ટોર, અત્તારી સુપર સ્ટોર વગૈરા કે નામ સે દુકાનેં ખોલતે હૈં ઈસી નામ કે લિફાફે છપવાતે હૈં ફિર યેહ લિફાફે ઝમીન પર ગિરે પડે દિખાઈ દેતે હૈં.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

લિબાસ કા ભી નામ રખતે

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ સઈદ ખુદરી رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْه ને ફરમાયા : સરકારે મદીના, સુલ્તાને બા કરીના صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم નયા કપડા ચાહે ઈમામા હો યા કમીસ પહનતે તો ઉસ કા નામ રખતે.[1] હુઝૂરે અકરમ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે એક ઈમામા શરીફ કા નામ "સહાબ (બાદલ)" થા. (شرح الزرقانی علی المواهب ، فی تکمیل ،٥/٩٧)

ચશ્મે કા નામ રખા

હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ખૈબર કે મકામ પર વાકેઅ એક ચશ્મે કા નામ કિસ્મતુલ મલાએકા (ફિરિશ્તોં કા હિસ્સા/ફિરિશ્તોં કી તક્સીમ) " રખા. (خلاصة الوفا بأخبار دار المصطفی،الفصل الثامن،٢/١١٧٩)

રહમતે કૌનૈન صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી મુબારક સુવારિયોં કે નામ

રસૂલે બે મિસાલ, બીબી આમિના કે લાલ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

مـــــــــــدینـــه

1 :ابو داؤد، کتاب اللباس ، باب ما یقول اِذا لبس ثوبا جدیدا،٤/ ٥٩،حدیث: ٤٠٢٠

www.dawateislami.net

કી સુવારી કે ઘોડોં કે નામ "**લહીફ** (લમ્બી દુમ વાલા)"[1] "**ઝરિબ** (મઝબૂત વ તાકત વર)", "**લિઝાઝ** (તેઝ રફ્તાર)"[2] ઔર સિયાહ ઘોડા થા જિસે "**સકબ** (તેઝ રફ્તાર)" કહા જાતા થા ઔર ઝીન કા નામ "**દાજ** (કુશાદા)" થા, એક સિયાહી માઈલ સફેદ ખચ્ચર થા જિસે "**દુલદુલ**" કહા જાતા થા, એક ઊંટની જિસે "**કસ્વા** (તેઝ ચલને વાલી)" કે નામ સે મૌસૂમ કિયા જાતા થા જબ કે દરાઝ ગોશ કા નામ "**યા'ફૂર** (તેઝ રફ્તાર)" થા.

(المعجم الكبير للطبرانی، باب العين، ١١/ ٩٢، حديث: ١١٢٠٨)

મુબારક બકરિયોં કે નામ

સરકારે મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી દસ દૂધ દેને વાલી બકરિયાં થીં : (1) અજવહ (2) ઝમઝમ (3) સુક્યા (4) બ-ર-કહ (5) વર્સહ (6) ઈતલાલ (7) ઈતરાફ (8) કુમ્રહ (9) ગૌસહ યા ગૌસિય્યહ (10) ઔર એક બકરી કા નામ યુમ્ન થા.

(سبل الهدى والرشاد، الباب السادس فی شیاهه و منائحه صلى الله عليه وسلم، ٧/ ٤١٢)

હુઝૂરે અનવર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી મુખ્તલિફ અશ્યા કે નામ

હુઝૂરે પાક, સાહિબે લૌલાક, સય્યાહે અફલાક صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી તલવાર જિસ કા દસ્તા ઔર દસ્તે કા કનારા દોનોં ચાંદી કે થે ઉસ કા નામ "**ઝુલફિકાર**" થા, કમાન કા નામ "**સદાદ**", તરકશ (તીર

مدینه

1: الجامع الصغير، جزء: ٢، ص ٤٢٥، حديث: ٦٨٥٥

2: فيض القدير، حرف الكاف، باب كان وهى شمائل شريفه، ٥/ ٢٢٥، حديث: ٦٨٥٦

www.dawateislami.net

રખને કે ખોલ) કા નામ **"જુમઅ"** ઝિરહ જો તાંબે સે મુઝય્યન થી ઉસ કા નામ **"ઝાતુલ ફુઝૂલ","નબ્આ"** નામી નેઝા, એક ઢાલ કા નામ **"ઝકન"** ઔર એક સફેદ રંગ કી ઢાલ જિસ કા નામ **"મૂજિઝ"** થા, ચટાઈ કા નામ **"કઝ"** છડી કા નામ **"નમિર"** મશ્કીઝે કા નામ **"સાદિર"** ઔર આઈને કો **"મુદિલ્લા"** કહા જાતા થા, કૈંચી કા નામ **"જામેઅ"** ઔર તલવાર કા નામ **"મમ્શૂક"** થા.

(معجم کبیر، ۱۱/ ۹۲،حدیث: ۱۱۲۰۸ و مجمع الزوائد ۵/ ٤۹۵،حدیث: ۹٤۰۸)

હુઝૂર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે મુબારક બરતનોં કે નામ

એક બડા સા પિયાલા જિસ કા નામ "સઅહ (કુશાદા)" થા, દૂસરા પિયાલા જો બહુત બડા થા જિસે ચાર આદમી ઉઠાતે થે ઉસ કા નામ "**ગર્રાઅ** (ચમકદાર)" થા. (الجامع الصغیر، جزء ۲، ص ٤۲۵، حدیث: ٦۸۵۹)

તીસરે પિયાલે કા નામ "**રય્યાન** (ભરા હુવા)", ચૌથે કા નામ "**મુગીસ** (મદદગાર)" ઔર પાંચવેં કા નામ "**મુઝબ્બબ** (ચાંદી ચઢા હુવા)" થા જિસ પર ચાંદી કે તાર લગે હુએ થે.

(فیض القدیر، حرف الکاف، باب کان وھی شمائل شریفة ۵/ ۲۲٦، حدیث: ٦۸۵۷)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

બદ શુગૂની કી વજહ સે નામ ન બદલેં

અગર કોઈ શખ્સ ઝિયાદા બીમાર રહતા હો, તંગદસ્ત હો, મુસલ્સલ ના-કામિયોં ને ઉસે ઘેર રખા હો તો શૈતાન ઉસે વસ્વસા દિલાતા હૈ કે યેહ સારી મુસીબતેં તુમ્હારે નામ કી વજહ સે હૈં લિહાઝા

www.dawateislami.net

તુમ અપના નામ તબ્દીલ કર લો હાલાંકે ઉસ કા નામ બડી અચ્છી નિસ્બત વાલા હોતા હૈ, બા'ઝ અવકાત યેહ બાત અ-મલિય્યાત કરને વાલે ભી કહ દેતે હૈં ચુનાન્ચે વોહ શખ્સ અપના શરઅન જાઇઝ ઔર અચ્છે મા'ના વાલા બલ્કે અચ્છી નિસ્બત વાલા નામ ભી તબ્દીલ કર દેતા હૈ. ઐસા કરના નામ સે બદ શુગૂની લેને કે મુ-તરાદિફ હૈ ઔર **બદ શુગૂની** લેના શૈતાની કામ હૈ જૈસા કે **રસૂલે અકરમ,** નૂરે મુજસ્સમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : اَلْعِيَافَةُ وَالطِّيَرَةُ وَالطَّرْقُ مِنَ الْجِبْتِ યા'ની અચ્છા યા બુરા શુગૂન લેને કે લિયે પરિન્દા ઉડાના, બદ શુગૂની લેના ઔર તર્ક (યા'ની કંકર ફેંક કર યા રેત મેં લકીર ખીંચ કર ફાલ નિકાલના) શૈતાની કામોં મેં સે હૈ. (ابو داؤد،٤/٢٢،حديث:٣٩٠٧)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તારીખી નામ રખના

કઈ લોગ તારીખ કે હિસાબ સે નામ રખને પર બહુત ઝોર દેતે હૈં યા'ની બચ્ચા જિસ તારીખ વ સન મેં પૈદા હુવા ઉસ કા હિસાબ લગા કર નામ રખા જાતા હૈ. અગર્ચે ઇલ્મુલ આ'દાદ કે લિહાઝ સે નામ રખના બુઝુર્ગોં સે સાબિત હૈ લેકિન બુઝુર્ગાને દીન અપના તારીખી નામ અસ્લ નામ સે અલગ રખતે થે. બહર હાલ અગર કોઈ તારીખ કે હિસાબ સે નામ રખના ચાહે તાકે સને વિલાદત ભી મહફૂઝ હો જાએ તો રખ સકતા હૈ લેકિન ઇસ કી કોઈ ફઝીલત નહીં હૈ, બેહતર યેહી હૈ કે કિસી નબી عَلَيْهِ السَّلَام, કિસી સહાબી યા કિસી વલી કે બા બ-ર-કત નામ પર નામ રખેં. આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه સે કિસી ને **અર્ઝ** કી : હુઝૂર ! મેરે ભતીજા પૈદા હુવા હૈ, ઉસ કા કોઈ

www.dawateislami.net

તારીખી નામ તજવીઝ ફરમા દેં. **ઈરશાદ** ફરમાયા : તારીખી નામ સે ક્યા ફાએદા ? નામ વોહ હોં જિન કે અહાદીસ મેં ફઝાઈલ આએ હૈં. મેરે ઔર ભાઈયોં કે જિતને લડકે પૈદા હુએ મૈં ને સબ કા નામ "મુહમ્મદ" રખા, યેહ ઔર બાત હૈ કે યેહી નામ તારીખી ભી હો જાએ. હામિદ રઝા ખાં કા નામ **મુહમ્મદ** હૈ ઔર ઈન કી વિલાદત 1292 સિ.હિ. મેં હુઈ ઔર ઈસ નામ મુબારક કે અદદ ભી બાનવે હૈં. એક દિક્કત (યા'ની દુશ્વારી) તારીખી નામ મેં યેહ હૈ કે અસ્માએ હુસ્ના સે એક યા દો જિન કે આ'દાદ મુવાફિકે અદદે નામે કારી (યા'ની પઢને વાલે કે નામ કે આ'દાદ કે મુતાબિક) હોં. અદદે નામ દો ચન્દ (યા'ની દુગને) કર કે પઢે જાતે હૈં. વોહ કારી કો ઈસ્મે આ'ઝમ કા ફાએદા દેતે હૈં, તારીખી નામ સે મિક્દાર બહુત ઝિયાદા હો જાએગી મ-સલન અગર કિસી કી વિલાદત ઈસ 1329 સિ.હિ. મેં હુઈ તો ઈસ કે મુતાબિક અદદ કે અસ્માએ હુસ્ના 2658 બાર પઢે જાએંગે ઔર મુહમ્મદ નામ હોતા તો એક સો ચૌરાસી (184) બાર, દોનોં મેં કિસ કદર ફર્ક હુવા ! (મલ્ફૂઝાતે આ'લા હઝરત, સ. 73)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

કુરઆન સે નામ નિકાલના

બા'ઝ લોગ કુરઆને મજીદ સે બચ્ચોં કા નામ નિકાલતે હૈં, અગર વોહ નામ કુરઆને પાક મેં કિસી નબી યા નેક વ સાલેહ આદમી કા હૈ તબ તો કોઈ હરજ નહીં લેકિન બા'ઝ અવકાત વોહ કુરઆને પાક સે કોઈ ઐસા લફ્ઝ નામ કે લિયે મુન્તખબ કર લેતે હૈં જિસે મા'નવી ખરાબી કી વજહ સે નામ કે તૌર પર ઈસ્તિ'માલ નહીં

www.dawateislami.net

કિયા જા સકતા. મ-સલન પાકિસ્તાન કે એક દીહાત મેં એક ઔરત જો ઝરા કુરઆને કરીમ પઢના જાનતી થી ઉસ કે યહાં યકે બા'દ દીગરે તીન બેટિયાં પૈદા હુઈં ઉસ ને ખુદ કો પઢા લિખા સમઝતે હુએ બચ્ચોં કે નામ તજવીઝ કરને કે લિયે કુરઆને કરીમ સે **સૂરએ કૌસર** કા ઈન્તિખાબ કિયા ચુનાન્ચે બડી બચ્ચી કા નામ **કૌસર** રખા દૂસરી કા નામ **વન્હર** તજવીઝ કિયા ઔર તીસરી કા નામ **અબ્તર** મુકર્રર કિયા. કૌસર કે મા'ના તો બ હૈસિય્યતે નામ કિસી હદ તક દુરુસ્ત ભી હૈં લેકિન વન્હર કા મા'ના હૈ "ઔર તુમ કુરબાની કરો" જબ કે આખિરી લફ્ઝ અબ્તર કે મા'ના હૈં : "ખૈર સે મહરૂમ રહને વાલા" જો કિસી ભી તરહ નામ રખને કે લિયે મુનાસિબ નહીં મગર જહાલત કા ક્યા ઈલાજ ? ઈસી તરહ એક બચ્ચી કા નામ રખા ગયા મુઝબ્ઝબીન. પૂછા ગયા : યેહ ક્યા નામ હૈ ? જવાબ મિલા : કુરઆન શરીફ મેં હૈ, હાલાંકે મુઝબ્ઝબીન કા લફ્ઝ ઉન લોગોં કે લિયે ઈસ્તિ'માલ હુવા જો કુફ્ો ઈમાન કે બીચ મેં ડગમગા રહે હૈં, ન ખાલિસ મોમિન ઔર ન ખુલે કાફિર હૈં. (ખઝાઇનુલ ઇરફાન, સ. 196)

દારુલ ઈફતા અહલે સુન્નત (દા'વતે ઈસ્લામી) કે એક ઈસ્લામી ભાઈ કા બયાન હૈ કે મુઝે કિસી ને ફોન પર બતાયા કે ઉસ ને અપની બેટી કા નામ કુરઆન સે નિકાલ કર રખા હૈ. જબ નામ પૂછા તો કહા : **"ઝાનિયા"** (نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ ذٰلِكَ) ઈસી તરહ એક શખ્સ ને અપને બેટે કા નામ **"ખન્નાસ"** રખા. وَالْعِيَاذُ بِاللّٰهِ تَعَالٰى

બહર હાલ ઐસે લોગોં કો બતૌરે ઈસ્લાહ કુછ કહા જાએ તો સમઝતે હૈં કે કુરઆને કરીમ સે રખે હુએ નામોં પર એ'તિરાઝ કિયા જા રહા હૈ ! હાલાંકે કુરઆને કરીમ સે નામ તજવીઝ કરને કે ભી કુછ

www.dawateislami.net

ઉસૂલ હૈં વરના તો કુરઆન મેં હિમાર (ગધા), કલ્બ (કુત્તા), ખિન્ઝીર (સુવર), બ-કરહ (ગાય), ફિરઔન (ખુદાઈ કા દા'વા કરને વાલા મશ્હૂર બાદશાહ), હામાન (મશ્હૂર કાફિર) વગૈરા કે અલ્ફાઝ ભી આએ હૈં તો ક્યા ઇન કે મા'ના ઔર નિસ્બત જાનને કે બા'દ ભી કોઈ ઇન અલ્ફાઝ કો અપને બચ્ચે યા બચ્ચી કા નામ રખને કે લિયે ઇસ્તિ'માલ કરને પર તય્યાર હોગા ? યકીનન નહીં.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

નેક શખ્સ કે નામ પર નામ રખને કી બ-ર-કત

હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ સે રિવાયત હૈ : مَا مِنْ قَوْمٍ یَکُوْنُ فِیْھِمْ رَجُلٌ صَالِحٌ فَیَمُوْتُ فَیَخْلُفُ فِیْھِمْ بِمَوْلُوْدٍ فَیُسَمُّوْنَہٗ بِاِسْمِہٖ اِلَّا خَلَفَھُمُ اللّٰہُ بِالْحُسْنٰی યા'ની : જિસ કૌમ મેં કોઈ નેક શખ્સ ઇન્તિકાલ કર જાએ, ઉસ કે ઇન્તિકાલ કે બા'દ ઉસ કૌમ મેં કોઈ બચ્ચા પૈદા હો, ઔર વોહ ઉસી બુઝુર્ગ શખ્સિય્યત કે નામ પર ઉસ બચ્ચે કા નામ રખેં, તો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ઇસ અચ્છા નામ રખને કે સબબ ઉન લોગોં કે લિયે ઉસ બચ્ચે મેં ભી વોહી નેક સિફાત પૈદા ફરમા દેગા. (ابن عساکر،۴۳/۴۴)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

નેક લોગોં કે નામ પર નામ રખો

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઇશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا સે રિવાયત હૈ કે **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : નેક લોગોં કે નામ પર નામ રખો ઔર અપની હાજતેં અચ્છે ચેહરે વાલોં (યા'ની નેક લોગોં) સે તલબ કરો. (المسند الفردوس،۲/۵۸،حدیث:۲۳۲۹)

www.dawateislami.net

નબિયોં કે નામ પર નામ રખો

અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيۡهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કે અસ્માએ મુબા-રકા ઔર સહાબએ કિરામ વ તાબેઈને ઉઝ્ઝામ ઔર ઔલિયાએ કિરામ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنۡهُم કે નામ પર નામ રખને ચાહિએં, જિસ કા એક ફાએદા તો યેહ હોગા કે બચ્ચે કા અપને અસ્લાફ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنۡهُم સે રૂહાની તઅલ્લુક કાઈમ હો જાએગા ઔર દૂસરા ઇન નેક હસ્તિયોં સે મૌસૂમ હોને કી બ-ર-કત સે બચ્ચે કી ઝિન્દગી પર મ-દની અ-સરાત મુરત્તબ હોંગે. તમામ નબિયોં કે સરદાર, મદીને કે તાજદાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : "અમ્બિયા (عَلَيۡهِمُ السَّلَام) કે નામ પર નામ રખો ઔર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે નઝદીક નામોં મેં ઝિયાદા પ્યારે નામ **અબ્દુલ્લાહ** વ **અબ્દુર્રહમાન** હૈં ઔર સચ્ચે નામ હારિસ ઔર હમામ હૈં ઔર "**હર્બ**" વ "**મુર્રહ**" બુરે નામ હૈં." (ابو داوٗد،کتاب الادب،باب فی تغییر الاسماء،٤/٣٧٤،حدیث:٤٩٥٠)

હઝરતે અલ્લામા અબ્દુર્રઊફ મનાવી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللّٰهِ الۡبَارِی ઇસ હદીસ કે તહ્ત લિખતે હૈં : અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيۡهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કે નામોં પર નામ રખને કી તરગીબ ઇસ લિયે દિલાઈ ગઈ ક્યૂંકે યેહ હઝરાત ઇન્સાનોં કે સરદાર હૈં, ઇન કે અખ્લાક સબ સે બેહતર, ઇન કે આ'માલ તમામ આ'માલ સે અચ્છે ઔર ઇન કે નામ તમામ નામોં સે અફઝલ હૈં લિહાઝા ઇન કે નામ પર નામ રખના શરફ વ સઆદત કા બાઇસ હૈ. (فیض القدیر،٣/٣٢٤)

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર **ખાન** عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ الۡحَنَّان ઇસ હદીસે પાક કે તહ્ત લિખતે હૈં : **હારિસ** કે મા'ના હૈં કમાઊ. **હર્સ** કહતે હૈં કમાઈ કો. "**હમામ**" કે મા'ના હૈં કસ્દ

www.dawateislami.net

વ ઈરાદા કરને વાલા ઔર હમ્મ કહતે હૈં ઈરાદે કો. કોઈ શખ્સ કમાઈ યા ઈરાદે સે ખાલી નહીં હોતા લિહાઝા યેહ નામ બહુત સચ્ચે હૈં, નામ મુતાબિક કામ કે હૈં. (મુફ્તી સાહિબ મઝીદ લિખતે હૈં :) **હર્બ** કે મા'ના હૈં જંગ વ ખૂંરેઝી, **મુર્રહ** કે મા'ના હૈં ઝગડાલૂ યા કડવી તબીઅત કા આદમી. **મુર્રહ** શૈતાન કા નામ ભી હૈ.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 6, સ. 425)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મહબૂબાને ખુદા કે નામોં પર નામ રખના મુસ્તહબ હૈ

ફી ઝમાના યેહ રવાજ ભી ઝોર પકડ ચુકા હૈ કે અપને બચ્ચોં કા નામ રખને કે લિયે નાવિલોં, ટીવી ડિરામોં ઔર ફિલ્મોં કે અદાકારોં કે નામ ભી ચુન લિયે જાતે હૈં, હાલાંકે મુસ્તહબ યેહ હૈ કે **અલ્લાહ** વાલોં કે નામ પર નામ રખા જાએ, ચુનાન્ચે આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه લિખતે હૈં : હદીસ સે સાબિત કે મહબૂબાને ખુદા અમ્બિયા વ ઔલિયા عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالثَّنَاء કે અસ્માએ તય્યિબા પર નામ રખના મુસ્તહબ હૈ જબ કે ઈન કે મખ્સૂસાત સે ન હો.[1] (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 24, સ. 685) બહારે શરીઅત મેં હૈ : અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કે અસ્માએ તય્યિબા ઔર સહાબા વ તાબેઈન વ બુઝુર્ગાને દીન કે નામ પર નામ રખના બેહતર હૈ. ઉમ્મીદ હૈ કે ઈન કી બ-ર-કત બચ્ચે કે શામિલે હાલ હો. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 356)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

مدینہ

1 ....મ-સલન મુહર્રિમ : હરામ કરને વાલા

www.dawateislami.net

નવાસોં કા નામ હસન ઔર હુસૈન રખા

હદીસ મેં હૈ સય્યિદુના ઇમામે હસન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી વિલાદત પર હુઝૂરે અક્દસ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم તશરીફ લે ગએ ઔર ઇર્શાદ ફરમાયા : મુઝે મેરા બેટા દિખાઓ ! તુમ ને ઉસ કા ક્યા નામ રખા ? મૌલા અલી (کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم) ને અર્ઝ કી : હર્બ. ફરમાયા : નહીં બલ્કે વોહ હસન હૈ. ફિર સય્યિદુના ઇમામે હુસૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી વિલાદત પર તશરીફ લે ગએ ઔર ફરમાયા : મુઝે મેરા બેટા દિખાઓ ! તુમ ને ઉસ કા ક્યા નામ રખા ? મૌલા અલી (کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم) ને અર્ઝ કી : હર્બ. ફરમાયા : નહીં બલ્કે વોહ હુસૈન હૈ, ફિર ઇમામ મોહસિન કી વિલાદત પર વોહી ફરમાયા મૌલા અલી (کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم) ને વોહી અર્ઝ કી. ફરમાયા : નહીં બલ્કે વોહ મોહસિન હૈ ફિર ફરમાયા : મૈં ને અપને બેટોં કે નામ દાવૂદ عَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કે બેટોં પર રખે.

(مسند امام احمد بن حنبل، مسند علی ابن ابی طالب، ۱/۲۱۱، ۲۱۲، حدیث:۲۷۶۹ و اسد الغابۃ، ۵/۷۷، رقم:۴۶۸۸)

શબર, શુબૈર, મુશ્બિર, હસન, હુસૈન, મોહસિન ઇન સે હમ-વઝ્ન વ હમ-મા'ના હૈં, ઇસ સે મૌલા અલી کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم કો તમ્બીહ હુઈ કે ઔલાદ કે નામ અખ્યાર કે નામોં પર રખને ચાહિએં લિહાઝા ઇન કે બા'દ અપને સાહિબ ઝાદોં કે નામ અબૂ બક્ર, ઉમર, ઉસ્માન, અબ્બાસ વૈગરહા રખે. (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 29, સ. 80)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

www.dawateislami.net

અપને શહઝાદે કા નામ હઝરતે ઇબ્રાહીમ عَلَیْہِ السَّلَام કે નામ પર રખા

હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન ફરમાતે હૈં કે શહન્શાહે મદીના, કરારે કલ્બો સીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઇર્શાદ ફરમાયા : રાત મેરે હાં બેટા હુવા હૈ, મૈં ને અપને બાપ (યા'ની **ખલીલુલ્લાહ** હઝરતે ઇબ્રાહીમ عَلَیْہِ السَّلَام) કે નામ પર ઉસ કા નામ **ઇબ્રાહીમ** (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ) રખા હૈ. (مسلم،کتاب الفضائل،باب رحمته صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّم الصبیان ۔الخ ص١٢٦٦،حدیث:٢٣١٥)

જબ કે હઝરતે સય્યિદુના અબૂ મૂસા અશ્અરી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ બયાન કરતે હૈં કે મેરે હાં બચ્ચે કી વિલાદત હુઈ, મૈં ઉસે નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે પાસ લાયા, આપ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઉસ કા નામ **ઇબ્રાહીમ** રખા, ઉસે ખજૂર ચબા કર ઘુટ્ટી દી, ઉસ કે લિયે બ-ર-કત કી દુઆ કી ઔર મેરે હવાલે કર દિયા. હઝરતે ઇબ્રાહીમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ મૂસા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કે સબ સે બડે બેટે થે.

(بخاری،کتاب العقیقة،باب تسمیة المولود غداة یولد لمن لم یعق وتحنیکه ، ٥٤٦/٣حدیث:٥٤٦٧)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ખુલાસએ કિતાબ

❁ બચ્ચે કા અચ્છા નામ રખના ચાહિયે ❁ મૈદાને મહશર મેં દુન્યા મેં રખે ગએ નામ સે પુકારા જાએગા ❁ સાતવેં દિન નામ રખના બેહતર હૈ પહલે ભી રખા જા સકતા હૈ ❁ નામ રખના વાલિદ કી ઝિમ્મેદારી હૈ ❁ બચ્ચે કા નામ મુન્તખબ કરતે વક્ત શર-ઈ અહકામ

www.dawateislami.net

કો પેશે નઝર રખના ચાહિયે ۞ નામ રખને સે પહલે અચ્છી અચ્છી નિય્યતેં કર લેની ચાહિએં ۞ કુછ નામ ઐસે હૈં જિન કા રખના અફ્ઝલ, કુછ કા રખના જાઇઝ, કુછ નામ ના મુનાસિબ ઔર કુછ ના જાઇઝ હૈં ۞ અગર કિસી મ-દની મુન્ને કા નામ "અબ્દ" સે શુરૂઅ કરના હો તો સબ સે અફ્ઝલ નામ **અબ્દુલ્લાહ** ઔર અબ્દુર્રહમાન હૈં ۞ મુહમ્મદ નામ બડા પ્યારા હૈ યેહ નામ રખને કે બડે ફવાઇદ વ સ-મરાત હૈં ۞ મુહમ્મદ બખ્શ, અહમદ બખ્શ, ગુલામે નબી વગૈરા નામ રખના જાઇઝ હૈ ۞ મુહમ્મદ નબી, અહમદ નબી, નબિય્યુઝમાન, મુહમ્મદ રસૂલ, અહમદ રસૂલ, નામ રખના જાઇઝ નહીં ۞ મુઈઝુદ્દીન કે મા'ના હૈં "દીન કો પનાહ દેને વાલા" ઔર અપના નામ ઐસા રખના સખ્ત અઝીમ તઝકિયએ નફ્સ વ ખુદ સિતાઈ હૈ ઔર વોહ હરામ હૈ (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 24, સ. 671) ۞ તાહા, યાસીન નામ ભી ન રખે જાએં ۞ ગફૂરુદ્દીન (નામ) ભી સખ્ત કબીહ વ શનીઅ હૈ ۞ નામોં કી એક કિસ્મ કુફ્ફાર સે મુખ્તસ હૈ જૈસે જિરજિસ, પુતરુસ ઔર યૂહન્ના વગૈરા ઇસ નૌઅ (યા'ની કિસ્મ) કે નામ મુસલ્માનોં કે લિયે રખને જાઇઝ નહીં ۞ બુરે નામ કો બદલ દેના ચાહિયે ۞ અપને ઘર, મહલ્લે, દુકાન ઔર ફેક્ટરી વગૈરા કા નામ ભી અચ્છા રખના ચાહિયે ۞ ઐસે નામ નહીં રખને ચાહિએં જિન મેં ખુદ સિતાઈ બહુત નુમાયાં હોતી હો ۞ નેકોં કે નામ પર નામ રખના બાઇસે બ-ર-કત હૈ ۞ હત્તલ મક્દૂર બુઝુર્ગાને દીન સે નામ રખવાના ચાહિયે ۞ લોગોં કે બુરે નામ રખના જાઇઝ નહીં હૈ ۞ કુન્યત રખના સુન્નત હૈ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

બચ્ચોં ઔર બચ્ચિયોં કે લિયે 538 પ્યારે પ્યારે નામ

બચ્ચોં કે લિયે 391 પ્યારે પ્યારે નામ

“અબ્દ” કી ઈઝાફત કે સાથ 59 રહમત ભરે નામ

عَبْدُ اللّٰه : અબ્દુલ્લાહ	(અલ્લાહ કા બન્દા)
عَبْدُ الرَّحْمٰن : અબ્દુર્રહમાન	(“બહુત મેહ્રબાન” કા બન્દા)
عَبْدُالْاَحَد : અબ્દુલ અહદ	(વાહિદો યક્તા કા બન્દા)
عَبْدُالْبَارِی : અબ્દુલ બારી	(બનાને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْبَاسِط : અબ્દુલ બાસિત	(કુશા-દગી વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْبَاقِی : અબ્દુલ બાકી	(હમેશા રહને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْبَصِیْر : અબ્દુલ બસીર	(દેખને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالتَّوَّاب : અબ્દુત્તવ્વાબ	(તૌબા કબૂલ કરને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْجَبَّار : અબ્દુલ જબ્બાર	(અ-ઝ-મત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْجَلِیْل : અબ્દુલ જલીલ	(બુઝુર્ગી વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْحَسِیْب : અબ્દુલ હસીબ	(કાફી હોને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْحَفِیْظ : અબ્દુલ હફીઝ	(હિફાઝત કરને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْحَق : અબ્દુલ હક	(ખુદાઈ કે લાઇક કા બન્દા)
عَبْدُالْحَکَم : અબ્દુલ હકમ	(ફૈસલા કરને વાલે કા બન્દા)

www.dawateislami.net

عَبْدُالْحَكِيْم : અબ્દુલ હકીમ	(હિક્મત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْحَلِيْم : અબ્દુલ હલીમ	(હિલ્મ (યા'ની ઝબ્ત વ તહમ્મુલ) વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْحَمِيْد : અબ્દુલ હમીદ	(ખૂબિયોં વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْحَیّ : અબ્દુલ હય્ય	(હમેશા ઝિન્દા રહને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْخَالِق : અબ્દુલ ખાલિક	(પૈદા કરને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالرَّافِع : અબ્દુર્રાફિઅ	(બુલન્દ કરને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُ الرَّحِيْم : અબ્દુર્રહીમ	("રહમત વાલે" કા બન્દા)
عَبْدُالرَّزَّاق : અબ્દુર્રઝ્ઝાક	(રિઝ્ક દેને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالرَّشِيْد : અબ્દુર્રશીદ	(સીધી તદબીર વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالرَّءُوْف : અબ્દુર્રઊફ	(નિહાયત મેહ્રબાન કા બન્દા)
عَبْدُالسَّلَام : અબ્દુસ્સલામ	(સલામતી દેને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالسَّمِيْع : અબ્દુસ્સમીઅ	(સુનને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالشَّكُوْر : અબ્દુશ્શકૂર	(કદ્ર ફરમાને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالصَّبُوْر : અબ્દુસ્સબૂર	(બુર્દ-બાર (યા'ની બા વુજૂદ કુદરતે કામિલા કે ગુનાહોં પર જલ્દી સઝા ન દેને વાલે) કા બન્દા)
عَبْدُالصَّمَد : અબ્દુસ્સમદ	(બે નિયાઝ કા બન્દા)
عَبْدُالْعَزِيْز : અબ્દુલ અઝીઝ	(ઇઝ્ઝત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْعَظِيْم : અબ્દુલ અઝીમ	(અ-ઝ-મત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْعَلِيْم : અબ્દુલ અલીમ	(ઇલ્મ વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْغَفَّار : અબ્દુલ ગફ્ફાર	(બહુત બખ્શને વાલે કા બન્દા)

www.dawateislami.net

عَبْدُالْغَفُوْر : અબ્દુલ ગફૂર	(બખ્શને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْغَنِی : અબ્દુલ ગની	(હર ચીઝ સે બે પરવા કા બન્દા)
عَبْدُالْفَتَّاح : અબ્દુલ ફત્તાહ	(બેહતરીન ફૈસલા કરને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْقَادِر : અબ્દુલ કાદિર	(કુદરત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْقُدُّوس : અબ્દુલ કુદૂસ	(હર ઐબ સે પાક કા બન્દા)
عَبْدُالْقَوِی : અબ્દુલ કવી	(કુવ્વત દેને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْکَبِیْر : અબ્દુલ કબીર	(સબ સે બડે કા બન્દા)
عَبْدُالْکَرِیْم : અબ્દુલ કરીમ	(બહુત કરમ ફરમાને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُاللَّطِیْف : અબ્દુલ્લતીફ	(લુત્ફો કરમ કરને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْمَاجِد : અબ્દુલ માજિદ	(બુઝુર્ગી વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْمَتِیْن : અબ્દુલ મતીન	(કુવ્વત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْمُجِیْب : અબ્દુલ મુજીબ	(દુઆએં કબૂલ કરને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْمَجِیْد : અબ્દુલ મજીદ	(ઇઝ્ઝત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْمَلِک : અબ્દુલ મલિક	(બાદશાહ કા બન્દા)
عَبْدُالْمُؤْمِن : અબ્દુલ મુઅમિન	(અમ્ન દેને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالنَّافِع : અબ્દુન્નાફેઅ	(નફઅ દેને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالنُّوْر : અબ્દુન્નૂર	(નૂર વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْوَاجِد : અબ્દુલ વાજિદ	(કુદરત વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْوَاحِد : અબ્દુલ વાહિદ	(ઝાત વ સિફાત મેં યક્તા કા બન્દા)

www.dawateislami.net

عَبْدُالْوَارِث : અબ્દુલ વારિસ	(વારિસ (યા'ની હમેશા બાકી રહને વાલે) કા બન્દા)
عَبْدُالْوَاسِع : અબ્દુલ વાસિઅ	(વુસ્અત દેને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْوَدُوْد : અબ્દુલ વદૂદ	(બહુત દોસ્ત રખને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْوَكِيْل : અબ્દુલ વકીલ	(કારસાઝ (યા'ની કામ બનાને વાલે) કા બન્દા)
عَبْدُالْوَلِى : અબ્દુલ વલી	(હિમાયતી કા બન્દા)
عَبْدُالْوَهَّاب : અબ્દુલ વહ્હાબ	(બહુત દેને વાલે કા બન્દા)
عَبْدُالْهَادِى : અબ્દુલ હાદી	(હિદાયત દેને વાલે કા બન્દા)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સરકારે મદીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા નામે અક્દસ

અર્ઝ : હુઝૂરે અક્દસ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા નામે અક્દસ ક્યા હૈ ?

ઈર્શાદ : હુઝૂર કે અ-લમે ઝાત (ઝાતી નામ) **દો** હૈં : કુતુબે સાબિકા મેં **અહમદ** હૈ ઔર કુરઆને કરીમ મેં **મુહમ્મદ** હૈ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ઔર હુઝૂર (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم) કે અસ્માએ સિફાત (યા'ની સિફાતી નામ) બે ગિનતી હૈં. અલ્લામા અહમદ ખતીબ કસ્તલાની (عَلَيْهِ رَحمَةُ اللّٰهِ الْغَنِى) ને **પાંચ સો** જમ્અ ફરમાએ.

(المواهب اللدنيه، الفصل الاول فى ذكر اسمائه الشريفة ......الخ ، ١/٣٦٦ملخصًا)

સીરતે શામી મેં **તીન સો** ઔર ઈઝાફા કિયે ઔર મૈં ને **છ**[6] **સો** ઔર મિલાએ. કુલ **ચૌદહ સો** હુએ ઔર હુઝૂર કે અસ્મા હર તબ્કે મેં મુખ્તલિફ હૈં ઔર હર હર જિન્સ મેં જુદાગાના હૈં, દરિયા મેં ઔર નામ હૈં પહાડોં મેં ઔર.

અર્ઝ : યેહ કસ્રતે અસ્મા કસ્રતે સિફાત પર દલાલત કરતી હૈ ?

ઈરશાદ : હાં : (મલ્ફૂઝાતે આ'લા હઝરત, સ. 92)

www.dawateislami.net

શાહે ખૈરુલ અનામ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે 119 બ-ર-કત વાલે નામ

اَحْسَن : અહ્‌સન	(વોહ ઝાત જિસ મેં અચ્છી સિફ઼ાત જમ્અ હોં)
اَحْشَم : અહ્‌શમ	(ઝિયાદા વકાર વ ઇત્મીનાન વાલા)
اَزْهَر : અઝહર	(સફ઼ેદ રંગત વાલા)
اَعْظَم : આ'ઝમ	(બરતર)
اَكْرَم : અકરમ	(બહુત મેહ્‌રબાન, બહુત સખી)
اَمَان : અમાન	(પનાહ, હિફ઼ાઝત)
اَمْجَد : અમજદ	(બુઝુર્ગી ઔર શરફ઼ વાલા)
اَمِين : અમીન	(અમાનત દાર)
بَدْر : બદ્ર	(મુકમ્મલ ચાંદ)
بُرْهَان : બુરહાન	(હુજ્જત, દલીલ જિસ મેં શક શુબા ન હો)
بَشِير : બશીર	(ખુશ ખબરી દેને વાલા)
جَوَّاد : જવ્વાદ	(સખી)
حَاتِم : હાતિમ	(ફ઼ૈસલા કરને વાલા)
حَامِد : હામિદ	(હમ્દ કરને વાલા)
حَبِيب : હબીબ	(પ્યારા)
حَسِيب : હસીબ	(કાફ઼ી, ઇઝ્ઝત વ શરફ઼ વાલી હસ્તી)
حَكِيم : હકીમ	(સાહિબે હિક્મત)
حَلِيم : હલીમ	(બુર્દ-બાર, બરદાશ્ત વાલા)

---

1 .....**સખી** વોહ જો ખુદ ખાએ ઔરોં કો ભી ખિલાએ, **જવ્વાદ** વોહ જો ખુદ ન ખાએ ઔરોં કો ખિલાએ ઇસી લિયે રબ عَزَّوَجَلَّ કો **સખી** નહીં કહતે **જવ્વાદ** કહતે હૈં.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 2, સ. 199)

www.dawateislami.net

حَمَّاد : હમ્માદ	(કસરત સે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી હમ્દ કરને વાલા)
حَنِيف : હનીફ	(ઈસ્લામ પર સાબિત કદમ)
دَامِغ : દામિગ	(બાતિલ કી સરકોબી કરને વાલા)
رَاغِب : રાગિબ	(માઈલ, ખ્વાહિશ મન્દ)
رَحِيم : રહીમ	(રહ્મ વાલા)
رَشِيد : રશીદ	(સીધા, ઈસ્તિકામત વાલા)
رَفِيق : રફીક	(બહુત ઝિયાદા મેહ્રબાની ફરમાને વાલા)
رَءُوف : રઊફ	(નર્મ દિલ)
زَاهِد : ઝાહિદ	(દુન્યા સે બે રગ્બત)
زَاهِر : ઝાહિર	(ચમકદાર રંગત વાલા, રોશન ચેહરે વાલા)
زَيْن : ઝૈન	(સૂરતો સીરત દોનોં એ'તિબાર સે કામિલ વ ખૂબ સૂરત)
سَاجِد : સાજિદ	(સજદા કરને વાલા)
سَخِي : સખી	(સખાવત કરને વાલા)
سَدِيْد : સદીદ	(દુરુસ્ત કરને વાલા)
سِرَاج : સિરાજ	(સૂરજ)
سَعِيد : સઈદ	(સઆદત મન્દ, ખુશ નસીબ)
سُلْطَان : સુલ્તાન	(બાદશાહ, હુજ્જત, કવી દલીલ)
سَيْف : સૈફ	(તલવાર)
شَاكِر : શાકિર	(શુક્ર અદા કરને વાલા)

www.dawateislami.net

شَاهِد : શાહિદ	(ગવાહી દેને વાલા)
شَرِيف : શરીફ઼	(બુલન્દ મર્તબા)
شَفِيع : શફ઼ીઅ	(શફ઼ાઅત કરને વાલા)
شَفِيق : શફ઼ીક	(મેહ્રબાન, હમદર્દ)
شَهِير : શહીર	(શોહરત વાલા)
صَابِر : સાબિર	(સબ્ર કરને વાલા)
صَادِق : સાદિક	(સચ્ચા)
ضِيَاء : ઝ઼િયા	(રોશની, ચમક)
طَاهِر : તાહિર	(પાક)
طَبِيب : તબીબ	(બીમારોં કા ઇલાજ કરને વાલા)
طَيِّب : તય્યિબ	(પાક)
ظَاهِر : ઝ઼ાહિર	(વાઝ઼ેહ ઔર રોશન)
عَابِد : આબિદ	(ઇબાદત ગુઝ઼ાર)
عَادِل : આદિલ	(અદ્લ કરને વાલા)
عَارِف : આરિફ઼	(પહચાનને વાલા)
عَاقِب : આકિબ	(સબ સે આખિર મેં આને વાલા, જા નશીન)
عَزِيز : અઝ઼ીઝ઼	(ગાલિબ)
عَظِيم : અઝ઼ીમ	(બુઝ઼ુર્ગી ઔર અ-ઝ઼મત વાલા)
عِمَاد : ઇમાદ	(સુતૂન, કાબિલે એ'તિમાદ સરદાર, સખ્તિયોં મેં લોગ જિસ કી તરફ઼ ભાગ કર આએં)

www.dawateislami.net

غِیَاث : ગિયાસ	(કસીર બારિશ)
فَاتِح : ફાતેહ	(ખોલને વાલા, શુરૂઅ કરને વાલા)
فَاضِل : ફાઝિલ	(કામિલ ઈલ્મ વાલા, કસીર ફઝીલત વાલા)
قَاسِم : કાસિમ	(તક્સીમ કરને વાલા)
قَمَر : કમર	(ચાંદ)
قَوِی : કવી	(કુવ્વત વાલા)
کَامِل : કામિલ	(મુકમ્મલ)
کَرِیم : કરીમ	(સખી)
کَفِیُل : કફીલ	(કફાલત કરને વાલા)
کَوُکَب : કૌકબ	(રોશન તારા)
لَبِیُب : લબીબ	(અક્લમન્દ, દાના)
مَاجِد : માજિદ	(કાબિલે એહતિરામ, મુઅઝ્ઝઝ આદમી)
مَامُوُن : મામૂન	(જિસ કે પાસ અમાનત રખને પર એ'તિમાદ હો)
مُبَارَک : મુબારક	(બાઈસે બ-ર-કત, નેક, સઈદ)
مُبَشِّر : મુબશ્શિર	(ખુશ ખબરી સુનાને વાલા)
مُبِیُن : મુબીન	(રોશન, ઝાહિર)
مَتِیُن : મતીન	(મઝબૂત)
مُجَاهِد : મુજાહિદ	(જિહાદ કરને વાલા)
مُجُتَبٰی : મુજતબા	(મુન્તખબ શુદા)

www.dawateislami.net

مُجِیب : મુજીબ	(જવાબ દેને વાલા, હાજત રવાઈ કરને વાલા)
مَحفُوظ : મહફૂઝ	(વોહ શખ્સિય્યત જિસ કી હિફાઝત કી ગઈ)
مُحَمَّد : મુહમ્મદ	(જિસ કી તા'રીફ કી જાએ)
مَحمُود : મહમૂદ	(તા'રીફ કે કાબિલ)
مُختَار : મુખ્તાર	(ચુના હુવા, મુન્તખબ)
مُدَّثِر : મુદસ્સિર	(ચાદર ઓઢને વાલા)
مُرتَضٰی : મુર્તઝા	(બરગુઝીદા, બુઝુર્ગી વાલા)
مُزَّمِّل : મુઝ્ઝમ્મિલ	(કમ્બલ પોશ)
مُستَجِیب : મુસ્તજીબ	(ઈતાઅત કરને વાલા)
مُستَقِیم : મુસ્તકીમ	(સીધે રાસ્તે પર ચલને વાલા)
مَسعُود : મસઊદ	(સઆદત મન્દ)
مَشهُود : મશહૂદ	(ગવાહી દિયા ગયા)
مِصبَاح : મિસ્બાહ	(ચરાગ)
مُصَدِّق : મુસદ્દિક	(તસ્દીક કરને વાલા)
مُصطَفٰی : મુસ્તફા	(ચુના હુવા)
مُطِیع : મુતીઅ	(ઈતાઅત ગુઝાર)
مُظَفَّر : મુઝફ્ફર	(વોહ હસ્તી જિસે દુશ્મનોં પર ફત્હ અતા કી ગઈ હો)
مُعَظَّم : મુઅઝ્ઝમ	(બુઝુર્ગ, વાજિબુત્તા'ઝીમ)
مُعَلِّم : મુઅલ્લિમ	(સિખાને વાલા)

www.dawateislami.net

مُعِین : મુઈન	(મદદગાર)
مُقْتَصِد : મુક્તસિદ	(દરમિયાની ચાલ ચલને વાલા)
مُکَرَّم : મુકર્રમ	(ઇઝ્ઝત વાલા)
مُنْصِف : મુન્સિફ	(ઇન્સાફ કરને વાલા)
مَنْصُور : મન્સૂર	(મદદ યાફ્તા, નુસરત યાફ્તા)
مُنِیْب : મુનીબ	(હુક્મ માનને વાલા)
مُنِیر : મુનીર	(રોશન કરને વાલા)
نَاسِک : નાસિક	(ઇબાદત કરને વાલા)
نَاشِر : નાશિર	(કિસી ચીઝ કે લપેટ લેને કે બા'દ ઉસે ઝાહિર કરને વાલા)
نَاصِب : નાસિબ	(દીન કે અહકામ કો બયાન કરને વાલા)
ناصِح : નાસેહ	(નસીહત કરને વાલા)
ناصِر : નાસિર	(મદદ કરને વાલા)
نَجْم : નજ્મ	(સિતારા)
نَجِیْب : નજીબ	(અચ્છે નસબ વાલા, પસન્દીદા)
نَجِیْد : નજીદ	(રાહનુમા, માહિર)
نَذِیر : નઝીર	(ડરાને વાલા)
نَقِیْب : નકીબ	(સરદાર, કફાલત કરને વાલા)
نُوْر : નૂર	(રોશની)
هُمَام : હુમામ	(બા અ-ઝમત બાદશાહ)

www.dawateislami.net

وَاجِد : વાજિદ	(આલિમ, ગની)
وَاسِط : વાસિત	(દરમિયાના)
وَاسِع : વાસેઅ	(કસરત સે દેને વાલા)
وَاعِد : વાઇદ	(વા'દા કરને વાલા)
وَسِيْم : વસીમ	(હસીન ચેહરે વાલા, ખૂબ સૂરત)
وَلِی : વલી	(**અલ્લાહ** કા દોસ્ત)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

26 અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیْہِمُ السَّلَام કે અ-ઝમત વાલે નામ

સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی લિખતે હૈં : હઝરતે આદમ عَلَیْہِ السَّلَام સે હમારે હુઝૂર સય્યિદે આલમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم તક **અલ્લાહ** તઆલા ને બહુત સે નબી ભેજે, બા'ઝ કા સરીહ ઝિક્ર કુરઆને મજીદ મેં હૈ ઔર બા'ઝ કા નહીં. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 48)

مُحَمَّد : મુહમ્મદ	(જિસ કી બહુત તા'રીફ કી જાએ)
آدَم : આદમ	(મિટ્ટી સે પૈદા હોને વાલે)
اِبراهيم : ઇબ્રાહીમ	(મેહ્રબાન બાપ)
اِدرِيس : ઇદરીસ	(દર્સ દેને વાલા)
اِسحاق : ઇસ્હાક	(બહુત મુસ્કુરાને વાલા)
اِسماعيل : ઇસ્માઇલ	(**અલ્લાહ** તઆલા કી ઇતાઅત કરને વાલા)
اِلياس : ઇલ્યાસ	(ન ભાગને વાલા બહાદુર શખ્સ)

www.dawateislami.net

اَیُّوب : અય્યૂબ	(ફરમાં બરદાર)
دَانِیال : દાનિયાલ	(ફૈસલએ ઈલાહી)
داوٗد : દાવૂદ	(મહબૂબે ઈલાહી)
ذُوالْكِفْل : ઝુલ કિફ્લ	(ઝિમ્મા લેને વાલા)
زَكَرِيَّا : ઝ-કરિય્યા	(**અલ્લાહ** કા ઝિક્ર કરને વાલા)
سُلَيمان : સુલૈમાન	(બે ઐબ શખ્સ)
شُعَيب : શુઐબ	(છોટી જમાઅત)
صالِح : સાલેહ	(નેક, બા અમલ)
عُزَيْر : ઉઝૈર	(મદદગાર)
عيسٰی : ઈસા	(શરીફુન્નફ્સ)
لُوط : લૂત	(દિલી મહબ્બત, છુપા હુવા)
مُوسٰی : મૂસા	(વોહ બચ્ચા જિસે દરખ્ત ઔર પાની કે દરમિયાન ડાલા ગયા હો ક્યૂંકે કિબ્તી ઝબાન મેં પાની કો "મૂ" ઔર દરખ્ત કો "સા" કહતે હૈં)
نُوح : નૂહ	(ખૌફે ખુદા સે બ કસરત રોને વાલા)
هارُون : હારૂન	(હર દિલ અઝીઝ ઔર મહબૂબ)
هُود : હૂદ	(તૌબા કર કે હક કી તરફ રુજૂઅ કરને વાલા)
يَحيٰی : યહ્યા	(ઝિન્દગી વાલા)
يَعقُوب : યા'કૂબ	(તઆકુબ કરને વાલા)
يُوسُف : યૂસુફ	(નિહાયત ખૂબ સૂરત)

www.dawateislami.net

يُونُس : યૂનુસ	(ઉન્સ વાલે, મછલી વાલે)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

શાહે અનામ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે 3 શહઝાદોં કે મુબારક નામ

قاسِم : કાસિમ	(તક્સીમ કરને વાલા)
عبداللّٰہ : અબ્દુલ્લાહ	(અલ્લાહ કા બન્દા)
اِبراهیم : ઈબ્રાહીમ	(મેહ્‌રબાન બાપ)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે 5 નવાસોં કે મુકદ્દસ નામ

عبدُاللّٰہ : અબ્દુલ્લાહ	(અલ્લાહ કા બન્દા)
حَسَن : હસન	(અચ્છા)
حُسَین : હુસૈન	(ખૂબ સૂરત)
مُحسِن : મોહસિન	(ભલાઈ કરને વાલા)
علی : અલી	(બુલન્દ)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અ-શ-રએ મુબશ્શરા (યા'ની જન્નત કી ખુશૂસી બિશારત પાને વાલે દસ સહાબએ કિરામ) કે પ્યારે પ્યારે નામ

ابو بَکر : અબૂ બક્ર	(ઔ-લવિય્યત વાલે (યા'ની અફ્ઝલિય્યત વાલે))

www.dawateislami.net

عُمَر : ઉમર	(ઝિન્દગી)
عثمان : ઉસ્માન	(કોશિશ કરને વાલા)
علی : અલી	(બુલન્દ)
طَلْحَه : તલ્હા	(ખાલી પેટ)
زُبَير : ઝુબૈર	(તાકત વર)
عبدالرحمٰن : અબ્દુર્રહમાન	(બહુત મેહ્‌રબાની કરને વાલે કા બન્દા)
سَعْد : સા'દ	(ખુશ નસીબ)
سَعِيد : સઈદ	(મુબારક)
ابو عُبَيده : અબૂ ઉબૈદા	(છોટી કનીઝ વાલા)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કે 135 પાકીઝા નામ

اَخْرَم : અખ્રમ	(વોહ ટીલા જો કિસી નશેબ મેં ઉતરતા હો)
اَزْهَر : અઝહર	(ચમકદાર વ સાફ રંગ વાલા)
اَسَد : અસદ	(શેર)
اَسْعَد : અસ્અદ	(બહુત કામ્યાબ)
اَسْلَم : અસ્લમ	(ઝિયાદા સલામતી વાલા)
اُسَيد : ઉસૈદ	(છોટા શેર)
اَشْرَف : અશરફ	(ઝિયાદા શરાફત વાલા)

www.dawateislami.net

اَنَس : અનસ	(જિસ સે ઉન્સ હાસિલ કિયા જાતા હો, ઉલ્ફત, સુકૂને કલ્બ
اَنِیْس : અનીસ	(માનૂસ, ઉન્સિય્યત (યા'ની મહબ્બત) દેને વાલા)
بَدْر : બદ્ર	(ચૌદહવીં રાત કા મુકમ્મલ ચાંદ)
بِلال : બિલાલ	(પાની, હર વોહ ચીઝ જિસ સે હલ્ક કો તર કિયા જાએ)
ثابِت : સાબિત	(મુસ્તકિલ મિઝાજ)
ثُمَامَہ : સુમામા	(ભરી શાખોં વાલા એક પૌદા)
ثَوْبَان : સૌબાન	(તૌબા કરને વાલા)
جابِر : જાબિર	(ઝોર વાલા)
جُبَیْر : જુબૈર	(ઝબર દસ્ત)
جَعْفَر : જા'ફર	(બહુત વસીઅ નહ્ર)
حابِس : હાબિસ	(રોકને વાલા)
حاتِم : હાતિમ	(બુલન્દ હૌસલા, સખી, ફૈસલા કરને વાલા)
حاجِب : હાજિબ	(હિફાઝત કરને વાલા)
حارِث : હારિસ	(કમાને વાલા)
حازِم : હાઝિમ	(દૂર અન્દેશ, તેઝ નઝર વાલા)
حاطِب : હાતિબ	(દરખ્ત કાટ કર લકડિયાં જમ્અ કરને વાલા)
حُبَاب : હુબાબ	(મહબૂબ, દોસ્ત)
حِبَّان : હિબ્બાન	(નૂરાની ચેહરે વાલા)
حُذَیْفَہ : હુઝૈફા	(બે ઐબ)

www.dawateislami.net

حُر : હુર	(ખાલિસ, હર કિસ્મ કી આમેઝિશ સે પાક, આઝાદ, શરીફ)
حَسَّان : હસ્સાન	(બહુત હસીનો જમીલ)
حَكِيم : હકીમ	(દાના, તબીબ, હોશિયાર)
حَمَّاد : હમ્માદ	(બહુત ઝિયાદા તા'રીફ કરને વાલા)
حُمْرَان : હુમરાન	(સુર્ખ રંગ વાલા)
حَمزَه : હમ્ઝા	(શેર)
حُمَيد : હુમૈદ	(બુઝુર્ગ)
حَنْظَلَه : હન્ઝલા	(એક દરખ્ત કા નામ)
حُنَيف : હુનૈફ	(શર સે ખૈર કી તરફ માઈલ હોને વાલા, સીધા જિસ મેં કોઈ ટેઢાપન ન હો)
خالِد : ખાલિદ	(દેર પા)
خَبَّاب : ખબ્બાબ	(તેઝ તેઝ ચલને વાલા)
خُبَيب : ખુબૈબ	(ગહરા ગઢા)
خُفَاف : ખુફાફ	(હોશિયાર વ ઝહીન)
خَلَّاد : ખલ્લાદ	(મકાન મેં તવીલ અર્સા ઈકામત ઈખ્તિયાર કરને વાલા)
دَارِم : દારિમ	(જિસ કી હડ્ડી કો ગોશ્ત ને ઢક દિયા હો)
دَيْلَم : દૈલમ	(મુઆ-મલા ફહ્મ ઔર બસીરત રખને વાલા શખ્સ)
ذَابِل : ઝાબિલ	(દુબ્લા પતલા)
ذَكْوَان : ઝક્વાન	(હોશિયાર ઔર ઝહીન)
راشِد : રાશિદ	(હિદાયત યાફતા)

www.dawateislami.net

زَارِع : ઝારેઅ	(કાશ્ત-કાર)
زَاهِر : ઝાહિર	(રોશન)
زُبَيْر : ઝુબૈર	(જાનદાર, તાકત વર આદમી)
زِيَاد : ઝિયાદ	(ઈઝાફા, બઢોતરી, કસરત)
زَيد : ઝૈદ	(ઈઝાફા, બઢોતરી, કસરત)
سَارِيَه : સારિયા	(રાત મેં ચલને વાલા)
سَالِف : સાલિફ	(ફઝલો કમાલ યા ઉમ્ર મેં બઢા હુવા)
سالِم : સાલિમ	(આફત વ અમરાઝ સે છુટકારા પાને વાલા)
سائِب : સાઈબ	(ખુલે દિલ સે સખાવત કરને વાલા)
سُفيان : સુફયાન	(જલ્દી પરવાઝ કરને વાલા)
سَلْمان : સલમાન	(ફરમાં બરદાર, હર ઐબ સે પાક)
سُلَيم : સુલૈમ	(બેઐબ, સહીહ વ સાલિમ, સાફ સુથરા, આફાત સે બચા હુવા)
سِمَاک : સિમાક	(બુલન્દ ચીઝ)
سَمْعَان : સમઆન	(મુતીઅ વ ફરમાં બરદાર)
سُمَير : સુમૈર	(રાત કો સાથી સે બાતેં કરને વાલા, કિસ્સા કહાની કહના)
سِنَان : સિનાન	(નેઝા)
سَهْل : સહ્લ	(નર્મ મિઝાજ, આસાન)
سُهَيل : સુહૈલ	(નર્મ બરતાવ કરને વાલા)
سَيف : સૈફ	(તલવાર)

www.dawateislami.net

شُجَاع : શુજાઅ	(બહાદુર)
شَدَّاد : શદ્દાદ	(બહુત કુવ્વત રખને વાલા બહાદુર શખ્સ)
شُرَيح : શુરૈહ	(ગોશ્ત કે પતલે ટુકડે કરને વાલા, મહફૂઝ, જિસ કા સીના ખોલ દિયા ગયા હો, વાઝેહ)
شَرِيُک : શરીક	(હિસ્સેદાર)
شَمْعُون : શમ્ઊન	(મુતીઓ ફરમાં બરદાર)
شَيْبَان : શૈબાન	(સફેદ, ઠન્ડા, બર્ફ)
صُبَيْح : સુબૈહ	(રોશન ચેહરે વાલા)
صَفْوَان : સફ્વાન	(ચિકના પથ્થર, ચિકની ચટ્ટાન)
ضَمْضَم : ઝમઝમ	(દિલેર)
طَارِق : તારિક	(રોશન સિતારા)
طُفَيْل : તુફૈલ	(વસીલા)
ظُهَير : ઝુહૈર	(મદદગાર)
عاصِم : આસિમ	(મુહાફિઝ, બચાને વાલા)
عاقِل : આકિલ	(અક્લ વાલા, હોશિયાર)
عَبَّاد : અબ્બાદ	(બન્દા, ઈબાદત ગુઝાર)
عَبَّاس : અબ્બાસ	(વોહ શેર જિસે દેખ કર દૂસરે શેર ભાગ જાતે હોં)
عَتِيق : અતીક	(શરીફ, આઝાદ)
عُرْوَه : ઉર્વહ	(શેર, કાબિલે એ'તિમાદ)
عَفَّان : અફ્ફાન	(બહુત ઝિયાદા પાક દામન)

www.dawateislami.net

عُقَیل : ઉકૈલ	(દાના, ઝહીન આદમી)
عَمَّار : અમ્માર	(તહમ્મુલ મિઝાજ, બા વકાર)
عُمَیر : ઉમૈર	(લબરેઝ)
غَسَّان : ગસ્સાન	(દિલ કી ગહરાઈ)
فُضَیل : ફુઝૈલ	(ફઝીલત વાલા)
قارِب : કારિબ	(છોટી કશ્તી)
قَتَادَہ : કતાદા	(એક દરખ્ત)
قُطبَہ : કુત્બા	(સરદાર)
کَثِیر : કસીર	(બહુત, વાફિર, ઝિયાદા)
کَوکَب : કૌકબ	(રોશન સિતારા, કૌમ કા સરદાર)
کَهمَس : કહ્મસ	(શેર)
لاحِب : લાહિબ	(ખુલા ઔર વાઝેહ રાસ્તા)
لاحِق : લાહિક	(મિલને વાલા)
لَبِید : લબીદ	(મકાન મેં કિયામ કરને વાલા)
لُقمَان : લુકમાન	(બડા દાના આદમી, નિહાયત તજરિબા કાર આદમી)
ماتِع : માતેઅ	(બહુત ઉમ્દા ચીઝ)
مَازِن : માઝિન	(બારિશ બરસાને વાલા બાદલ)
مالِک : માલિક	(મિલ્કિય્યત રખને વાલા)
مِدلَاج : મિદલાજ	(જો રાત મેં ચલને યા સફર કરને કા આદી હો)

www.dawateislami.net

مَرْزُوْق : મરઝૂક	(ખુશહાલ)
مَسعُود : મસઊદ	(ખુશ નસીબ, કામ્યાબ)
مُصعب : મુસ્અબ	(બરદાશ્ત કરને વાલા)
مُطَرِّف : મુતર્રિફ	(કનારે વાલા)
مَظْهَر : મઝ્હર	(મન્ઝર, શક્લ, ઝાહિર હોને કા મકામ)
مُعَاذ : મુઆઝ	(પનાહ કી જગહ)
مُعَاوِيه : મુઆવિયા	(આવાઝ ખીંચને વાલા)
مَعقِل : મા'કિલ	(પનાહ ગાહ)
مُعَوِّذ : મુઅવ્વિઝ	(પનાહ કી દુઆ દેને વાલા)
مُغِيث : મુગીસ	(ફરિયાદ સુનને વાલા)
مِقْدَاد : મિક્દાદ	(એક ચીઝ કો દો હિસ્સોં મેં તક્સીમ કરને વાલા)
مِقْدَام : મિક્દામ	(બહાદુર, લડાઈ મેં સબ સે આગે રહને વાલા)
مَكْحُول : મક્હૂલ	(જિસ કી આંખોં મેં સુર્મા લગા હો)
مُنِيب : મુનીબ	(ખુદા કી તરફ રુજૂઅ કરને વાલા)
مُنذِر : મુન્ઝિર	(ડરાને વાલા)
مُنكَدِر : મુન્કદિર	(ઝપટને વાલા)
مِنهَال : મિન્હાલ	(ઇન્તિહાઈ સખી)
مُؤنِس : મૂનિસ	(દોસ્ત, ગમ ખ્વાર)
مَيمُون : મૈમૂન	(બા બ-ર-કત, ખુશ બખ્ત)

www.dawateislami.net

نَاعِم : નાઈમ	(ખુશહાલ ઝિન્દગી બસર કરને વાલા)
نَافِع : નાફેઅ	(નફ્અ દેને વાલા)
نَصِیب : નસીબ	(હિસ્સા)
نُعْمَان : નો'માન	(ને'મતેં પાને વાલા)
نُعَیم : નુઐમ	(સાહિબે ને'મત)
نَوْفَل : નૌફલ	(ફય્યાઝ, સખી, દરિયા દિલ)
وَاسِع : વાસેઅ	(વુસ્અત દેને વાલા)
وَاقِد : વાકિદ	(આગ રોશન કરને વાલા)
وَائِل : વાઇલ	(પનાહ મેં આને વાલા)
هِلَال : હિલાલ	(પહલી તારીખ કા ચાંદ)
یَاسِر : યાસિર	(આસાની વ નરમી)
یَامِین : યામીન	(બા બ-ર-કત)
یَسَار : યસાર	(દૌલત મન્દ, અમીર કબીર)
یَمَان : યમાન	(બ-ર-કત વાલા)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

બુઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰی કે 27 મુબારક નામ

اَرْسَلَان (અર-સલાન)	(શેર. હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન અર-સલાન મિસ્રી عَلَیْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی કે વાલિદ જો ખુદ ભી બહુત બડે બુઝુર્ગ થે, મઝારે મુબારક મિસ્ર મેં હૈ)

www.dawateislami.net

تَقِیّ (તકી)	(પરહેઝ ગાર. આ'લા હઝરત رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ કે દાદા કે સગે ભાઈ ઈમામુલ ઉ-લમા મૌલાના તકી અલી ખાન عَلَیْہِ رَحمَۃُ الرَّحْمٰن)
جَمَال (જમાલ)	હુસ્ન. આ'લા હઝરત رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ કે ખલીફા શૈખ મુહમ્મદ જમાલ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ જો અરબ કે બાશિન્દે થે)
جُنَید (જુનૈદ)	(છોટા લશ્કર. મશ્હૂર વલિય્યુલ્લાહ હઝરતે સય્યિદુના જુનૈદ બગદાદી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْہَادِی)
جِیْوَن (જીવન)	(ઝિન્દગી, હયાત, વુજૂદ. નૂરુલ અન્વાર ઔર તફસીરાતે અહમદિય્યા કે મુસન્નિફ જો મુલ્લા જીવન કે નામ સે મશ્હૂર હૈં, અસ્લ નામ શૈખ અહમદ બિન અબી સઈદ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ)
حاکِم (હાકિમ)	(સરદાર. હદીસ કી મશ્હૂર કિતાબ **અલ મુસ્તદરક અલસ્સહીહૈન** કે મુઅલ્લિફ હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ જો ઈમામ હાકિમ કે નામ સે મશ્હૂર હૈં)
حَشْمَت (હશ્મત)	(બુઝુર્ગી, શાનો શૌકત. શેરે બેશએ અહલે સુન્નત મૌલાના હશ્મત અલી ખાન عَلَیْہِ رَحمَۃُ الرَّحْمٰن
خلیل (ખલીલ)	(સચ્ચા દોસ્ત. મશ્હૂર સુન્ની આલિમ ખલીલે મિલ્લત મુફ્તી મુહમ્મદ ખલીલ ખાન બ-રકાતી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی)
دِیْدَار (દીદાર)	(જલ્વા, નઝારા. ખલીફએ આ'લા હઝરત મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ દીદાર અલી શાહ અલ્વરી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی)
رَزِین (રઝીન)	(બા વકાર, બુર્દ-બાર, સન્જીદા. જલીલુલ કદ્ર મુહદ્દિસ હાફિઝ રઝીન અબ્દરી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی)
رَیحَان (રૈહાન)	(ગુલાબ કે ઈલાવા તમામ ફૂલોં કો રૈહાન કહતે હૈં. રૈહાને મિલ્લત મૌલાના મુહમ્મદ રૈહાન રઝા ખાન عَلَیْہِ رَحمَۃُ الرَّحْمٰن)

www.dawateislami.net

زَمِیل (ઝમીલ)	(રદીફ, પિછલા સુવાર. તાબેઈ બુઝુર્ગ હઝરતે સય્યિદુના ઝમીલ બિન અબ્બાસ رَحۡمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ)
سَرفَراز (સરફરાઝ)	(મુઅઝ્ઝઝ. ખલીફએ આ'લા હઝરત મૌલાના સરફરાઝ અહમદ رَحۡمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ
شریف (શરીફ)	બુઝુર્ગ, આલી ખાનદાન. ખલીફએ આ'લા હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ શરીફ કોટ્લવી رَحۡمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ)
شَہباز (શહબાઝ)	(શાહીન. મશ્હૂર સૂફી બુઝુર્ગ શહબાઝ કલન્દર رَحۡمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ)
عَدنَان (અદનાન)	(હઝરતે સય્યિદુના ઈસ્માઈલ عَلَیۡہِ السَّلَام કી ઔલાદ મેં સે હમારે નબી صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે જદ્દે આ'લા કા નામ)
عِرفَان (ઇરફાન)	(શનાખ્ત, પહચાન. ખલીફએ આ'લા હઝરત મૌલાના ઈરફાન અહમદ બૈસલપૂરી عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡقَوِی)
عطاء (અતા)	(બખ્શિશ, ઈન્આમ. મશ્હૂર તાબેઈ બુઝુર્ગ હઝરતે સય્યિદુના અતા બિન યસાર عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡغَفَّار)
عَقِیل (અકીલ)	(દાના, ઝકી. શામ કે એક બા કરામત વલિય્યુલ્લાહ હઝરતે સય્યિદુના અકીલ رَحۡمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ)
عِمرَان (ઇમરાન)	(હઝરતે સય્યિદુના ઈસા عَلَیۡہِ السَّلَام કે નાના કા નામ)
ظَفر (ઝફર)	(કામ્યાબી. ખલીફએ આ'લા હઝરત મલિકુલ ઉ-લમા હઝરતે અલ્લામા મૌલાના ઝ-ફરુદ્દીન કાદિરી ર-ઝવી عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡقَوِی)
مُجَاہِد (મુજાહિદ)	(અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી રાહ મેં લડને વાલા. મશ્હૂર તાબેઈ બુઝુર્ગ હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ મુજાહિદ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡوَاحِد)
مَعرُوف (મા'રૂફ)	(મશ્હૂર વલિય્યુલ્લાહ હઝરતે સય્યિદુના મા'રૂફ કરખી عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡقَوِی)

www.dawateislami.net

نَقِی (નકી)	(પાક, સાફ, ખાલિસ. આ'લા હઝરત رَحْمَۃُاللہِ تَعَالٰی عَلَیْہ કે વાલિદ મૌલાના નકી અલી ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الرَّحْمٰن)
ھاشِم (હાશિમ)	(રોટિયોં કે છોટે છોટે ટુકડે કરને વાલા. સરકારે મદીના صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે પરદાદા હાશિમ બિન અબ્દે મનાફ જિન કા અસ્લી નામ અમ્ર થા)
وارِث (વારિસ)	(મદદગાર, હિમાયતી. મશ્હૂર સૂફી બુઝુર્ગ હઝરતે સય્યિદુના વારિસ શાહ رَحْمَۃُاللہِ تَعَالٰی عَلَیْہ)
وَھب (વહ્બ)	(અતા વ બખ્શિશ. હમારે નબી صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે નાના કા નામ)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

નિસ્બતોં વાલે 8 મુ-તફર્રિક નામ

آصف (આસફ)	(હઝરતે સય્યિદુના સુલૈમાન عَلَیْہِ السَّلَام કે વઝીર કા નામ, મજાઝન હર લાઇક વઝીર)
اُحُد (ઉહુદ)	(એક આશિકે રસૂલ પહાડ કા નામ)
اَیَّاز (અય્યાઝ)	(મહમૂદ બાદશાહ કે એક ઝહીન ઔર નેક ગુલામ કા નામ)
حُنَین (હુનૈન)	(સરકારે મદીના صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે એક ગુલામ કા નામ, મક્કએ મુઅઝ્ઝમા ઔર તાઇફ કે દરમિયાન એક વાદી કા નામ જહાં ગઝ્વએ હુનૈન વાકેઅ હુવા)
ذُوالفِقار (ઝુલ ફિકાર	(મોહરોં વાલી તલવાર. હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા کَرَّمَ اللہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم કી તલવાર કા નામ)
رَمَضان (ર-મઝાન)	(હિજરી સાલ કા નવાં મહીના, નુઝૂલે કુરઆન કા મહીના)
رَیَّان (રય્યાન)	(જન્નત કે એક દરવાઝે કા નામ જિસ મેં સે રોઝાદાર દાખિલ હોંગે)
عَرَفات (અ-રફાત)	(મક્કએ પાક મેં વાકેઅ એક મૈદાન જહાં હાજી 9 ઝુલ હિજ્જા કો વુકૂફ કરતે હૈં)

www.dawateislami.net

બચ્ચિયોં કે લિયે 150 પ્યારે પ્યારે નામ

સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી અમ્મીજાન કા મુબારક નામ

آمِنَه : આમિના	(મુત્મઇન ઔર બે ખૌફ)

રસૂલે બે મિસાલ, બીબી આમિના કે લાલ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી રઝા-ઈ માઓં (યા'ની જિન્હોં ને સરકાર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો દૂધ પિલાયા થા) કે મુબારક નામ[1]

اُمِّ اَیْمَن : ઉમ્મે ઐમન	(બ-ર-કત વ કુવ્વત વાલી, ઈન કા અસ્લ નામ બ-ર-કત થા)
ثُوَیْبَه : સુવૈબા	(રુજૂઅ કરને વાલી, લૌટને વાલી)
حَلِیْمَه : હલીમા	(બુર્દ-બાર, મુ-તહમ્મિલ મિઝાજ ખાતૂન)

11 ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُنَّ કે મુકદ્દસ નામ

خَدِیْجَه : ખદીજા	(વક્ત સે પહલે પૈદા હોને વાલી બચ્ચી)
سَوْدَه : સૌદા	(સિયાહ રંગત વાલી)
عائِشَه : આઇશા	(ખુશહાલ)
حَفْصَه : હફ્સા	(ખૂબ સૂરત)
اُمِّ سَلَمَه : ઉમ્મે સ-લમા	(એ'તિરાફ કરને વાલી કી માં)
اُمِّ حَبِیْبَه : ઉમ્મે હબીબા	(મહબૂબ હસ્તી કી માં)

[1]..... સય્યિદે આલમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો જિતની બીબિયોં ને દૂધ પિલાયા સબ ઈસ્લામ લાઈ. (ફતાવા ર-ઝવિય્યા જિ. 30, સ. 296, السيرة الحلبية، ١/١٢٨)

www.dawateislami.net

زَینب[1] : ઝૈનબ	(એક હસીન ખુશ્બૂદાર પૌદા)
زَینب[2] : ઝૈનબ	(એક હસીન ખુશ્બૂદાર પૌદા)
مَیْمُوْنَه : મૈમૂના	(બ-ર-કત વાલી)
جُوَیْرِیَه : જુવૈરિયા	(છોટી લડકી)
صَفِیَّه : સફિય્યા	(ચુની હુઈ)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب !   صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી 4 શહઝાદિયોં કે મુબારક નામ

زَیْنَب : ઝૈનબ	(એક હસીન મહક દાર પૌદા)
رُقَیَّه : રુકય્યા	(તરક્કી કરને વાલી)
اُمِّ کُلثوم : ઉમ્મે કુલ્સૂમ	(પુરગોશ્ત ચેહરે વાલી કી માં)
فاطِمه : ફાતિમા	(આતશે જહન્નમ સે છુડાને વાલી)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب !   صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી 3 મુકદ્દસ કનીઝોં કે નામ

مارِیه : મારિયા	(ગોરી ઔર ચમક દમક વાલી)
رَیْحَانه : રૈહાના	(એક ખુશ્બૂદાર પૌદા)
نَفِیْسَه : નફીસા	(પાક વ સાફ)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب !   صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

مدینه

1.....બિન્તે જહ્શ. 2.....બિન્તે ખુઝૈમા

www.dawateislami.net

સરકારે મદીના ﷺ કી 4 નવાસિયોં કે નામ

اُمَامَه : ઉમામા	(ઈરાદા કરને વાલી)
رُقَيَّه : રુકય્યા	(તરક્કી કરને વાલી)
اُمِّ كُلثُوم : ઉમ્મે કુલ્સૂમ	(પુરગોશ્ત ચેહરે વાલી કી માં)
زينب : ઝૈનબ	(એક હસીન મહક દાર પૌદા)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

59 સહાબિય્યાત رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُنَّ કે નામ

آسِيَه : આસિયા	(સુતૂન)
اُثَيْلَه : ઉસૈલા	(શરફ઼ ઔર બુઝુર્ગી વાલી)
اَرْوٰى : અરવા	(હસીનો જમીલ)
اَسْمَاء : અસ્મા	(નિશાની, અલામત)
اُمَيْمَه : ઉમૈમા	(પથ્થર)
اُمَيَّه : ઉમય્યા	(છોટી સી કનીઝ)
اَنِيْسَه : અનૈસા	(રહનુમાઈ કરને વાલી, મેહ્‌રબાની કરને વાલી)
اَيْمَن : ઐમન	(સીધી, દાહ્‌ની)
بَرِيْرَه : બરીરા	(એક દરખ્ત કા ફલ)
بُسْرَه : બુસરા	(કોંપલ)
بَشِيْرَه : બશીરા	(ખુશ ખબરી દેને વાલી)

www.dawateislami.net

بُهَيَّه : બુહય્યા	(જમાલ)
جَمِيلَه : જમીલા	(હસીન, ખૂબ સૂરત)
حَبِيبَه : હબીબા	(પ્યારી)
حَرُمَلَه : હર્મલા	(છોટી પોશાક)
حَسَنَه : હ-સના	(ને'મત)
حَكِيُمَه : હકીમા	(અક્લમન્દ ખાતૂન)
حَمُنَه : હમ્ના	(તાઇફ કે અંગૂરોં કી એક કિસ્મ જો સિયાહ સુર્ખી માઇલ હોતે હૈં)
خالِده : ખાલિદા	(દેર તક રહને વાલી)
خَوُلَه : ખૌલા	(હિરની, ખૂબ સૂરત)
خَيُرَه : ખૈરા	(આ'લા ઔર મુમતાઝ ખાતૂન)
دَقُرَه : દકરા	(કસીર નબાતાત વાલા ખુશ્નુમા બાગ)
رَبَاب : રબાબ	(સફેદ બાદલ)
رُزَيُنَه : રુઝૈના	(અક્લમન્દ ઔર પારસા ખાતૂન)
رُفَيُدَه : રુફૈદા	(મદદગાર ખાતૂન, અતિય્યા)
رُقَيُقَه : રુકૈકા	(નર્મ દિલ)
رَمُلَه : રમ્લા	(ઝમીન કા બુલન્દ હિસ્સા)
رُمَيُثَه : રુમૈસા	(ઝરખૈઝ ઝમીન)
رُمَيُصَاء : રુમૈસા	(એક સિતારે કા નામ)
زُرَيُنَه : ઝુરૈના	(સુનહ્‌રી)

www.dawateislami.net

سَائِرَہ : સાઇરા	(સૈર કરને વાલી)
سُبَیْعَہ : સુબૈઆ	(સાત)
سَرَّاء : સર્રા	(ખુશહાલી, ઉમ્દા ઝમીન)
سُعْدٰی : સો'દા	(મુબારક, ખુશ બખ્તી)
سُعَیْدَہ : સુએદા	(ખુશ બખ્ત ખાતૂન)
سُکَیْنَہ : સુકૈના	(વકાર, તમાનિય્યત, સુકૂન)
سَلْمٰی : સલમા	(આફાત વગૈરા સે મહફૂઝ, નજાત પાને વાલી)
سُمَیَّہ : સુમય્યા	(અલામત)
سُنْبُل : સુમ્બુલ	(એક કિસ્મ કી ખુશ્બૂદાર ઘાસ)
سِیما : સીમા	(નિશાન વાલી, અલામત વાલી)
شِفَاء : શિફા	(તન્દુરુસ્તી, સિહ્હત)
عاتِکہ : આતિકા	(બહુત ખુશ્બૂ મલને વાલી)
عَفْرَاء : અફરા	(કમ રફ્તાર)
عَقِیلہ : અકીલા	(અક્લ વાલી, સમઝદાર)
عَطِیَّہ : અતિય્યા	(ઇન્આમ દી હુઈ ચીઝ)
فارِعہ : ફારિઆ	(લમ્બે બાલોં વાલી)
قِرْصَافَہ : કિરસાફા	(તેઝ રફ્તાર ચીઝ, ઘૂમને વાલી ચીઝ)
فُرَیْعَہ : ફુરૈઆ	(તવીલ કદ વાલી, લમ્બે બાલોં વાલી, પહાડ કા બુલન્દ હિસ્સા)
قُرَّۃُ العَین : કુર્રતુલ ઐન	(આંખોં કી ઠન્ડક)

www.dawateislami.net

كَبْشَه : કબ્શા	(હિફ઼ાઝ઼ત કા કામ અન્જામ દેને વાલી)
كرِيمه : કરીમા	(મુઅઝ઼્ઝ઼ઝ઼ ખાતૂન)
لُبابه : લુબાબા	(હર ચીઝ઼ કા ખાલિસ ઔર બેહતરીન હિસ્સા)
لُبنٰى : લુબના	(ખુશ્બૂદાર, ખૂબ સૂરત ખાતૂન)
مُطِيْعَه : મુતીઆ	(ફ઼રમાં બરદાર ખાતૂન)
مُعاذَه : મુઆઝ઼ા	(પનાહ ગાહ)
مُلَيْكَه : મુલૈકા	(મલિકા)
نَسِيْبه : નસીબા	(હ-સબો નસબ મેં મશ્હૂર શરીફ઼ ખાતૂન)
هُجَيْمَه : હુજૈમા	(મશ્કીઝ઼ે કા દૂધ જો અભી પૂરા ન જમા હો, મોતી)
يُسَيْرَه : યુસૈરા	(આસાન, સીધી)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

49 દીગર બુઝ઼ુર્ગ ખવાતીન કે નામ

اَنِيْقَه (અનીકા)	ખુશ આઈન્દ, ખૂબ. એક કૌલ કે મુતાબિક હઝ઼રતે સય્યિદુના અનસ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કી વાલિદએ મોહ-ત-રમા હઝ઼રતે ઉમ્મે સુલૈમ અન્સારિયા કા નામે મુબારક)
بَرْدَه (બર્દા)	(કનીઝ઼, બાંદી, એક તાબેઈ બુઝ઼ુર્ગ હઝ઼રતે સય્યિદુના જા'ફ઼ર બિન બુરકાન رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْه કી વાલિદા કા નામ)
بِلْقِيس (બિલ્કીસ)	મલિકએ સબા કા નામ, ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બા'દ હઝ઼રતે સય્યિદુના સુલૈમાન عَلَیْهِ السَّلَام કી ઝ઼ૌજા બની)

www.dawateislami.net

تَحِيَّه (તહિય્યહ)	(સલામ, સલામી, તહિય્યહ બિન્તે સલમાન, આલિમા ખાતૂન જિન્હેં લાખ સે ઝાઇદ અહાદીસ યાદ થીં)
جَبَلَه (જ-બલા)	(કૌમ કી સરદાર, આલિમા, સાબિત કદમ, એક તાબેઈ બુઝુર્ગ હઝરતે સય્યિદુના સફ્હ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه કી બેટી કા નામ)
حَنِيْفَه (હનીફા)	(મઝહબી અકીદે કી પુખ્તા, દીન મેં સચ્ચી. "બીબી હનીફા" નવીં સદી હિજરી કી શોહરએ આફાક આલિમા, મુહદ્દિસા, જિન કો ઈમામ જલાલુદ્દીન સુયૂતી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی ને અપને શુયૂખ મેં શુમાર કિયા હૈ)
حَمَّادَه (હમ્માદા)	(હમ્દ કરને વાલી, શુક્ર કરને વાલી, હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ માલિક رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه કી બેટી કા નામ)
حَوَّاء (હવ્વા)	(ઝિન્દગી, હઝરતે સય્યિદુના આદમ عَلَيْهِ السَّلَام કી ઝૌજએ મોહ-ત-રમા કા નામ)
رَابِعَه (રાબિઆ)	(ચૌથી, શફ્કત કરને વાલી, રિઝાએ ઈલાહી પર રાઝી રહને વાલી. એક મશ્હૂર વલિય્યા ખાતૂન હઝરતે સય્યિ-દતુના રાબિઆ બસરિય્યા رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهَا)
رَئِيْسَه (રઈસા)	(દૌલત મન્દ. રાવિયએ હદીસ જિન સે હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન અલી ઝુન્જાની શાફેઈ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی રિવાયત કરતે હૈં)
زُبْدَه (ઝુબ્દા)	(કિસી ચીઝ કા બેહતરીન હિસ્સા, બરગુઝીદા, મશ્હૂર બુઝુર્ગ હઝરતે સય્યિદુના બિશ્ર હાફી رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه કી બહન કા નામ)
زَجْلَه (ઝજલા)	(લોગોં કી આવાઝ, શોર, ઝજલા બિન્તે મન્ઝૂર હઝરતે સય્યિદુના મુઆવિયા رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه કી આઝાદ કર્દા કનીઝ કા નામ)
زِيْنَت (ઝીનત)	(ખૂબ સૂરતી, સજાવટ, રાવિયએ હદીસ હઝરતે સય્યિ-દતુના ઝીનત બિન્તે અબી તુલૈક رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهَا)

www.dawateislami.net

سَارَہ (સારહ)	સરદાર, શરીફ, મુઅઝ્ઝઝ, હઝરતે સય્યિદુના ઈબ્રાહીમ عَلَیْہِ السَّلَام કી ઝૌજએ મોહ-ત-રમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھَا કા નામ)
سَارِیَہ (સારિયા)	રાત મેં ચલને વાલી, હઝરતે આઇશા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھَا કી સહેલી થીં)
سِدْرَہ (સિદરા)	બેરી કા દરખ્ત, હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કી બહૂ કા નામ)
سَفِیْنَہ (સફીના)	(નાવ, કશ્તી, રાવિયએ હદીસ હઝરતે સફીના બિન્તે શૈબા رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْھَا)
سُکَیْنَہ (સુકૈના)	(સુકૂન, ઇત્મીનાન, હઝરતે સય્યિ-દતુના સુકૈના બિન્તે હુસૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھُمَا)
سَکِینَہ (સકીના)	(સુકૂન, ઇત્મીનાન, મશ્હૂર સન્દૂક "તાબૂતે સકીના" કા નામ જિસ કા ઝિક્ર કુરઆને પાક મેં ભી હૈ, ઇસ સન્દૂક મેં મુકદ્દસ તબર્રુકાત મૌજૂદ થે ઔર ઇસ કે તુફૈલ બની ઇસ્રાઈલ કો ફુતૂહાત હાસિલ હોતી થીં)
سَنِیَّہ (સનિય્યા)	(રોશન, બુલન્દ રુત્બા, ખૂબ સૂરત. હઝરતે સય્યિ-દતુના ઉમ્મે ખાલિદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھَا કા લકબ જો હુઝૂરે અકરમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઇન્હેં એક હુલ્લા પહના કર અતા ફરમાયા થા)
شَمْسَہ (શમ્સા)	(રોશનદાન. એક તાબેઇય્યા ખાતૂન رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْھَا જો હઝરતે સય્યિદુના હસન બિન અલી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھُمَا કે હાથ પર ઇસ્લામ લાઈ)
سُوَیْدَہ (સુવૈદા)	(સરદાર, સાંવલી, સહાબિયે રસૂલ હઝરતે સય્યિદુના જાબિર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કી બેટી કા નામ)
شَعْوانَہ (શા'વાના)	(ઘને બિખરે હુએ બાલ, એક બુઝુર્ગ ખાતૂન رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْھَا કા નામ)
صُغْریٰ (સુગરા)	(છોટી. ઇમામે આલી મકામ ઇમામે હુસૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કી સાહિબઝાદી કા નામ)
صَفُوْرَہ (સફૂરા)	હઝરતે સય્યિદુના શુઐબ عَلَیْہِ السَّلَام કી બેટી ઔર હઝરતે સય્યિદુના મૂસા عَلَیْہِ السَّلَام કી ઝૌજા કા નામ)

www.dawateislami.net

طَافِیه (તાફિયા)	(ખોશએ અંગૂર મેં નુમાયાં ઔર ઉભરા હુવા દાના, એક આબિદા ખાતૂન رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْهَا કા નામ)
طَیِّبَه (તય્યિબા)	(ઉમ્દા, પાક. હઝરતે સય્યિદુના અબૂ મૂસા અશ્અરી رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કી વાલિદએ મોહ-ત-રમા કા નામ તય્યિબા બિન્તે વહ્બ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهَا થા)
عَاتِکَه (આતિકા)	(શરીફ ઔરત, ખુશ્બૂદાર, કબીલએ બની સુલૈમ સે તઅલ્લુક રખને વાલી તીન પાકીઝા બીબિયોં કે નામ જિન્હોં ને સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો બચપન મેં દૂધ પિલાને કી સઆદત હાસિલ કી થી)
عَاطِفَه (આતિફા)	મેહ્રબાની કરને વાલી. હઝરતે સય્યિદુના ઝુન્નૂન મિસ્રી رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْه કી બહન જો કે નિહાયત સાબિરા, ઝાહિદા, ઔર ઇબાદત ગુઝાર ખાતૂન થીં)
عَالِیَه (આલિયા)	હર ચીઝ કા બુલન્દ હિસ્સા, હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ મુત્તલિબ رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْه કી પોતી કા નામ)
عَبْدَه (અબ્દા)	બન્દી, હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક્ર સિદ્દીક رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કી પોતી કા નામ)
عَجْرَدَه (અજરદા)	તેઝ વ સખ્ત, હલકી ફુલકી, બસરા કી એક ઇબાદત ગુઝાર ખાતૂન رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهَا કા નામ)
عَزِیزَه (અઝીઝા)	(મહબૂબ, કરીબી રિશ્તેદાર, દોસ્ત. રાવિયએ હદીસ હઝરતે સય્યિ-દતુના અઝીઝા رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْهَا)
غُزَیَّه(غَزِیَّة) ગુઝય્યા (ગઝિય્યા)	ઇરાદા કરને વાલી, હઝરતે સય્યિદુના જાબિર رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ કી બેટી કા નામ)
عَالِیَه (આલિયા)	(બુલન્દ, બુઝુર્ગ. રાવિયએ હદીસ હઝરતે સય્યિ-દતુના આલિયા બિન્તે ઐફઅ બિન શરાહીલ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهَا યેહ હઝરતે સય્યિ-દતુના આઇશા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهَا સે રિવાયત કરતી હૈં)

www.dawateislami.net

فَسِیلَه (ફસીલા)	ખજૂર કી કલમ, હઝરતે સય્યિદુના વાસિલા બિન અસ્કઅ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી બેટી કા નામ)
قُرَیْبَه (કુરૈબા)	(કરાબત વાલી, ખુશનૂદી હાસિલ કરને વાલી, હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક્ર સિદ્દીક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી પોતી કા નામ)
ماجِدَه (માજિદા)	કાબિલે તા'ઝીમ, સખી, બહુત ઉમ્દા, કબીલએ કુરૈશ સે તઅલ્લુક રખને વાલી એક ઈબાદત ગુઝાર ખાતૂન)
مَرْجَانَه (મર્જાના)	(મૂંગા, મોતી, એક સબ્ઝી કા નામ, હઝરતે સય્યિદુના અલ્કમા رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ કી વાલિદા કા નામ, તાબેઈય્યા હૈં)
مَرْیَم (મરયમ)	ઈબાદત ગુઝાર ખાતૂન, હઝરતે સય્યિદુના ઈસા عَلَیْہِ السَّلَام કી વાલિદએ મોહ-ત-રમા કા નામ)
مُنِیْبَه (મુનીબા)	તૌબા કરને વાલી, ફરમાં બરદાર ખાતૂન, બસરા કી એક ઈબાદત ગુઝાર ખાતૂન કા નામ)
مُنِیفه (મુનીફા)	(હસીન વ ખુશ કામત ઔરત, મુનીફા બિન્તે અબી તારિક, બહરીન કી એક ઈબાદત ગુઝાર ખાતૂન કા નામ)
مُنیَه (મુન્યા)	(તમન્ના, ખ્વાહિશ, સહાબિયે રસૂલ હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બરઝા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી પોતી કા નામ)
مُوَافِقه (મુવાફિકા)	(મુના-સબત વાલી, મિલી હુઈ, એક ઈબાદત ગુઝાર ખાતૂન કા નામ)
نُدْبَه (નુદબા)	(ફસીહ કલામ કરને વાલી, સહાબિયે રસૂલ હઝરતે સય્યિદુના ખુફાફ બિન નુદબા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી વાલિદા કા નામ)
وَجِیهه (વજીહા)	(ખૂબ સૂરત. ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના ઉમ્મે સ-લમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કી આઝાદ કર્દા કનીઝ કા નામ)
هَالَه (હાલા)	(ચાંદ કે ચારોં અતરાફ કા રોશન દાએરા. સય્યિદુશ્શુ-હદા હઝરતે સય્યિદુના હમ્ઝા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ કી વાલિદા કા નામ)

www.dawateislami.net

هَاجِرَہ (હાજિરા)	નિહાયત ગર્મ દોપહર કા વક્ત. હઝરતે સય્યિદુના ઈસ્માઈલ عَلَیۡہِ السَّلَام કી વાલિદા કા નામ)
یاسْمِین (યાસ્મીન)	(ચમ્બેલી કા ફૂલ. એક બુઝુર્ગ ઔર રાવિયએ હદીસ હઝરતે સય્યિ-દતુના ઉમ્મે અબ્દુલ્લાહ યાસ્મીન બિન્તે સાલિમ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تعَالٰی عَلَیۡہَا કા નામ)

તકરીબન 16 મુ-તફર્રિક ઝનાના નામ

اِرَم (ઇરમ)	(એક કૌલ કે મુતાબિક જન્નત કા નામ)
اَقْصٰی (અક્સા)	(બહુત દૂર. મુલ્કે શામ મેં હઝરતે સય્યિદુના દાવૂદ عَلَیۡہِ السَّلَام કી બનાઈ હુઈ મસ્જિદ બૈતુલ મુકદ્દસ કા નામ)
بَتُوْل (બતૂલ)	(સય્યિદા ફાતિમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કા લકબ)
تَسْنِیم (તસ્નીમ)	(જન્નત કી એક નહ્ર કા નામ)
حِرَا (હિરા)	(મક્કએ મુકર્રમા કી પહાડિયોં મેં મૌજૂદ ગાર કા નામ)
حَرَمَیْن (હ-રમૈન)	(મક્કએ મુઅઝ્ઝમા ઔર મદીનએ મુનવ્વરહ દોનોં કો હ-રમૈન કહતે હૈં)
حَرِیم (હરીમ)	(ઘર કી ચાર દીવારી, ખાનએ કા'બા કી બૈરૂની દીવાર, મકાન, ઘર)
حُمَیْرَا (હુમૈરા)	(સુર્ખ રંગ કી. ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઇશા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કા લકબ)
زَهْرَاء (ઝહરા)	(રોશન ઔર સફેદ ચેહરે વાલી. બીબી ફાતિમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કા લકબ હૈ.
زَیْتُوْن (ઝૈતૂન)	(એક મશ્હૂર દરખ્ત કા નામ જિસ કા ઝિક્ર કુરઆને પાક મેં હૈ)

www.dawateislami.net

سَعۡدِيَه (સા'દિયા)	(શીરાઝ કી મુઝાફાત મેં વોહ મકામ જહાં શૈખ સા'દી શીરાઝી رَحۡمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ કા મઝાર હૈ)
صِدِّيقه (સિદ્દીકા)	(નિહાયત સચ્ચી. હઝરતે સય્યિ-દતુના આઇશા સિદ્દીકા ઔર હઝરતે સય્યિ-દતુના મરયમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કા લકબ)
طاهِرَه (તાહિરા)	(પાક. ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઇશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કા લકબ)
طُوبٰى (તૂબા)	(ખુશ ખબરી. એક કૌલ કે મુતાબિક જન્નત કા નામ, દૂસરે કૌલ કે મુતાબિક જન્નત મેં એક દરખ્ત કા નામ)
عَذۡرا (અઝરા)	(કુંવારી, હઝરતે સય્યિ-દતુના મરયમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا કા લકબ)
كَوۡثَر (કૌસર)	(બિહિશ્ત કી એક નહ્ર, જન્નત કા હૌઝ, કુરઆને પાક કી એક સૂરત કા નામ)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

સાત અમ્બિયાએ કિરામ عَلَیۡہِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام કી કુન્યતેં

મ-દની આકા અહમદે મુજતબા, મુહમ્મદે મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَسَلَّم	અબૂલ કાસિમ, અબૂ ઇબ્રાહીમ
હઝરતે સય્યિદુના આદમ સફિય્યુલ્લાહ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام	અબુલ બશર, અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના ઇબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام	અબુલ અઝ્યાફ
હઝરતે સય્યિદુના દાવૂદ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام	અબૂ સુલૈમાન
હઝરતે સય્યિદુના ઇસ્હાક عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام	અબૂ યા'કૂબ
હઝરતે સય્યિદુના યા'કૂબ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام	અબૂ યૂસુફ
હઝરતે સય્યિદુના ખિઝ્ર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام	અબુલ અબ્બાસ

www.dawateislami.net

71 સહાબએ કિરામ عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان કી કુન્યતેં

હઝરતે સય્યિદુના સિદ્દીકે અકબર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ બક્ર
હઝરતે સય્યિદુના ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ હફ્સ
હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન બિન અફ્ફાન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ, અબૂ અબ્દિર્રહમાન, અબૂ અમ્ર
હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجۡهَهُ الۡکَرِیۡم	અબુલ હસન, અબૂ તુરાબ
હઝરતે સય્યિદુના તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના ઝુબૈર બિન અવ્વામ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન અબી વક્કાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ ઈસ્હાક
હઝરતે સય્યિદુના સઈદ બિન ઝૈદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબુલ આ'વર
હઝરતે સય્યિદુના આમિર બિન જર્રાહ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ ઉબૈદા
હઝરતે સય્યિદુના ઉસામા બિન ઝૈદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ મુહમ્મદ, અબૂ ઝૈદ, અબૂ યઝીદ, અબૂ ખારિજા
હઝરતે સય્યિદુના અસ્લમ રા-ઈ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ સલમા
હઝરતે સય્યિદુના ઉસૈદ બિન હુઝૈર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ યહ્યા, અબૂ ઈસા, અબૂ અતીક, અબૂ હુઝૈર, અબૂ અમ્ર
હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہ	અબૂ હમ્ઝા

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના બરાઅ બિન આઝિબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અમ્ર, અબૂ અમ્મારા
હઝરતે સય્યિદુના જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ બિન હરામ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ, અબૂ અબ્દિર્રહમાન,
હઝરતે સય્યિદુના અબ્બાસ બિન અબ્દુલ મુત્તલિબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબુલ ફઝ્લ
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન ઝુબૈર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا	અબૂ બક્ર, અબૂ ખુબૈબ
હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન બિન હુનૈફ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અમ્ર, અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا	અબૂ અબ્દિર્રહમાન
હઝરતે સય્યિદુના અરકમ બિન અબૂ અરકમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના અશ્અસ બિન કૈસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના અન્જશા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ મારિયા
હઝરતે સય્યિદુના જાબિર બિન સમુરા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ, અબૂ ખાલિદ
હઝરતે સય્યિદુના જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ, અબૂ અબ્દિર્રહમાન, અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના જા'ફર બિન અબૂ તાલિબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબુલ મસાકીન
હઝરતે સય્યિદુના હકીમ બિન હિઝામ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ ખાલિદ
હઝરતે સય્યિદુના સુરાકા બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ સુફયાન
હઝરતે સય્યિદુના સમુરા બિન જુન્દુબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ સુલૈમાન

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના ખાલિદ બિન વલીદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ સુલૈમાન
હઝરતે સય્યિદુના સઈદ બિન આસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ ઉહૈહા
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન જા'ફર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا	અબૂ હાશિમ
હઝરતે સય્યિદુના ફઝ્લ બિન અબ્બાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબુલ અબ્બાસ, અબૂ અબ્દિલ્લાહ, અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના મા'કિલ બિન યસાર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અલી, અબૂ અબ્દિલ્લાહ, અબૂ યસાર
હઝરતે સય્યિદુના મિક્દાદ બિન અસ્વદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અસ્વદ
હઝરતે સય્યિદુના નો'માન બિન બશીર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન અબૂ બક્ર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના તમીમ દારી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ રુકય્યા
હઝરતે સય્યિદુના ઇક્રિમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ ઉસ્માન
હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન (વાલિદે સિદ્દીકે અકબર) رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا	અબૂ કહાફા
હઝરતે સય્યિદુના નુફૈઅ બિન હારિસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ બકરહ
હઝરતે સય્યિદુના અસ્લમ યા ઇબ્રાહીમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ રાફેઅ
હઝરતે સય્યિદુના સા'દ બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ સઈદ (ખુદરી)
હઝરતે સય્યિદુના સખ્ર બિન હર્બ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ સુફ્યાન
હઝરતે સય્યિદુના ઝૈદ બિન સહ્લ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ તલ્હા (અન્સારી)

હઝરતે સય્યિદુના હારિસ બિન રબ્ઈ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ કતાદા
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન સખ્ર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ હુરૈરા
હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ હમ્ઝા
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ બુસ્ર, અબૂ સફ્વાન
હઝરતે સય્યિદુના સુદય બિન અજ્લાન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ ઉમામા (બાહિલી)
હઝરતે સય્યિદુના ઈમરાન બિન હુસૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ નુજૈદ
હઝરતે સય્યિદુના ખાલિદ બિન ઝૈદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અય્યૂબ (અન્સારી)
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન કૈસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ મૂસા (અશ્અરી)
હઝરતે સય્યિદુના ઉવૈમિર બિન આમિર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ દરદા
હઝરતે સય્યિદુના અમ્ર બિન અ-બસા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ નજીહ
હઝરતે સય્યિદુના ઈરબાઝ બિન સારિયા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ નજીહ
હઝરતે સય્યિદુના રાફેઅ બિન ખદીજ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના ઉહબાન બિન સૈફી ગિફારી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ મુસ્લિમ
હઝરતે સય્યિદુના જન્દરા બિન ખૈ-શના رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ કિરસાફા
હઝરતે સય્યિદુના હસ્સાન બિન સાબિત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબુલ વલીદ
હઝરતે સય્યિદુના હકીમ બિન હિઝામ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ ખાલિદ

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના ઉબય બિન કા'બ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબુલ મુન્ઝિર, અબુત્તુફૈલ
હઝરતે સય્યિદુના જુરહુમ બિન નાશિબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ સા'લબા
હઝરતે સય્યિદુના ખબ્બાબ બિન અરત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના મિક્દાદ બિન અસ્વદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ મા'બદ, અબુલ અસ્વદ
હઝરતે સય્યિદુના હસન બિન અલી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا	અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના હુસૈન બિન અલી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના સલમાન ફારસી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના સાઈબ બિન યઝીદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ યઝીદ
હઝરતે સય્યિદુના જુન્દુબ બિન જુનાદા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ ઝર (ગિફારી)
હઝરતે સય્યિદુના મુઆઝ બિન જબલ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ

13 સહાબિય્યાત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُنَّ કી કુન્યતેં

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના ખદી-જતુલ કુબ્રા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا	ઉમ્મુ હિન્દ
ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના સૌદા બિન્તે ઝમ્આ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا	ઉમ્મુલ અસ્વદ
ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઇશા સિદ્દીકા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا	ઉમ્મુ અબ્દિલ્લાહ
ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના ઝૈનબ બિન્તે જહ્શ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا	ઉમ્મુલ હકમ
ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના ઝૈનબ બિન્તે ખુઝૈમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا	ઉમ્મુલ મસાકીન

www.dawateislami.net

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના રમ્લા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુ હબીબા
હઝરતે સય્યિ-દતુના હિન્દ બિન્તે અબી ઉમય્યા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુ સ-લમા
હઝરતે સય્યિ-દતુના હમ્ના બિન્તે જહ્શ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુ હબીબા
હઝરતે સય્યિ-દતુના ખૈરા બિન્તે અબી હદરદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુદરદા
હઝરતે સય્યિ-દતુના ફાતિમા બિન્તે હમ્ઝા બિન અબ્દુલ મુત્તલિબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુલ ફઝ્લ
હઝરતે સય્યિ-દતુના ફાતિમા બિન્તે ખત્તાબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુ જમીલ
હઝરતે સય્યિ-દતુના ફાખિતા બિન્તે અબી તાલિબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુ હાની
હઝરતે સય્યિ-દતુના નુસૈબા બિન્તે કા'બ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا	ઉમ્મુ અમ્મારા

દીગર 65 બુઝુર્ગાને દીન કી કુન્યતેં

હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ ઝૈનુલ આબિદીન (અલી બિન હુસૈન) رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُمَا	અબૂ મુહમ્મદ, અબુલ હસન, અબુલ કાસિમ, અબૂ બક્ર
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ મુહમ્મદ બાકિર رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہِ	અબૂ જા'ફર
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ જા'ફરે સાદિક رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہِ	અબૂ અબ્દુલ્લાહ, અબૂ ઈસ્માઈલ
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ મૂસા કાઝિમ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہِ	અબુલ હસન, અબૂ ઈબ્રાહીમ
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ અલી રઝા رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہِ	અબુલ હસન, અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના શૈખ મા'રૂફ કરખી عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡقَوِی	અબૂ મહફૂઝ

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના સિર્રુદ્દીન (સિર્રી સ-કતી) عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی	અબુલ હસન
હઝરતે સય્યિદુના જુનૈદ બગદાદી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡهَادِی	અબુલ કાસિમ
હઝરતે સય્યિદુના જા'ફર (અબૂ બક્ર શિબ્લી) عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی	અબૂ બક્ર
હુઝૂર ગૌસુલ આ'ઝમ શૈખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡغَنِی	અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના આલે મુહમ્મદ મારહરવી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی	અબુલ બ-રકાત
હઝરતે સય્યિદુના ઇબ્રાહીમ બિન અદહમ عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡاَکۡرَم	અબૂ ઈસ્હાક
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન ઇસ્માઈલ બુખારી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡبَارِی	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુસ્લિમ બિન હજ્જાજ عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الرَّزَّاق	અબુલ હુસૈન
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન ઈસા તિરમિઝી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی	અબૂ ઈસા
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન યઝીદ ઇબ્ને માજહ رَحۡمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيۡه	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ સુલૈમાન બિન અશ્અસ સજિસ્તાની عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡغَنِی	અબૂ દાવૂદ
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ અહમદ બિન શુઐબ નસાઈ عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی	અબૂ અબ્દિર્રહમાન
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ કાઝી ઇયાઝ માલિકી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی	અબુલ ફઝ્લ
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ યહ્યા બિન શરફ ન-વવી عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی	અબૂ ઝ-કરિય્યા
હઝરતે સય્યિદુના નો'માન બિન સાબિત ઇમામે આ'ઝમ عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡاَکۡرَم	અબૂ હનીફા
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન ઇદરીસ શાફેઈ عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡغَنِی	અબૂ અબ્દિલ્લાહ

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہِ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના માલિક બિન અનસ (ઈમામે માલિક) عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْوَاحِد	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ યા'કૂબ બિન ઈબ્રાહીમ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْکَرِیْم	અબૂ યૂસુફ
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ મુહમ્મદ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الصَّمَد	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ અહમદ બિન મુહમ્મદ તહાવી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	અબૂ જા'ફર
હઝરતે સય્યિદુના રુફૈઅ બિન મેહરાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْمَنَّان	અબુલ આલિયા
હઝરતે સય્યિદુના ઈબ્રાહીમ ન-ખ-ઈ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	અબૂ ઈમરાન
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ આ'મશ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْاَحَد	અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન અમ્ર (ઈમામ ઔઝાઈ) عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	અબૂ અમ્ર
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન સૌબ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہِ	અબૂ મુસ્લિમ (ખૌલાની)
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ મલિક રક્કાશી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْکَافِی	અબૂ કિલાબા
હઝરતે સય્યિદુના અહમદ બિન અલી રાઝી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْغَنِی	અબૂ બક્ર (જસ્સાસ)
હઝરતે સય્યિદુના અહમદ બિન હુસૈન (ઈમામ બૈહકી) عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	અબૂ બક્ર
હઝરતે સય્યિદુના હસન બસરી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	અબૂ સઈદ
હઝરતે સય્યિદુના અહમદ બિન અલી (ખતીબ બગદાદી) عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْہَادِی	અબૂ બક્ર
હઝરતે સય્યિદુના દાવૂદ બિન નુસૈર તાઈ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	અબૂ સુલૈમાન

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના અલી બિન ઉમર (ઇમામ દારે કુતની) عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْغَنِی	અબુલ હસન
હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન મુસ્લિમ (ઇમામ ઝોહરી) عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْقَوِی	અબૂ બક્ર
હઝરતે સય્યિદુના સાલિમ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْاَکْبَر	અબૂ ઉમર
હઝરતે સય્યિદુના સુફયાન બિન સઈદ સૌરી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْقَوِی	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના સુફયાન બિન ઉયૈના رَحمَۃُ اللہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	અબૂ મુહમ્મદ
હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ (ઇમામ જઝરી) عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْغَنِی	અબુલ ખૈર
હઝરતે સય્યિદુના ઉર્વહ બિન ઝુબૈર બિન અવ્વામ عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ السَّلَام	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْمَجِیْد	અબૂ હફ્સ
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْاَکْبَر	અબૂ અબ્દિર્રહમાન
હઝરતે સય્યિદુના ફુઝૈલ બિન ઇયાઝ عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الرَّزَّاق	અબૂ અલી
હઝરતે સય્યિદુના અહમદ બિન મુહમ્મદ (ઇમામ કુદૂરી) عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْقَوِی	અબુલ હુસૈન
હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન અલી (મુહમ્મદ બિન હ-નફિય્યા) رَحمَۃُ اللہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	અબુલ કાસિમ
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન હુસૈન (ઇમામ કરખી) عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْغَنِی	અબુલ હસન
હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન સીરીન عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْمُبِیْن	અબૂ બક્ર
હઝરતે સય્યિદુના વહ્બ બિન મુનબ્બેહ رَحمَۃُ اللہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
હઝરતે સય્યિદુના યહ્યા બિન મઈન عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ الْمُبِیْن	અબૂ ઝ-કરિય્યા

www.dawateislami.net

કુત્બે ઝમાના અલ્લામા સય્યિદ મુહમ્મદ બિન સુલૈમાન જઝૂલી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی	અબૂ અબ્દિલ્લાહ
આ'લા હઝરત મૌલાના શાહ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن	અબૂ મુહમ્મદ
ઈમામુલ મુહદ્દિસીન હઝરતે મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ દીદાર અલી શાહ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه	અબૂ મુહમ્મદ
મુહદ્દિસે આ'ઝમ પાકિસ્તાન મૌલાના મુહમ્મદ સરદાર અહમદ કાદિરી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی	અબુલ ફઝ્લ
ફકીહે આ'ઝમ હઝરતે મૌલાના મુહમ્મદ શરીફ કોટ્લવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی	અબૂ યૂસુફ
સુલ્તાનુલ વાઇઝીન હઝરતે મૌલાના મુહમ્મદ બશીર عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَدِير	અબુન્નૂર
ઉસ્તાઝુલ ઉ-લમા હઝરતે મૌલાના સય્યિદ અહમદ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الصَّمَد	અબુલ બ-રકાત
શારેહે કસીદએ બુર્દા હઝરતે મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ અહમદ કાદિરી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی	અબુલ હ-સનાત
અમીરે અહલે સુન્નત હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه	અબૂ બિલાલ
શહઝાદએ અમીરે અહલે સુન્નત મૌલાના ઉબૈદ રઝા અત્તારી મ-દની دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه	અબૂ ઉસૈદ
શહઝાદએ અમીરે અહલે સુન્નત હાજી બિલાલ રઝા અત્તારી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه	અબૂ હિલાલ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

18 સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કે અલ્કાબાત

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક્ર رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه	સિદ્દીક (હમેશા તસ્દીક કરને વાલા)
હઝરતે સય્યિદુના ઉમર رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه	ફારૂક (બાતિલ સે હક કો મુમતાઝ કરને વાલા)
હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْه	ઝુન્નૂરૈન (દો નૂરોં વાલા)

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના અલી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	અ-સદુલ્લાહ (અલ્લાહ કા શેર)
હઝરતે સય્યિદુના ખાલિદ બિન વલીદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	સૈફુલ્લાહ (અલ્લાહ કી તલવાર)
હઝરતે સય્યિદુના હુઝૈફા બિન યમાન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	સાહિબુ સિર્રિ રસૂલિલ્લાહ ﷺ (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે રાઝદાર)
હઝરતે સય્યિદુના અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	અમીન (દિયાનત દાર)
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	અલ બહ્ર વલ હિબ્ર (બહુત બડા આલિમ)
હઝરતે સય્યિદુના ખુઝૈમા બિન સાબિત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	ઝુશ્શહા-દતૈન (દો ગવાહિયોં વાલે)
હઝરતે સય્યિદુના હસ્સાન બિન સાબિત رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	હુસ્સામ (તેઝ તલવાર)
હઝરતે સય્યિદુના અનસ બિન માલિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	ઝુલ ઉઝુનૈન (દો કાનોં વાલે)
હઝરતે સય્યિદુના જા’ફર બિન અબી તાલિબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	ઝુલ જનાહૈન (દો બાઝૂઓં વાલે)
હઝરાત હસન વ હુસૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا	રૈહા-નતા રસૂલિલ્લાહ ﷺ (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે દો ફૂલ)
હઝરતે સય્યિદુના બિલાલ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	સાબિકુલ હબશા (હબશા કે બાશિન્દો મેં સબ સે પહલે જન્નત મેં જાને વાલે)
હઝરતે સય્યિદુના સુહૈબ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	સાબિકુર્રૂમ (રૂમ કે બાશિન્દોં મેં સબ સે પહલે જન્નત મેં જાને વાલે)
હઝરતે સય્યિદુના સલમાન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	સાબિકુલ ફ-રસિ (ફારિસ કે બાશિન્દોં મેં સબ સે પહલે જન્નત મેં જાને વાલે)

www.dawateislami.net

હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ	**સાહિબુન્ના'લૈન** (હુઝૂર ﷺ કે મુબારક ના'લૈન ઉઠાને વાલે)

9 તાબેઈન વ મુહદ્દિસીન કે અલ્કાબાત

હઝરતે સય્યિદુના સઈદ બિન મુસય્યબ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**અફઝલુત્તાબિઈન** (તાબેઈન મેં સબ સે ઝિયાદા ફઝીલત વાલે)
હઝરતે સય્યિદુના ઉવૈસ કરની رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**ખૈરુત્તાબિઈન** (તાબેઈન મેં સબ સે ઝિયાદા ભલાઈ વાલે)
હઝરતે સય્યિદુના ઝકવાન رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**તાઊસ** (ખૂબ સૂરત ચેહરે વાલા)
હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન હસન બસરી رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**મહબૂબ** (દોસ્ત)
હઝરતે સય્યિદુના ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ	**ઉમરે સાની** (દૂસરે ઉમર)
ઈમામ અબૂ ઝ-કરિય્યા યહ્યા બિન શ-રફુદ્દીન ન-વવી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	**મુહય્યુદ્દીન** (દીન કો ઝિન્દા કરને વાલે)
હઝરતે અલ્લામા અબ્દુર્રહમાન સુયૂતી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْغَنِی	**જલાલુદ્દીન** (દીન કા જલાલ)
હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ મુહમ્મદ ગઝાલી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْہَادِی	**હુજ્જતુલ ઈસ્લામ** (ઈસ્લામ કી દલીલ)
હઝરતે અલ્લામા મુલ્લા અલી કારી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْوَالِی	**નૂરુદ્દીન** (દીન કી રોશની)

9 મશહૂર બુઝુર્ગાને દીન કે અલ્કાબાત

હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ કાદિર જીલાની رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**ગૌસે આ'ઝમ** (બડા મદદગાર)
હઝરતે સય્યિદુના દાતા અલી હિજવેરી رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**ગન્જ બખ્શ** (બહુત બડા ફય્યાઝ)
હઝરતે સય્યિદુના બાબા ફરીદુદ્દીન رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**ગન્જે શકર** (શકર કા ખઝાના)
હઝરતે સય્યિદુના ખ્વાજા મુઈનુદ્દીન અજમેરી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	**ગરીબ નવાઝ** (ગરીબોં કી ઝોલિયાં ભરને વાલે)

www.dawateislami.net

હઝરતે શૈખ અહમદ મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની عَلَيۡهِ رَحمَةُاللهِ الۡقَوِى	**બદરુદ્દીન** (દીન કો રોશન કરને વાલા)
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ શાહ رَحمَةُاللهِ تَعَالٰى عَلَيۡه	**ગાઝી** (કાફિરોં સે લડને વાલા મુસલ્માન)
શાહ આલે રસૂલ મારહરવી رَحمَةُاللهِ تَعَالٰى عَلَيۡه	**ખા-તમુલ અકાબિર** (બુઝુર્ગોં કી નિશાની)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના આલે અહમદ عَلَيۡهِ رَحمَةُ اللهِ الۡاَحَد	**અચ્છે મિયાં** (અચ્છે આદમી)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના ઝિયાઉદ્દીન અહમદ મ-દની عَلَيۡهِ رَحمَةُاللهِ الۡغَنِى	**કુત્બે મદીના** (મદીના કે કુતુબ) (મુસલ્માનોં કે અકીદે મેં વોહ વલી જિસ કે સિપુર્દ કિસી અલાકે યા બસ્તી કા ઇન્તિઝામ હો)

પાક વ હિન્દ કે 31 મશ્હૂર ઉ-લમાએ કિરામ કે અલ્કાબાત

હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબ્દુલ હક મુહદ્દિસ દેહલવી عَلَيۡهِ رَحمَةُاللهِ الۡغَنِى	**શૈખે મુહક્કિક** (તહકીક કરને વાલે બુઝુર્ગ)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના નકી અલી ખાન عَلَيۡهِ رَحمَةُ الرَّحۡمٰن	**રઈસુલ મુ-તકલ્લિમીન** (ઇલ્મે કલામ કે માહિર)
ઇમામે અહલે સુન્નત ઇમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيۡهِ رَحمَةُ الرَّحۡمٰن	**આ'લા હઝરત** (સબ સે બડી બારગાહ)
મૌલાના હસન રઝા ખાન عَلَيۡهِ رَحمَةُ الرَّحۡمٰن	**ઉસ્તાઝે ઝમન** (અપને વક્ત કે ઉસ્તાદ)
સય્યિદ અલી હુસૈન અશરફી મિયાં عَلَيۡهِ رَحمَةُاللهِ الۡقَوِى	**શૈખુલ મશાઇખ** (બુઝુર્ગોં કે બુઝુર્ગ)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુસ્તફા રઝા ખાન عَلَيۡهِ رَحمَةُ الرَّحۡمٰن	**મુફ્તિયે આ'ઝમે હિન્દ** (હિન્દ કે સબ સે બડે મુફ્તી)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيۡهِ رَحمَةُاللهِ الۡغَنِى	**સદરુશ્શરીઅહ** (દીન કે મસાઇલ કે જાનને વાલોં મેં બુલન્દ મકામ રખને વાલે)

www.dawateislami.net

હઝરતે અલ્લામા મૌલાના ઝ-ફરુદ્દીન બિહારી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْہَادِی	**મલિકુલ ઉ-લમા** (ઉ-લમા કા બાદશાહ)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ અહમદ સઈદ કાઝમી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْغَنِی	**ગઝાલિયે ઝમાન** (અપને ઝમાને કે ઈમામ ગઝાલી)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الرَّحْمٰن	**હકીમુલ ઉમ્મત** (ઉમ્મત કી ઈસ્લાહ કરને વાલે)
હઝરતે અલ્લામા સય્યિદ મુહમ્મદ નઈમુદ્દીન મુરાદાબાદી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْہَادِی	**સદરુલ અફાઝિલ** (જય્યિદ આલિમ)
હઝરતે પીર સય્યિદ જમાઅત અલી શાહ رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**અમીરે મિલ્લત** (દીન કે અમીર)
હઝરતે પીર સય્યિદ મુહમ્મદ મિયાં મારહરવી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	**તાજુલ ઉ-લમા** (ઉ-લમા કા સરદાર)
હઝરતે મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ કિછૌછવી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	**મુહદ્દિસે આ'ઝમે હિન્દ** (હિન્દ કે સબ સે ઝિયાદા અહાદીસ કો ઝબાની કરને વાલે)
અલ્લામા મૌલાના સિરાજ અહમદ ખાનપૂરી رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ	**સિરાજુલ ફુ-કહા** (ઇલ્મે ફ઼િક્હ જાનને વાલોં કી ચમક)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના હશ્મત અલી ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الرَّحْمٰن	શેરે બેશએ અહલે સુન્નત
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ અહમદ કાદિરી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْبَارِی	**ગાઝિયે મિલ્લત** (કૌમ કે ગાઝી)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબ્દુલ અઝીઝ મુબારક પૂરી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی	**હાફિઝે મિલ્લત** (દીન કે નિગહ્બાન)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સરદાર અહમદ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْاَحَد	**મુહદ્દિસે આ'ઝમ પાકિસ્તાન** (પાકિસ્તાન કે સબ સે બડે હદીસ જાનને વાલે)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના શરીફુલ હક عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْاَحَد	**શારેહે બુખારી/ફકીહે આ'ઝમ** (બુખારી કી શર્હ કરને વાલે, સબ સે બડે ફકીહ)

www.dawateislami.net

હઝરતે અલ્લામા મૌલાના રૈહાન રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن	**રૈહાને મિલ્લત** (મિલ્લત કે ફૂલ)
હઝરતે અલ્લામા અબ્દુલ ગફૂર હઝારવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْغَنِى	**શૈખુલ કુરઆન** (કુરઆન કે આલિમ)
હઝરતે અલ્લામા મુફ્તી ખલીલ અહમદ બરકાતી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى	**ખલીલે મિલ્લત** (મિલ્લત કે દોસ્ત)
હઝરતે મૌલાના અબ્દુલ હકીમ શરફ કાદિરી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْهَادِى	**શ-રફે મિલ્લત** (કૌમ કી ઈઝ્ઝત)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના ઉમર નઈમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْغَنِى	**તાજુલ ઉ-લમા** (ઈલ્મ વાલોં કે તાજ)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અરશદુલ કાદિરી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْوَالِى	**રઈસુત્તહરીર** (તહરીર કે બાદશાહ)
હઝરતે અલ્લામા મુહમ્મદ શફીઅ ઓકાડવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى	**ખતીબે પાકિસ્તાન** (પાકિસ્તાન કે નામવર ખતીબ)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના ફૈઝ અહમદ ઉવૈસી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى	**ફૈઝે મિલ્લત** (કૌમ કો ફૈઝ દેને વાલે)
હઝરતે અલ્લામા મુફ્તી અબ્દુર્રહીમ બસ્તવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى	**ઉસ્તાઝુલ ફુ-કહા** (ઈલ્મે ફિકહ જાનને વાલોં કે ઉસ્તાદ)
હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه	**અમીરે અહલે સુન્નત** (સુન્નિયોં કા અમીર, રહનુમા)
મુફ્તી ફારૂક અત્તારી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْوَالِى	**મુફ્તિયે દા'વતે ઈસ્લામી** (દા'વતે ઈસ્લામી કે મુફ્તી)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ચાર ચીઝેં સરદાર બના દેતી હૈં

શહાબુદ્દીન હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન અહમદ અબુલ ફત્હ અબશીહી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى **"અલ મુસ્તત્રફ"** મેં નક્લ ફરમાતે હૈં : ચાર ચીઝેં ઈન્સાન કો સરદાર બના દેતી હૈં : **اَلْعِلْمُ وَالْاَدَبُ وَالصِّدْقُ وَالْاَمَانَةُ** યા'ની ઈલ્મ, અદબ, સચ્ચાઈ ઔર અમાનત. **(المستطرف، ١/٤٢)**

www.dawateislami.net

ماٰخذ و مراجع

نام کتاب	مصنف/مؤلف	مطبوعہ
قرآن مجید	کلامِ الٰہی	مکتبۃ المدینہ، باب المدینہ کراچی
کنز الایمان	اعلیٰ حضرت امام احمد رضا خان، متوفی ۱۳۴۰ھ	مکتبۃ المدینہ، باب المدینہ کراچی
تفسیر خزائن العرفان	صدر الافاضل مفتی نعیم الدین مراد آبادی، متوفی ۱۳۶۷ھ	مکتبۃ المدینہ، باب المدینہ کراچی
تفسیر نعیمی	حکیم الامت مفتی احمد یار خان نعیمی، متوفی ۱۳۹۱ھ	ضیاء القرآن پبلی کیشنز، لاہور
تفسیر صاوی	احمد بن محمد صاوی مالکی خلوتی، متوفی ۱۲۴۱ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۲۱ھ
روح المعانی	ابو الفضل شہاب الدین سید محمود آلوسی، متوفی ۱۲۷۰ھ	دار احیاء التراث العربی، بیروت ۱۴۲۰ھ
صحیح البخاری	امام ابو عبد اللہ محمد بن اسماعیل بخاری، متوفی ۲۵۶ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۱۹ھ
صحیح مسلم	امام ابو الحسین مسلم بن حجاج قشیری، متوفی ۲۶۱ھ	دار ابن حزم، بیروت ۱۴۱۹ھ
سنن الترمذی	امام ابو عیسیٰ محمد بن عیسیٰ ترمذی، متوفی ۲۷۹ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۱۴ھ
سنن ابی داؤد	امام ابو داؤد سلیمان بن اشعث سجستانی، متوفی ۲۷۵ھ	دار احیاء التراث، بیروت ۱۴۲۱ھ
سنن ابن ماجہ	امام ابو عبد اللہ محمد بن یزید ابن ماجہ، متوفی ۲۷۳ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۲۰ھ
مؤطا امام مالک	امام مالک بن انس اصبحی، متوفی ۱۷۹ھ	دار المعرفہ، بیروت ۱۴۲۰ھ
المسند	امام احمد بن حنبل، متوفی ۲۴۱ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۱۴ھ
المعجم الکبیر	امام ابو القاسم سلیمان بن احمد طبرانی، متوفی ۳۶۰ھ	دار احیاء التراث ۱۴۲۲ھ
المعجم الاوسط	امام ابو القاسم سلیمان بن احمد طبرانی، متوفی ۳۶۰ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۰ھ
شعب الایمان	امام ابو بکر احمد بن حسین بن علی بیہقی، متوفی ۴۵۸ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۱ھ
الادب المفرد	امام ابو عبد اللہ محمد بن اسماعیل بخاری، متوفی ۲۵۶ھ	تاشقند ایران، ۱۳۹۰ھ
مجمع الزوائد	حافظ نور الدین علی بن ابو بکر ہیثمی، متوفی ۸۰۷ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۲۰ھ
جمع الجوامع	امام جلال الدین بن ابی بکر سیوطی، متوفی ۹۱۱ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۱ھ
الجامع الصغیر	امام جلال الدین بن ابی بکر سیوطی، متوفی ۹۱۱ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۵ھ
التیسیر بشرح جامع الصغیر	علامہ عبد الرؤف مناوی، متوفی ۱۰۰۳ھ	مکتبۃ الامام الشافعی، ریاض ۱۴۰۸ھ
مسند الفردوس	الحافظ شیرویہ بن شھر دار الدیلمی، متوفی ۱۱۷۶ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۱۸ھ
مسند البزار	امام ابو بکر احمد عمرو بن عبد الخالق بزار، متوفی ۲۹۲ھ	مکتبۃ العلوم والحکم، المدینۃ المنورۃ ۱۴۲۲ھ
النہایۃ فی غریب الحدیث والأثر	الامام مجد الدین المبارک بن محمد الجزری، متوفی ۶۰۶ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۲۰۱۱ھ
الاذکار	الامام یحییٰ بن شرف النووی، متوفی ۶۷۶ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۰ھ

www.dawateislami.net

شرح السنة	امام ابو محمد حسین بن مسعود بغوی، متوفی ۵۱۶ھ	دار الکتب العلمیہ، بیروت ۱۴۲۴ھ
سبل الہدی والرشاد	محمد بن یوسف صالحی شامی، متوفی ۹۴۲ھ	دار الکتب العلمیہ بیروت ۱۴۱۴ھ
مشکل الآثار	امام ابو جعفر احمد بن محمد طحاوی، متوفّٰی ۳۲۱ھ	دار الکتب العلمیہ ۱۴۱۵ھ
کشف الخفاء	شیخ اسماعیل بن محمد عجلونی، متوفی ۱۱۲۶ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۲ھ
کنز العمال	امام علی متقی بن حسام الدین ہندی، متوفی ۹۷۵ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۱۹ھ
المنتقی شرح مؤطا امام مالک	الامام القاضی سلیمان بن خلف الباجی، متوفی ۴۹۴ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۰ھ
شرح البخاری للسفیری	شمس الدین محمد بن عمر بن احمد سفیری متوفّٰی ۹۵۶ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۵ھ
عمدۃ القاری	امام بدر الدین ابو محمد محمود بن احمد عینی، متوفی ۸۵۵ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۱۸ھ
نزھۃ القاری	علامہ مفتی شریف الحق امجدی، متوفی ۱۴۲۰ھ	فرید بک اسٹال لاہور ۱۴۲۱ھ
فتح الباری	امام حافظ احمد بن علی بن حجر عسقلانی، متوفی ۸۵۲ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۰ھ
مرقاۃ المفاتیح	علامہ ملا علی بن سلطان قاری، متوفی ۱۰۱۴ھ	دار الفکر، بیروت ۱۴۱۴ھ
فیض القدیر	علامہ محمد عبد الرءوف مناوی، متوفی ۱۰۳۱ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۲ھ
اشعۃ اللمعات	شیخ محقق عبد الحق محدث دہلوی، متوفی ۱۰۵۲ھ	کوئٹہ ۱۳۳۲ھ
مرآۃ المناجیح	حکیم الامت مفتی احمد یار خان، متوفی ۱۳۹۱ھ	ضیاء القرآن پبلیکیشنز، لاہور
شرح العلامۃ الزرقانی	محمد بن عبد الباقی بن یوسف زرقانی، متوفی ۱۱۲۲ھ	دار الکتب العلمیہ بیروت، ۱۴۱۷ھ
مجمع الانہر	عبد الرحمٰن بن محمد بن سلیمان کلیبولی، متوفی ۱۰۷۸ھ	دار الکتب العلمیہ بیروت، ۱۴۱۹ھ
دُرِّ مختار	علاء الدین محمد بن علی حصکفی، متوفی ۱۰۸۸ھ	دار المعرفہ، بیروت ۱۴۲۰ھ
رَدُّ المُحتار	محمد امین ابن عابدین شامی، متوفی ۱۲۵۲ھ	دار المعرفہ، بیروت ۱۴۲۰ھ
فتاوی رضویہ (مخرجہ)	اعلیٰ حضرت امام احمد رضا خان، متوفی ۱۳۴۰ھ	رضا فاؤنڈیشن، لاہور ۱۴۱۸ھ
بہار شریعت	مفتی محمد امجد علی اعظمی، متوفی ۱۳۶۷ھ	مکتبۃ المدینہ، باب المدینہ کراچی
جہانِ مفتی اعظم	علامہ محمد احمد مصباحی اعظمی، علامہ عبد المبین نعمانی مصباحی، مولانا مقبول احمد سالک مصباحی،	رضا اکیڈمی ممبئی
الملفوظ (ملفوظات اعلیٰ حضرت)	شہزادہ اعلیٰ حضرت محمد مصطفیٰ رضا خان، متوفی ۱۴۰۲ھ	مکتبۃ المدینہ، باب المدینہ کراچی
فتاوٰی مصطفویہ	شہزادہ اعلیٰ حضرت محمد مصطفیٰ رضا خان، متوفی ۱۴۰۲ھ	شبیر برادرز اردو بازار لاہور ۱۴۲۱ھ
کفریہ کلمات کے بارے میں سوال جواب	امیر اہلسنت علامہ محمد الیاس عطار قادری مدظلہ العالی	مکتبۃ المدینہ، باب المدینہ کراچی
الاستیعاب فی معرفۃ الاصحاب	ابو عمر یوسف عبد اللّٰہ قرطبی، متوفی ۴۶۳ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۲۲ھ
اسد الغابۃ	عز الدین ابو الحسن علی بن محمد الجزری، متوفی ۶۳۰ھ	دار احیاء التراث العربی ۱۴۱۷ھ

www.dawateislami.net

الاصابۃ	الامام احمد بن علی بن حجر العسقلانی، متوفی ۸۵۲ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۱۵ھ
الطبقات الکبری	محمد بن سعد بن منیع الہاشمی البصری المعروف بابن سعد، متوفی ۲۳۰ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۱۸ھ
وفاء الوفاء	نور الدین علی بن احمد سمہودی، متوفی ۹۱۱ھ	دار احیاء التراث، بیروت
الکامل فی ضعفاء الرجال	الامام ابو احمد عبد اللہ بن عدی الجرجانی، متوفی ۳۶۵ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۱۸ھ
تاریخ دمشق	الامام ابو القاسم علی بن حسن الشافعی المعروف بابن عساکر، المتوفی ۵۷۱ھ	دار الفکر بیروت ۱۴۱۵ھ
المواہب اللدنیہ	الشیخ احمد بن محمد القسطلانی، متوفی ۹۲۳ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۴۱۶ھ
سیرت رسول عربی	پروفیسر علامہ نور بخش توکلی	ضیاء القرآن پبلی کیشنز
حیات اعلیٰ حضرت	ملک العلماء مولانا ظفر الدین بہاری متوفی ۱۳۸۲ھ	مکتبۃ المدینہ، باب المدینہ کراچی
تاریخ مشائخ قادریہ	ڈاکٹر غلام یحیی انجم	کتب خانہ امجدیہ
کتاب التعریفات	السید الشریف علی بن محمد بن علی السید الزین ابی الحسن الحسینی الجرجانی الحنفی، متوفی ۸۱۶ھ	دار المنار

આલિમ જાહિલ કો પહચાનતા હૈ મગર જાહિલ આલિમ કો નહીં

હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ અબ્દુર્રઊફ મનાવી عَلَیْہِ رَحمَۃُ اللہِ القَوِی "ફૈઝુલ કદીર" મેં નક્લ ફરમાતે હૈં :

اَلْعَالِمُ یَعْرِفُ الْجَاهِلَ لِاَنَّهٗ کَانَ جَاهِلاً وَّالْجَاهِلُ لَایَعْرِفُ الْعَالِمَ لِاَنَّهٗ لَمْ یَکُنْ عَالِمًا યા'ની આલિમ જાહિલ કો પહચાનતા હૈ ક્યૂંકે (હુસૂલે ઈલ્મ સે પહલે) વોહ ભી જાહિલ થા લેકિન જાહિલ આલિમ કો નહીં પહચાનતા ક્યૂંકે વોહ કભી આલિમ નહીં રહા.

(فیض القدیر، ۳/ ۱۱)

www.dawateislami.net

ફેહરિસ

ઉન્વાન	સફ્હા	ઉન્વાન	સફ્હા
ઈસ કિતાબ કો પઢને કી "11 નિય્યતેં"	3	તુમ "અબૂ રાશિદ અબ્દુર્રહમાન" હો	18
દુરૂદ પઢને વાલે કા નામ બારગાહે		અપને પોતે કા નામ અબ્દુર્રહમાન રખો	19
રિસાલત મેં પેશ કિયા જાતા હૈ	6	ઝરૂરી વઝાહત	20
નામ પૂછા કરતે	6	અસ્માએ ઈલાહિય્યહ કે સાથ	
નામ બચ્ચે કે લિયે પહલા તોહફા હૈ	7	નામ રખને કે મ-દની ફૂલ	21
કિયામત કે દિન નામ સે		"જબ્બાર" નામ તબ્દીલ કર કે	
પુકારા જાએગા	9	"અબ્દુલ જબ્બાર" રખા	23
અપને કચ્ચે બચ્ચોં કા ભી નામ રખેં	9	નામે મુહમ્મદ કી બ-ર-કતોં પર	
બચ્ચા ફૌત હો જાએ તો ?	10	મુશ્તમિલ 6 ફરામીને મુસ્તફા	23
નામ કબ રખેં ?	11	રિઝ્ક મેં બ-ર-કત હો જાતી	24
નામ કૌન રખેગા ?	11	લફ્ઝે "મુહમ્મદ" કે બારે મેં ઈમાન	
મુઆ-શરે મેં નામ રખને કે		અફરોઝ મ-દની ફૂલ	25
મુખ્તલિફ અન્દાઝ	12	"મુહમ્મદ" નામ રખા	28
નામ કૈસા હોના ચાહિયે ?	13	اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ લડકા પૈદા હોગા	29
કહીં હુબ્બે જાહ તો નહીં ?	14	બે અ-દબી ન હોને પાએ	29
નામ રખતે વક્ત અચ્છી અચ્છી		આ'લા હઝરત કા તરીકએ કાર	30
નિય્યતેં કર લીજિયે	14	આશિકે આ'લા હઝરત કી અદા	30
અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કે પસન્દીદા નામ	15	1000 ડૉલર ઈન્આમ	30
"અબ્દુર્રહમાન" ઔર "અબ્દુલ્લાહ"		પુકારા જાને વાલા નામ રખને કી	
નામ મુકમ્મલ બોલને કી આદત બનાએં	16	એક અહમ એહતિયાત	31
"અબ્દુલ્લાહ" નામ રખા	16	મુફ્તિયે આ'ઝમ ને ઈસ્લાહ ફરમાઈ	32
એક "જિન્ન" કા નામ		બેટે કા નામ મુહમ્મદ રખો	
અબ્દુલ્લાહ" રખા	17	તો ઉસ કી ઈઝ્ઝત કરો	33
અબ્દુર્રહમાન નામ રખા	18	નામ બદલ દિયા	33

www.dawateislami.net

મૈં બે વુઝૂ થા	34	"સિનાન" નામ રખા	43
ઐસી સૂરત મેં "મુહમ્મદ" પર		"મુસરિઅ" નામ રખા	43
દુરૂદે પાક નહીં લિખા જાએગા	35	"યહ્યા" નામ રખા	44
"મુહમ્મદ નબી, અહમદ નબી		હઝરતે સય્યિદુના યહ્યા عَلَيْهِ السَّلَام કા	
નામ ન રખા જાએ"	35	નામ કિસ ને રખા ?	45
"મુહમ્મદ બખ્શ, અહમદ બખ્શ"		"મરયમ" નામ અતા ફરમાયા	45
નામ રખના જાઇઝ હૈ	36	પીરખાને સે નામ અતા હુવા	46
"ગુલામે મુહમ્મદ, ગુલામે સિદ્દીક"		લોગોં કે બુરે નામ રખના	46
નામ રખના જાઇઝ હૈ	36	ફિરિશ્તે લા'નત કરતે હૈં	48
"અબ્દુલ મુસ્તફા, અબ્દુન્નબી" નામ		કિસી કો બે વુકૂફ યા ઉલ્લૂ	
રખના જાઇઝ હૈ	37	કહને કા હુક્મ	49
"યાસીન, તાહા" નામ રખના		મહબ્બત ભરે નામ સે પુકારના	50
મન્અ હૈ	37	તુમ "સફીના" હો	51
"ગફૂરુદ્દીન" નામ રખને કા હુક્મ	38	લકબ કિસે કહતે હૈં ?	52
કિસી બુઝુર્ગ કો કય્યૂમે ઝમાં		તખલ્લુસ કી તા'રીફ	52
કહના કૈસા ?	38	12 અકાબિરીને અહલે સુન્નત	
આદમી કો કય્યૂમ, કુદૂસ ઔર		કે તખલ્લુસ	52
રહમાન કહ કર ન પુકારિયે	39	મહબ્બત બઢાને કા સબબ	53
અબ્દુલ કાદિર કો કાદિર કહના કૈસા ?	39	અચ્છે નામ ઔર કુન્યત સે પુકારો	53
"અબ્દુલ કય્યૂમ" નામ રખા	40	કુન્યત કિસે કહતે હૈં ?	53
બુઝુર્ગાને દીન સે નામ રખવાના	41	કુન્યત મેં "અબૂ" કે મા'ના	54
બચ્ચે કા નામ "અબ્દુલ્લાહ" રખા	42	અબૂ હુરૈરા (છોટી બિલ્લી વાલે)	54
"ઈબ્રાહીમ" નામ રખા	42	અબૂ તુરાબ (મિટ્ટી વાલે)	55
"અબ્દુલ મલિક" નામ રખા	43	અબૂ ઝર (ચ્યૂંટિયોં વાલા)	56

www.dawateislami.net

કુન્યત કી અહમ્મિય્યત	56	સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم	68
ઔલાદ ન હોને કી સૂરત મેં ભી		સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કા પુકારને	
કુન્યત રખના	57	કા અન્દાઝ	69
અપને બચ્ચોં કી કુન્યત રખેં	58	યા રસૂલલ્લાહ ક્યૂં ન કહા ?	69
કુન્યત યાદ કરને કી બ-ર-કત	59	આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه કા અન્દાઝ	70
કુન્યત શરીઅત કે મુતાબિક		અમીરે અહલે સુન્નત مَدَّظِلُّهُ الْعَالِی કા	
હોની ચાહિયે	59	મા'મૂલ	70
બડે બેટે યા બેટી કે નામ પર કુન્યત		અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام	71
ઈખ્તિયાર કરના બેહતર હૈ	60	સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان	72
હઝરતે સય્યિદુના		બુઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللهُ الْمُبِيْن	74
આદમ عَلَيْهِ السَّلَام કી કુન્યત	61	ઉ-લમાએ કિરામ વ મુફ્તિયાને ઈઝામ	75
કુન્યત અતા ફરમાયા કરતે	61	દીની અસાતિઝા	75
ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللهُ تَعَالٰى عَنْه કો		સાદાતે કિરામ	76
કુન્યત અતા ફરમાઈ	62	બૂઢે ઈસ્લામી ભાઈયોં	77
ઔરત ભી કુન્યત રખે	62	માં-બાપ	77
મદીને કે પહલે બચ્ચે કે કી કુન્યત	63	રિશ્તેદારોં	78
બેટી કે નામ પર ભી કુન્યત		મિયાં બીવી કા એક દૂસરે કો બુલાના	79
રખી જા સકતી હૈ	63	હમ-ઉમ્ર કો બુલાના	80
અમીરે અહલે સુન્નત ઔર કુન્યત	64	બિલા ઝરૂરત દો તીન	
કુન્યત કી સુન્નત કો ઝિન્દા કીજિયે	65	નામ મિલા કર ન રખેં	81
જબ કિસી કા નામ યાદ ન હોતા		નામ રખને મેં મુઝક્કર ઔર	
તો કૈસે પુકારતે ?	66	મુઅન્નસ કા ભી ખયાલ રખેં	81
પુકારને ઔર ઝિક્ર કરને કા અન્દાઝ	67	ગૈર મુસ્લિમોં કે લિયે	
જન્નત મેં મ-દની આકા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم		મખ્સૂસ નામ ન રખિયે	82
કી રફાકત પાને કા નુસ્ખા	67	બુરે નામ કા અસર	82

www.dawateislami.net

અચ્છે નામ વાલે સે કામ લિયા	83	કૂંએં કા નામ તબ્દીલ ફરમા દિયા	105
નામ તબ્દીલ ફરમા દિયા કરતે	84	“કાદિરી અગરબત્તી” સે	
બુરે નામ કો બદલ દેતે	85	“કૌમી અગરબત્તી”	106
વોહ બા’ઝ નામ જો સરકારે મદીના		લિબાસ કા ભી નામ રખતે	107
صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને તબ્દીલ ફરમા દિયે	86	ચશ્મે કા નામ રખા	107
અબ તક સખ્તી પાઈ જાતી હૈ	92	રહમતે કૌનૈન صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી	
જિન નામોં સે અપની તા’રીફ		મુબારક સુવારિયોં કે નામ	107
નિકલતી હો વોહ ન રખે જાએં	94	મુબારક બકરિયોં કે નામ	108
અમીરે અહલે સુન્નત કા ખુદ કો		હુઝૂર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી મુખ્તલિફ	
ફકીરે અહલે સુન્નત કહના	95	અશ્યા કે નામ	108
બુર્રા નામ તબ્દીલ કર કે		હુઝૂર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે મુબારક	
જુવૈરિયા રખા	96	બરતનોં કે નામ	109
જિન નામોં મેં કમ તઝકિયા હો		બદ શુગૂની કી વજહ સે નામ ન બદલેં	109
વોહ રખ સકતે હૈં	96	તારીખી નામ રખના	110
તીન કિસ્મ કે નામ ન રખેં	99	કુરઆન સે નામ નિકાલના	111
યેહ નામ રખના બેહતર નહીં હૈ	100	નેક શખ્સ કે નામ પર	
મન્અ કરને કી ખ્વાહિશ થી લેકિન		નામ રખને કી બ-ર-કત	113
મન્અ નહીં કિયા	101	નેક લોગોં કે નામ પર નામ રખો	113
બસ્તી કા નામ પસન્દ આતા		નબિયોં કે નામ પર નામ રખો	114
તો ખુશ હોતે	102	મહબૂબાને ખુદા કે નામોં પર	
બસ્તિયોં ઔર અલાકોં કે નામ ભી		નામ રખના મુસ્તહબ હૈ	115
તબ્દીલ ફરમા દેતે	103	નવાસોં કા નામ હસન ઔર હુસૈન રખા	116
નામ કે સાથ અલાકે કા		અપને શહઝાદે કા નામ હઝરતે	
નામ ભી બદલ દિયા	103	ઈબ્રાહીમ عَلَيْهِ السَّلَام કે નામ પર રખા	117
ચશ્મે કા નામ તબ્દીલ ફરમા દિયા	105	ખુલાસએ કિતાબ	117

www.dawateislami.net

બચ્ચોં ઔર બચ્ચિયોં કે લિયે 538 પ્યારે પ્યારે નામ	119
બચ્ચોં કે લિયે 391 પ્યારે પ્યારે નામ	119
"અબ્દ" કી ઈઝાફત કે સાથ 59 રહમત ભરે નામ	119
સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા નામે અકદસ	122
શાહે ખૈરુલ અનામ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે 119 બ-ર-કત વાલે નામ	123
25 અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِ السَّلَام કે અ-ઝ-મત વાલે નામ	129
શાહે અનામ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે 3 શહઝાદોં કે મુબારક નામ	131
સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે 5 નવાસોં કે મુકદ્દસ નામ	131
અશરએ મુબશ્શરા કે પ્યારે પ્યારે નામ	131
સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કે 135 પાકીઝા નામ	132
તાબેઈન વ બુઝુર્ગાને દીન رَحِمَهُمُ اللهُ الْمُبِيْن કે 27 મુબારક નામ	139
નિસ્બતોં વાલે 8 મુ-તફર્રિક નામ	142
બચ્ચિયોં કે લિયે 150 પ્યારે પ્યારે નામ	143
સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી અમ્મીજાન કા મુબારક નામ	143
સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી રઝા-ઈ માઓં કે નામ	143
11 ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُنَّ કે મુકદ્દસ નામ	143
સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી 4 શહઝાદિયોં કે મુબારક નામ	144
સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી 3 મુકદ્દસ કનીઝોં કે નામ	144
સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી 4 નવાસિયોં કે નામ	145
59 સહાબિય્યાત رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُنَّ કે નામ	145
49 દીગર બુઝુર્ગ ખવાતીન કે નામ	148
તકરીબન 16 મુ-તફર્રિક ઝનાના નામ	153
7 અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કી કુન્યતેં	154
71 સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કી કુન્યતેં	155
13 સહાબિય્યાત رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُنَّ કી કુન્યતેં	159
દીગર 65 બુઝુર્ગાને દીન કી કુન્યતેં	160
18 સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કે અલ્કાબાત	164
9 મશ્હૂર તાબેઈન વ મુહદ્દિસીન કે અલ્કાબાત	166
9 મશ્હૂર બુઝુર્ગાને દીન કે અલ્કાબાત	166
પાક વ હિન્દ કે 31 મશ્હૂર ઉ-લમાએ કિરામ કે અલ્કાબાત	167
મઆખિઝો મરાજેઅ	170

www.dawateislami.net

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

સુન્નત કી બહારેં

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક **દા'વતે ઈસ્લામી** કે મહકે મહકે મ-દની માહોલ મેં બ કસરત સુન્નતેં સીખી ઔર સિખાઈ જાતી હૈં, હર જુમા'રાત ઈશા કી નમાઝ કે બા'દ આપ કે શહર મેં હોને વાલે દા'વતે ઈસ્લામી કે હફ્તાવાર સુન્નતોં ભરે ઈજતિમાઅ મેં રિઝાએ ઈલાહી કે લિયે અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં કે સાથ સારી રાત ગુઝારને કી મ-દની ઈલ્તિજા હૈ. આશિકાને રસૂલ કે **મ-દની કાફિલોં** મેં બ નિય્યતે સવાબ સુન્નતોં કી તરબિય્યત કે લિયે સફર ઔર રોઝાના **ફિક્રે મદીના** કે ઝરીએ **મ-દની ઈન્આમાત** કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માહ કે ઈબ્તિદાઈ દસ દિન કે અન્દર અન્દર અપને યહાં કે ઝિમ્મેદાર કો જમ્અ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે, اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ઈસ કી બ-ર-કત સે પાબન્દે સુન્નત બનને, ગુનાહોં સે નફરત કરને ઔર **ઈમાન કી હિફાઝત** કે લિયે કુઢને કા ઝેહ્ન બનેગા.

હર ઈસ્લામી ભાઈ અપના યેહ ઝેહ્ન બનાએ કે **"મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ.** اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ" અપની ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે "મ-દની ઈન્આમાત" પર અમલ ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે "મ-દની કાફિલોં" મેં સફર કરના હૈ. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

મક-ત-બતુલ મદીના કી શાખેં

સૂરત : વલિયા ભાઈ મસ્જિદ, ખ્વાજા દાના દરગાહ કે પાસ મો. **9377869225**

મોડાસા : ફૈઝાને મદીના, બાગે હિદાયત સોસાયટી, કોલેજ રોડ મો. **9725824820**

ભરૂચ : ફૈઝાને મદીના, મેમણ કોલોની, બુન્યાદ નગર, ડુંગરી શેરપૂરા રોડ મો. **9327522145**

બાલાસિનોર : મદીના મસ્જિદ કે સામને, નિસાલ ચૌક મો. **9586327091**

જામનગર : પાંચ હાટડી મો. **9327977293**

મક-ત-બતુલ મદીના®

દા'વતે ઈસ્લામી

ફૈઝાને મદીના ત્રી કોનિયા બગીચે કે પાસ, મિરઝાપૂર, અહમદઆબાદ, ગુજરાત, ઇન્ડિયા

Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net